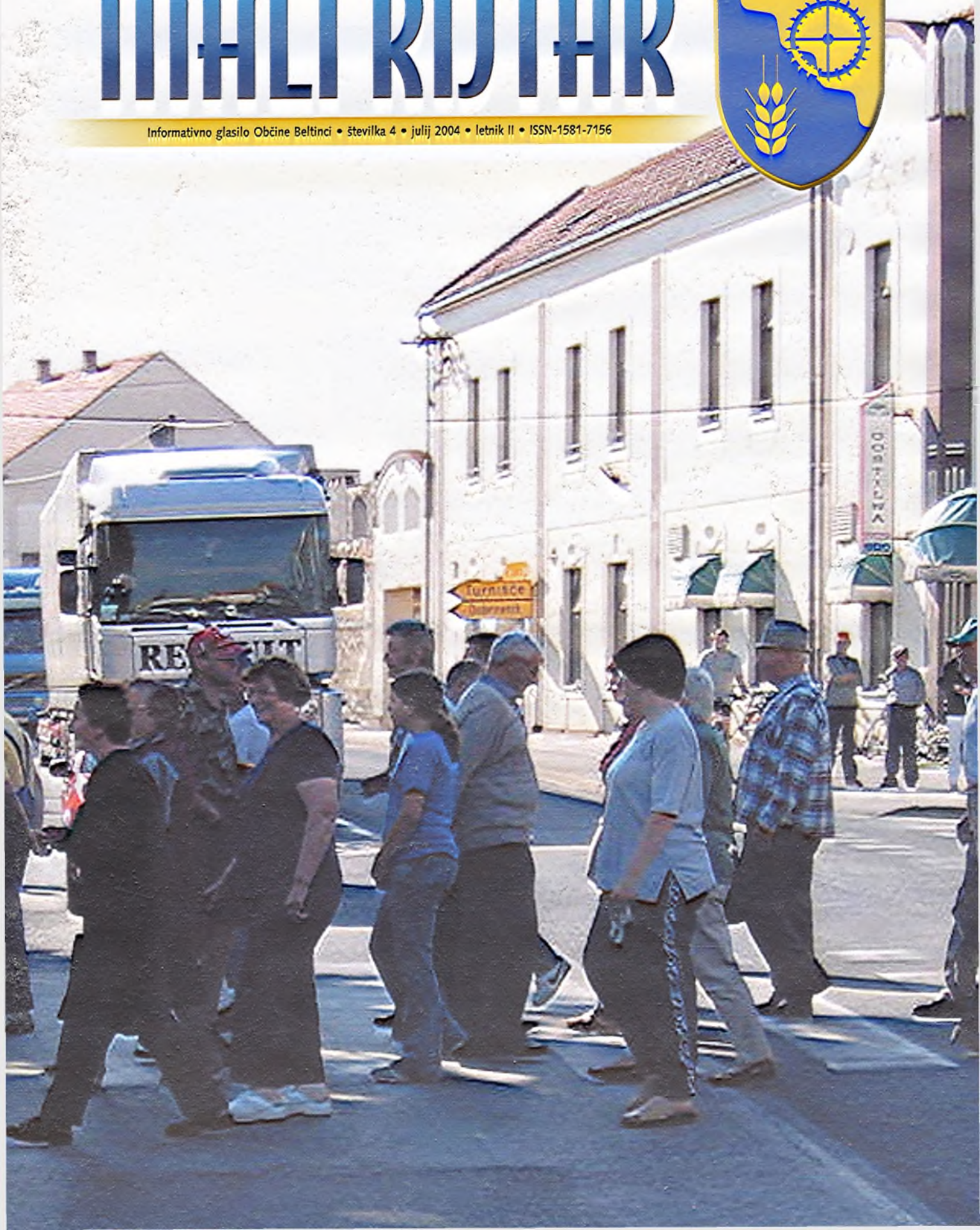

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 4 • julij 2004 • letnik II • ISSN-1581-7156

RoLeKS

Robert Letnar s.p.
Panonska ulica 33, 9231 Beltinci
Telefon: (02) 542 10 35 GSM: (041) 437 811
Fax: (02) 542 23 32
E-pošta: roleks@siol.net

Opravljamo naslednje storitve:

- Računovodstvo – knjigovodstvo
- DDV in poslovanje z EU
- Obračun DDV za kmetije
- Fotokopiranje - razmnoževanje
- Sestavljanje dopisov, prošenj itd.
- Prepisovanje besedil in tabel
- Dopisi v nemškem jeziku

1994-2004

Hvala, ker nam zaupate!

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

BESEDA ŽUPANA

Spoštovane občanke in občani!

Za nami je prva polovica leta 2004, v katerem smo doživeli vstop v Evropsko unijo, ki se je uspešno zaključil 1. maja 2004. S tem smo postali člani velike 450-milijonske Evrope, v kateri lahko enakopravno odločamo o usodi našega naroda. Prav tako so za nami volitve v Evropski parlament, v katerega smo izvolili 7 poslancev, ki nas bodo enakopravno zastopali z ostalimi, ki so tako teritorialno kot tudi po

številu prebivalcev mnogokrat večji od nas. V Evropi oziroma institucijah Evrope bo odslej naprej slovenski jezik enakovreden ostalim svetovnim jezikom, kar pa je obveza tudi za nas doma, kajti Evropa nas bo spoštovala toliko, kot se bomo znali sami. Evropa potrebuje močne sogovornike, ki ponosno ščitijo svoje interese in se zavedajo odgovornosti, ki ga zahteva takšno sobivanje z »velikimi«.

Tudi naša občina je na križišču evropskih poti, kar zahteva prilagoditev tem razmeram in seveda daje nove možnosti za naš lokalni prostor. Ne smemo si zatiskati oči ali živeti v iluziji, da nam bo nekdo vse prinesel, naredil, opravil namesto nas. S trudom in delom je potrebno dokazati, da smo voljni sprejeti takšne izzive in na tem križišču potegniti največ, kar je v tem času mogoče.

Dogajanje v Evropi čutimo mogoče sedaj v negativnem smislu predvsem zaradi povečanja prometa. Radi rečemo, da nas je po 1. maju to povečanje presenetilo, vendar bi ga

naši pogajalci morali predvideti že takrat, ko so se začeli pogajati o vstopu v EU. Tako so verjetno zamujene določene priložnosti, katerih ne moremo objokovati, ampak popraviti oz. opraviti, kar v tem momentu še lahko.

Poletje, ki je pred nami in se že nagiba v drugo polovico, je čas, ko bomo na dopustih in počitnicah znova napolnili »akumulatorje«, ki so se nam do sedaj že kar krepko izpraznili. Vsem želim prijetne počitnice in mnogo užitkov na dopustu, kjerkoli ga boste preživeli, da bomo z novimi močmi in energijo lahko ustvarili še več v drugi polovici leta 2004. Čas zelo hitro beži, zato ga izkoristimo po najboljših močeh.

Spoštovane občanke in občani!

Vsem čestitam v svojem imenu kot tudi v imenu sodelavcev občinske uprave ter članov občinskega sveta Občine Beltinci ob občinskem prazniku 17. avgustu!

Milan KERMAN

BESEDA UREDNICE

Delo UO počasi stopa na utečene tirnice. Držimo se napovedi v 3. številki, ki je izšla marca. Zaradi dopustov smo z izdajo 4. številke celo malo pohiteli. V naši občini je čez poletje toliko pomembnih prireditev, da si tisti, ki so organizatorji, neposredni udeleženci, nastopajoči ali obiskovalci le-teh, težko najdejo termin za zaslužni oddih s svojo družino. Kadar koli si dopust načrtujemo, izpuslimo katero od prireditev, pa naj bo to Krumplova noč, Ciglarški dnevi, Folklorni festival v Beltincih, Bujraški dnevi ali občinski praznik, da ne naštevam še vseh ostalih društvenih, športnih, gasilskih, turističnih prireditev v posameznih krajevnih skupnostih.

Verjamem, da ima vsaka prireditev svoj krog obiskovalcev, čeprav bi bilo lepo, da bi bile vasi solidarne ena z drugo tudi z obiskovanjem njihovih prireditev.

Prepričana sem, da bomo v decembrski številki lahko objavili pisano paleto poletnih dogodkov s fotografijami, ob katerih se bomo z nostalgijo ali z iskricami v očeh spominjali, na kateri prireditvi nam je bilo najlepše.

Zato vzpodbujam vse bralce Malega rjatarja, da nam sproti sporočate vtise, misli, mnenja o vsem, kar se bo čez poletje

dogajalo. Pišite, kaj vam je bilo ali kaj vam ni bilo všeč. Grajajte, da bodo organizatorji pomankljivosti lahko popravili.

Vse pisce člankov, objavljenih fotografij ali le kratkega komentarja pod fotografijo vljudno prosim, da se podpisujete z imeni. Po sklepu UO in pravilih objavljanja v javnih medijih nepodpisanih prispevkov ne bomo objavljali. Če svojega imena ne želite objaviti, se podpišite s psevdonimom, ime avtorja bo ostalo shranjeno v uredništvu.

Spoštovani!

Dopustniški dnevi so pred nami. Lani bi gotovo rekli: "Dolgo, vroče poletje." Letošnje bomo ocenjevali jeseni, kot kaže sedaj, bo bolj deževno.

Ne ozirajte se na vreme, naj vam bo lepo, naj vas v poletju in tudi naprej spremlja stara angleška molitev:

VZEMI si čas za prijaznost, saj je pot k sreči.

VZEMI si čas za sanje - popeljejo te med zvezde.

VZEMI si čas za to, da ljubiš in da si ljubljen - to je privilegij bogov.

VZEMI si čas in se ozri naokrog - dan je prekratek, da bi bil sebičen.

VZEMI si čas za smeh, ki je glasba duše.

Mira ŠOMEN

KRATKA ZGODBA

Vzemite si nekaj časa in preberite to zgodbo, ker je res nekaj posebnega.

Dva moža, oba resno bolna, sta skupaj ležala v bolnišnični sobi. Eden od njiju je lahko vsak dan eno uro sedel v svoji postelji, kar je pomagalo pri odvajanju vode iz njegovih pljuč. Njegova postelja je bila ob edinem oknu v sobi. Drugi mož je moral vse dneve preležati na hrbtu. Kmalu sta moža vse ure dneva govorila drug z drugim. Pogovarjala sta se o svojih družinah, svojih domovih, službah, kje sta se vojskovala in kje sta bila na počitnicah. In vsak dan je mož, ki je eno uro sedel ob oknu, drugemu opisoval stvari, ki jih je lahko videl zunaj. Mož na drugi postelji je začel živeti za ta enourna obdobja dni, v katerih je novi prijatelj razširil njegov svet z dogajanjem in barvitostjo zunanjega sveta.

Okno je gledalo na park ob ljubkem jezeru. Race in labodi so se igrali na vodi, medtem ko so otroci po jezeru puščali svoje male čolničke. Mladi ljubimci so se objeti sprehajali med cveticami in vsemi barvami mavrice. Velika, stara, mogočna drevesa so lepšala pokrajino, v daljavi pa je bilo videti obris oddaljenega

mesta. Ko je mož ob oknu opisoval vse to v dovršenih podrobnostih, je mož na drugi postelji priprl oči in si predstavljal slikovite prizore. Nekega toplega opoldneva mu je mož ob oknu opisoval parado, ki se je premikala ob jezeru. Čeprav drugi mož ni slišal godbe, jo je videl v svojem umu...

Tako so minevali dnevi in tedni.

Nekega jutra je jutranja sestra v sobo prinesla vodo za umivanje in ob oknu našla telo moža, ki je mirno umrl v svojem spanju. Razžalostila se je in poklicala bolnišnično osebje, ki je truplo odneslo ven. Takoj, ko je bilo mogoče, je drugi mož zaprosil, naj ga premaknejo k oknu. Sestra mu je z veseljem ustregla in potem, ko je posrbela, da se je udobno namestil, ga je pustila samega.

Počasi, z veliko težavo, se je mož dvignil na komolca, da bi prvič sam ugledal zunanji svet. Končno je imel možnost sam užiti lepoto zunanjega sveta. Napel je vse moči in pogledal skozi okno ob postelji. Gledalo je na prazen zid. Mož je povprašal sestro, kaj bi mogel biti razlog, da je preminuli sosed tako čudovito opisoval stvari v zunanjem svetu.

Sestra mu je povedala, da je bil slep in ni mogel videti zidu, ki je stal pred

oknom. Rekla mu je: »Morda je hotel le osrečiti vas.«

Epilog: Neizmerna sreča leži v osrečevanju drugih, ne glede na naše lastne razmere. Deljena bridkost se razpolovi, a kadar delimo srečo, se ta podvoji. Če bi se rad počutil bogatega, samo preštej stvari, ki ti jih denar ne more kupiti.

»DANES JE DAR, ZATO SE IMENUJE SEDANJOST.«

(izvirni pisec te zgodbe je neznan)

Lilijana ŽIŽEK

RAZMIŠLJANJA

Kako vesela sem bila, ko so v vasi Gančani na začetku Brišča nastavili nove posode za ločeno zbiranje odpadkov. Na njih z velikimi tiskanimi črkami piše: STEKLO, KOVINE, PLASTIKA, STARI PAPIR. Kdo je v našem okolju nepismen?

Sicer se ne bi med kovinami znašla vrečka s smrdečim, vsaj 1 kg velikim kosom razpadajočega mesa. Kako, da »nekdo« ni mogel mesa pravočasno ponuditi komu, ki si ga morda ne more privoščiti! Morda bi ga pa dal »pravočasno« vsaj svojemu ali sosedovemu hišnemu ljubljencu.

Razmišljam, ali se res ne moremo postaviti v situacijo lačnih, resnično lačnih ljudi, morda že tudi v Sloveniji.

Sicer pa primer ni osamljen. Zapisala sem ga le kot »primer«. Upam, da nas bo vsak dan več tistih, ki znamo pravi odpadek dati v pravo »kanto« in kakšen odpadek tudi pobrati oziroma ga odložiti na pravo mesto.

Sicer pa je »sreča« v Gančanih, da so končno zasajene »GOMILE«, to je bilo vaško smetišče. Tam si našel crkovino (čeprav jo zastonj odpeljejo), v vrečo zavezanega živega psa, mačko, vreče krompirja in jabolk, neuporabne stvari (ki bi jih morda lahko ponudili sočloveku) in še kaj. O groza, samo da ni na mojem dvorišču.

O »izgubljenih« plastičnih steklenicah in embalaži škropiv raje ne bi pisala. Ali res nimamo radi te narave, ali res nimamo občutka za čisto, lepo okolje?

V našem okolju se vozi vedno več turistov, tudi s kolesi. Ko kolesariš, opaziš lepo in grdo.

Ana BUGAR

PRIJATELJSTVO

*Vlakci mali in veliki,
so brezskrbno v svet odšli,
trikrat zemljo obkrožili
in nazadnje na Marsu izstopili.
Marsovčki mali, smejoči in žareči,
so jih obstopili, gledali, tipali,
in čuden jezik govorili.
Vlakci mali čudno so jih opazovali,
odkimavali so in ropotali,
ker jezika njihovega niso znali.
Marsovčki veseli so se za roke prijeli,
prijateljski ples so zaplesali,
se priklonili in v vlakce so vstopili.
Vlakci so vozili čez Marsovsko deželo,
saj to delo je bilo veselo.
Marsovčkov bilo je vedno več,
vstopali so vedno novi in veseli,
ker so se peljati smeli.
Prav lepo so se imeli,
pesmice so peli in žvrgoleli.
Jezik ni jim bil ovira,
vse povezala jih je dobra vila,
ki zbliževati zna in vojne ne pozna.
Le zakaj se to na Zemlji ne zgodi,
kjer mnogo različnih narodov živi.
Zal pri nas je že tako,
da včasih gluhi so na uho,
da nekateri pravih besed ne slišijo,
ki k miru in spravi vabijo.
Dokler na Zemlji bo tako,
vlakci bodo potovali tja,
kjer vsak jih razume in rad ima.
Vlakci mali, en dva tri...*

Tina ZVER

DELO NADZORNEGA ODBORA OD KONSTITUIRANJA DO DANES

NO je v času od konstituiranja do 01.06.2004 imel osem rednih in eno izredno sejo. Na sejah so prisostvovali vsi člani NO, razen v treh primerih, ko je bil upravičeno odsoten en član. Na sejo je bil vedno vabljen župan občine in po potrebi delavec občinske uprave, glede na temo, ki je bila obravnavana. Prav tako so se člani NO izmenoma udeležili sej občinskega sveta. NO je na vseh sejah sprejel 65 sklepov, mnenj in stališč, ki so bila posredovana županu in občinskemu svetu.

V tem času je NO predvsem obravnaval in pregledoval proračunske porabnike ter sprejel sklep glede sistematizacije delovnih mest občinske uprave ter le-to zadolžil, da se sistematizacija realizira do konca leta 2003 oziroma uskladi z veljavno zakonodajo. Pregledal je izdatke za službena potovanja in kilometrino, ker je prišlo do odstopanj. Nadalje je NO sprejel sklep glede internega kanala – oglaševanja in predlagal županu oz. občinskemu svetu, da se zaveva uredi in ustanovi komisija, ki bi naj pripravila kompletno poro-

čilo v roku 3 mesecev. Poročila do danes še ni. Prav tako je NO obravnaval področje vodooskrbe, regresiranja in prevoz otrok v šolo ter podal ustrezno mnenje oz. priporočilo. Pregledal je zaključni račun za leto 2002. Bil je sprejet sklep glede nepravilnosti in dano opozorilo županu in občinskemu svetu, da se v bodoče takšne nepravilnosti ne smejo dogajati.

Opravljen je bil pregled TD Bujraš iz Ižakovca, ki se prav tako financira iz proračuna, predvsem mlin na Muri na Otoku ljubezni ter podal mnenje oz. sklep, da se zaveva dokončno uredi v skladu z veljavno zakonodajo, vendar do danes ni nobenega odgovora.

NO je na svoji seji tudi zadolžil župana, da zaprosi poročilo agencije Sinergija o konkretnih programih za območje občine Beltinci. Pred kratkim je prispel odgovor, iz katerega ni razvidno, kakšni konkretni programi so bili izvedeni v občini Beltinci. Poročilo je splošnega pomena.

Nadalje je NO opravil pregled poslovanja vrtca ter sprejel sklep

in priporočila, da se poslovanje uredi z veljavno zakonodajo in da se dela v načelu dobrega gospodarja.

NO ugotavlja, da je pregledal le delno poslovanje oz. financiranje iz proračuna ter da je bilo delo opravljeno vestno, pošteno in odgovorno. O tem je tudi sprejel ustrezne sklepe, mnenja in stališča ter iste posredoval v nadaljnjo pristojnost županu in občinskemu svetu, za več pa NO nima pristojnosti.

Na izredni seji je NO obravnaval poročilo revizorke o poslovanju občinske uprave, ki pa je podala poročilo s konkretnimi podatki in prišla do enakih ugotovitev, kot jo je že pred tem ugotovil NO Občine Beltinci.

Nadalje je NO obravnaval tudi ostalo problematiko ter zavzel določena mnenja in stališča, ki so bila posredovana županu in občinskemu svetu, vendar moram poudariti, da je presoja vaša in vi, drage občanke in občani Občine Beltinci, presodite sami, če je NO delo opravil vestno in pošteno.

Martin GLAVAČ

POROČILO O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI PITNE VODE IZ ČRPALIŠČA HRAŠČICE V LETU 2003 IN VARNOSTI VODOOSKRBE ZA OBČINSKI VODOVOD BELTINCI

Iz javnega vodovodnega omrežja Občine Beltinci, katerega črpališče je v gozdu Hraščica v k.o. Gančani, se oskrbujejo krajanje Beltinec, Bratonec, Lipovec, Gančan, Lipe in Ižakovec. Z vodovodnim omrežjem upravlja Komuna, Javno komunalno podjetje Beltinci, d.o.o. Po vključitvi črpališča (dne, 28.6.2002) v javno vodovodno omrežje, smo 1.7. 2004 sklenili pogodbo za nadzor kakovosti pitne vode z Zavodom za zdravstveno varstvo iz M. Sobote, ki v skladu s Pravilnikom o zdravstveni ustreznosti pitne vode (Ur. list RS 46/98 in 7/2000) odvzema vzorca vo-

de iz črpališča Hraščica, iz hidrantsnega omrežja in pri porabnikih v občini, ki so priključeni na javno vodovodno omrežje. Bakteriološke analize (vzorci jemljejo vsak drug teden) opravljajo v M. Soboti, medtem ko za kemijske analize pošiljajo vzorce (jemljejo jih do 4-krat letno oz. po potrebi) v ZZV Maribor. Dne, 16.3.2004, je začel veljati nov pravilnik o pitni vodi (Ur. list RS št. 19/04), na podlagi katerega se ugotavlja kakovost pitne vode v občini Beltinci. Ob črpališču je zgrajena klorna postaja za dezinfekcijo s plinskim klorom, ki se aktivira v pri-

meru večjih del na omrežju ali drugih nepredvidenih dogodkih, kot je bakteriološko onesnaževanje vode. Do sedaj voda iz črpališča še ni bila klorirana, kajti za ta ukrep ni bilo potrebe. Vsi rezultati analiz se sočasno dostavljajo tudi Zdravstvenemu inšpektoratu v M. Soboto.

Rezultati analiz vzorcev vode, dobljenih od ZZV Maribor v letu 2003 do vključno prvega kvartala leta 2004 izgledajo takole:

Datum odvzema Param.	Enota mere	Normativ do 31.12.2002	Normativ od 1.1.2003	Marec 2003	Junij 2003	Nov. 2003	Marec 2004	Maj 2004
PH (kislost vode)	/	6,5-9,5	6,5-9,5	/	6,7	6,7	6,5	6,8
Nitrat	mg/l	50	50	/	/	14,1	15,5	/
Atrazin	µg/l	0,2	0,1	0,12	0,12	0,1	0,09	/
Desetil-atrazin	µg/l	0,2	0,1	0,14	0,19	0,13	0,13	/
Železo	mg/l	200	200	/	/	/	d	/

Opomba: Vsi navedeni podatki so na vpogled na občinski upravi

Parameter pH pomeni »kislost vode«, katerega vrednost znaša od 6,5 do 9,8 in je v spodnjem delu normativa. V letošnjem letu smo v klorni postaji montirali pH meter, tako da zdaj sproti ugotavljamo gibanje tega parametra. V največji meri pH znaša 6,5.

Nitrati (normativ 50mg/l) so v celotnem obdobju bili velikokrat pod dovoljeno mejo in so se gibal od 14,1 do 15,5 mg/l, kar je zelo dobro. Ta parameter je odvisen od gnojenja poljščin z umetnimi gnojili.

Za pesticide (atrazin in desetil-atrazin) je vse od 31.12.2002 bil veljaven normativ 0,2 µg/l

vode, vendar je pri nas veljalo priporočilo dovoljene koncentracije posameznega pesticida do 0,1 µg/l, kot je bilo to določeno z direktivo Evropske unije. Ta vrednost (0,1 µg/l) uradno velja v Sloveniji od 1.1.2003. Iz tabele je razvidno, da je parameter atrazin v večji meri v mejah dovoljenega, medtem ko njegov metabolit desetil-atrazin (razgradni atrazin) po novi direktivi presega dovoljeno vrednost. Zaradi tega bo v nadaljnjih aktivnostih potrebno poskrbeti za regulacijo navedenega parametra v dovoljene okvire. Pri tem moramo upoštevati dejstvo, da se zakoni in s tem normativi menjajo preko noči, medtem ko je za uskladitev odstopajočih parametrov z normativi potrebno določeno pre-

hodno obdobje. V letošnjem letu opazamo odstopanje le pri desetil-atrazinu, zato smo v juniju 2004 na Ministrstvu za zdravje zaprosili za dovoljenje za odstopanje tega parametra od normativa.

Železo in ostale kovine in nekovine pridejo v vodo s pronicanjem le-te skozi propustne skorje zemlje. Iz tabele je razvidno, da je vzorec pod dovoljenim normativom in znaša manj kot 100 mg/l. Pri posameznih uporabnikih se še vedno pojavlja rjavo obarvana topla in vroča voda.

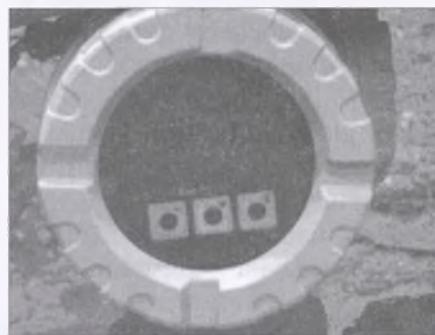
Vse doslej opravljene analize na hladni vodi so bile neoporečne po kriteriju »železo«, medtem ko je bilo pri posameznikih odstopanje vrednosti železa od normativa v topli in vroči vodi. Po mnenju ZZV Maribor, ZZV Novo mesto in mnenju ZZV M. Sobota prihaja do obarvanosti vode iz individualne vodovodne napeljavne in iz grelnikov vode (bojlerji in kotli na pečeh za centralno ogrevanje). Zato priporočajo sanacijo notranjih vodovodnih napeljav in čiščenje grelnih teles, istočasno pa pri takih porabnikih priporočajo za pitje in kuhanje izključno mrzlo vodo. Po mnenju navedenih strokovnih institucij pojav obarvanosti vode sčasoma izgine. V podjetju Komuna smo pristopili k pregledu hidrantov, ventilov in k izpiranju omrežja preko izpustov vode na hidrantih.

Prve analize preizkusnega črpanja na vodnjaku št. 2 kažejo, da ima voda iz drugega vodonosnika (od 11 do 24 m) pH faktor 7,6. Z mešanjem obeh vod bomo dvignili povprečno kislost vode nad 7. Edina pomankljivost pri ČRP-2 v Hraščicah je manjša izdatnost drugega vodonosnika, zato bo možno iz njega pridobiti do 12 l/s. Parameter atrazin je pod 0,1 µg/l,

njegov metabolit desetil-atrazin pa nekaj nad 0,1 µg/l. Odvzet je bil še drugi vzorec vode, vendar podatkov še nismo dobili.

V sklop nadaljnjih aktivnosti za izboljšanje obstoječe kvalitete pitne vode bomo za zajetje vzpostavili ukrepe iz »Odloka o varovanju virov pitne vode v Hraščicah«. Pristopili smo k postopni zamenjavi vodomerov pri vseh porabnikih.

Zaradi dosega skladnosti parametra desetil-atrazin (doseženo 0,13µg/l, normativ 0,1µg/l) smo sprejeli nekaj ukrepov.

Vse lastnike kmetijskih zemljišč v varovalnem pasu bomo v najkrajšem času obvestili o položaju in statusu njihovega zemljišča.

Istočasno jih bomo opozorili, da je v varovanem pasu omejena poraba fitofarmaceutvskih sredstev.

Gozdne delavce že sedaj opozarjamo na pravilna ravnanja z motornimi sredstvi (traktorji, motorne žage, nakladalci, ipd.) v smislu nevarnosti izlitja goriv in olja.

Stalno bomo spremljali dogajanje v varovanem območju in po potrebi pozitivno ukrepali.

Poleg navedenega bomo na krajevno običajen način sproti obveščali uporabnike o priporočilih, dobljenih s strani strokovnih institucij glede oskrbe z zdravo pitno vodo.

Po vstopu v EU opažamo prve negativnosti, kar je prav gotovo tudi promet, ki ga vsakodnevno občutimo v občini Beltinci. Po 1. maju se je namreč promet tovornih vozil, ki so v tranzitu, na V. koridorju povečal za 70 %. Ta povečan promet občutimo vse občine na celotni trasi med Mariborom in Lendavo. Zaradi tega smo se na 1. izredni koordinaciji sestali župani pomurskih občin in obravnavali to problematiko. Prisotna sta bila tudi poslanca DZ Republike Slovenije, in sicer gospod Geza Džuban in gospod Jožef Spindler, ki je obenem župan občine Ljutomer. Soglasno smo ugotovljali, da so razmere že izredne. Povzroča se velika materialna škoda na objektih, ki so tik ob tej cesti, prav tako pa se slabšajo bivalni pogoji stanovalcev.

Pomurski krak avtoceste je bil pri vsakem rebalansu avtocestnega programa, ki ga je Vlada RS predložila v parlament, deležen zamika, kar je po našem mnenju nedopustno. Strinjali bi se s takšnim zamikom, v kolikor ne bi novi avtocestni programi bili vrinjeni pred pomurski krak. Vsak rebalans pa je dopolnjeval na ta način, da so se določeni odseki na drugih območjih Slovenije zapisali pred pomurski krak, ki bi naj bi bil gotov že do leta 2000.

Ugotovljamo namreč, da je tovorni promet toliko povečan, da je mesečna obremenjenost skozi naše vasi in to tik ob hišah, s 60 tisoč do 70 tisoč tovornimi vozili. Župani smo prav tako ugotovljali, da je motena tudi kmetijska dejavnost, kajti kmetije ne morejo s traktorji s svojih dvorišč.

Na ta način se vsi soočamo z velikimi problemi, revoltom krajanov in vprašanje časa je samo, kdaj bo prišlo do večjih protestov. Civilne iniciative ob celotni trasi pripravljajo tudi svoje aktivnosti.

V občini Beltinci smo opravili štetje prometa v dneh med 08.06. do 11.06.2004 in ugotovili, da je dnevno število tovornjakov »šleperjev« več kot 4 tisoč.

Na 1. izredni koordinaciji smo sprejeli kratkoročne in dolgoročne ukrepe oz. zahteve za omejitev prometa tovornih vozil v mednarodnem prometu na glavni cesti G1-3 Lenart - Lendava. S temi kratkoročnimi in dolgoročnimi ukrepi smo seznanili ministra prof.dr. Marka Pavliho na skupnem sestanku v Gornji Radgoni, dne 23.06.2004. Minister, ki je bil na tem sestanku prisoten s svojimi sodelavci, je odgovarjal na nekatera naša vpra-

šanja, prav tako pa predstavil dolgoročni plan izgradnje avtocest v Sloveniji.

V programu je opredeljen, delajo se namreč lokacijski načrti (trenutno se pričinja lokacijski načrt za del avtoceste Beltinci - Lendava), naslednji potek del:

Lendava - Pince 2005-2006 dvopasovnica, do leta 2010 pa štiripasovnica;

Beltinci - Lendava 2007-2010 dvopasovnica, 2011-2014 štiripasovnica; Cogetinci 2008-2010;

Lenart 2006-2008.

Prav gotovo se težko sprijaznimo s takšnim planom, zato bomo vršili pritisak na državo, da minimalizira roke.

Kratkoročni in dolgoročni ukrepi oz. zahteve za omejitev prometa tovornih vozil v mednarodnem prometu na glavni cesti G1-3 Lenart-Lendava, predstavljeni ministru za promet RS:

A) **Kratkoročne zahteve:**

Prepoved nočne vožnje med 22.00 in 6.00 uro (od 01.07.2004).

Prepoved vožnje ob sobotah in nedeljah (od 01.07.2004).

Izgradnja manjkajočih pločnikov, kolesarskih in traktorskih stez. Izgradnja v celoti financira Republika Slovenija po prvem stavku drugega odstavka 32. člena Zakona o javnih cestah (rok leto 2005).

Sanacija vozišča glavne ceste med Lenartom in Lendavo:

a) v naseljih - rok 2004;

b) med naselji - rok junij 2005.

Izgradnja odstavnih pasov za zavijanje vozil z glavne ceste na stranske ceste:

a) v naseljih - rok 2004;

b) izven naselij - rok junij 2005.

6. Razbremenitev glavne ceste Lenart - Lendava vsaj na stanje pred 01.05.2004 s preusmeritvijo tovornjakov na železnico.

7. a) Izgradnja krožišča v križišču Lipovci, to je križanje cest iz smeri Beltinec, Murske Sobote, Ljutomera in naselja Lipovci - rok leto 2005;

b) obvezno je semaforizirati križišče na isti cesti, in sicer iz naselij Bra-tonci in Lipovci - rok leto 2005;

c) izgradnja vseh manjkajočih krožnih križišč (v Gornji Radgoni v centru mesta, industrijski coni itd.) - rok leto 2005.

8. Izgradnja vseh manjkajočih otokov na glavni cesti kot ukrep za omejitev hitrosti v naseljih in postavitve vseh prometnih znakov, vključno z

označbami na vozišču (talna signalizacija) - rok leto 2005.

9. Zagotoviti ustrezno tehnično in ostalo zaščito vrelcev mineralne vode in pitne vode ob eventualnih prometnih nesrečah (Radenci in drugje).

B) **Dolgoročne zahteve:**

Najkasneje do 31.12.2006 izgraditi vsaj hitro cesto Lenart - Pince, ki se pozneje dogradi v avtocesto. Vse potrebne ukrepe za sprejem odločitve in izvedbo pripravita Ministrstvo za promet in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo.

Ugotoviti in izplačati odškodnino za škodo na objektih ob glavni cesti v breme Republike Slovenije.

Po potrebi naj Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade RS sprejema rebalans gradnje avtocest.

Navedeni ukrepi predstavljajo minimalne zahteve. Vse kratkoročne ukrepe je potrebno realizirati naj-pozneje do rokov, ki so navedeni oziroma do 30.06.2005.

C) **Župani Pomurja in Slovenskih goric, poslanka in poslanci Državnega zbora ter odbori »civilne iniciative« za hitrejšo izgradnjo avtoceste skozi Pomurje ustanovijo skupni odbor za sprotno spremljanje, in sicer:**

- priprave potrebnih dokumentov in načrtov za gradnjo avtoceste skozi Slovenske gorice in Pomurje;
- mesečno spremljajo gradnjo in vse aktivnosti v zvezi z permanentno gradnjo avtoceste skozi Slovenske gorice in Pomurje;
- informirajo o poteku izgradnje in o ostalih aktivnostih, ki so vezane na izgradnjo avtoceste skozi Slovenske gorice in Pomurje;
- komisija šteje devet članov, trije člani iz vrst župana, ena poslanka in dva poslanci Državnega zbora RS ter trije člani iz vrst odborov civilne iniciative, ustanovljenih na področju Slovenskih goric in Pomurja.

Gospoda ministra smo opozorili, da v roku 14 dni pisno odgovori na zastavljena vprašanja in ukrepe. Ustanovljeni odbor bo odgovore pregledal ter seznanil vse pomurske župane o odgovorih. Na osnovi tega bodo sprejete nadaljnje aktivnosti. Prav tako smo seznanili ministra za promet, da bo težko ljudem dopovedati, zakaj takšen zamik v Pomurju in iz kakšnih razlogov so drugi odseki grajeni prej. Ljudje so močno revoltirani in izgubljajo tudi potrpljenje. Župani dobivamo anonimna pisma z grožnjami, prave odgovore pa jim težko damo.

ŠTETJE PROMETA 08.06.2004 - BELTINCI			
Ura	Osebnih avtomobilov	Tovorna vozila	SKUPAJ
6 - 7	598	122	720
7 - 8	577	186	763
8 - 9	490	207	697
9 - 10	502	181	683
Skupaj dopoldne	2167	696	2863
12.30 - 13.30	495	187	682
13.30 - 14.30	856	203	1059
14.30 - 15.30	896	217	1113
15.30 - 16.30	809	194	1003
Skupaj popoldne	3056	801	3857
SKUPAJ	5223	1497	6720

ŠTETJE PROMETA 09.06.2004 - LIPOVCI					
Ura	Osebnih avtomobilov	Tovorna vozila Lendava-MS	Tovorna vozila iz Ljutomer	SKUPAJ Tovorna vozila	SKUPAJ
6 - 7	775	165	23	188	963
7 - 8	715	230	48	278	993
	575	199	41	240	815
	650	188	30	218	868
Skupaj dopoldne	2715	782	142	924	3639
12.30 - 13.30	695	235	31	266	961
	685	205	22	227	912
	765	225	17	242	1007
	610	175	10	185	795
Skupaj popoldne	2755	840	80	920	3675
SKUPAJ	5470	1622	222	1844	7314

ŠTETJE PROMETA 10.06.2004 - LIPOVCI					
Ura	Osebnih avtomobilov	Tovorna vozila Lendava-MS	Tovorna vozila iz Ljutomer	SKUPAJ Tovorna vozila	SKUPAJ
7 - 8	580	205	42	247	827
8 - 9	730	220	31	251	981
9 - 10	760	240	34	274	1034
Skupaj dopoldne	2070	665	107	772	2842
12.30 - 13.30	705	255	30	285	990
13.30 - 14.30	860	240	28	268	1128
14.30 - 15.30	820	237	14	251	1071
15.30 - 16.30	675	205	10	215	890
Skupaj popoldne	3060	937	82	1019	4079
SKUPAJ	5130	1602	189	1791	6921

ŠTETJE PROMETA 11.06.2004 - BRATONCI			
Ura	Osebnih avtomobilov	Tovorna vozila	SKUPAJ
6 - 7	710	145	855
7 - 8	635	155	790
8 - 9	535	128	663
9 - 10	585	113	698
Skupaj dopoldne	2465	541	3006
12.30 - 13.30	785	227	1012
13.30 - 14.30	830	195	1025
14.30 - 15.30	790	144	934
15.30 - 16.30	600	129	729
Skupaj popoldne	3005	695	3700
SKUPAJ	5470	1236	6706

SKUPNA TABELA ZA VSE 4 DNI			
Ura	Osebnih avtomobilov	Tovorna vozila	SKUPAJ
6 - 7	2803	668	3471
7 - 8	2507	866	3373
8 - 9	2330	826	3156
9 - 10	2497	786	3283
Skupaj dopoldne	10137	3146	13283
12.30 - 13.30	2680	965	3645
13.30 - 14.30	3231	893	4124
14.30 - 15.30	3271	854	4125
15.30 - 16.30	2694	723	3417
Skupaj popoldne	11876	3435	15311
SKUPAJ	22013	6581	28594

11.06.2004 je bila zaradi prometne nesreče pri Lenartu zapora prometa za tovorna vozila in je zaradi tega bil močno zmanjšan tovorni promet (primerjava tabel), v popoldanskem času pa je zaradi prepovedi vožnje od 15.00 ure dalje bil zmanjšan tovorni promet, kar se nazorno vidi iz podatkov.

VARNOSTNI SOSVET

V občini Beltinci smo ustanovili Varnostni sosvet kot posvetovalno telo med Občino Beltinci in Policijsko upravo Murska Sobota. Slavnostni podpis listine o ustanovitvi Varnostnega sosveta je bil 18.05.2004 v grajskih prostorih Beltinci. Slavnostnega podpisa so se udeležili: direktor PU Murska Sobota, gospod Aleksander Jevšek, komandir PU Murska Sobota, gospod Jože Prša, župan Občine Beltinci Milan Kerman ter člani, imenovani v sosvet.

Naloga varnostnega sosveta so, da obravnava in analizira:

- varnostne razmere s področja klasične kriminalitete, javnega reda in miru, varnosti v cestnem prometu, zaščite in reševanja ter druge varnostne problematike;
- predlaga ukrepe za zagotavljanje prijaznejšega in varnejšega življenjskega in bivalnega okolja;
- predlaga sporočila s preventivno vsebino.

15. 06. 2004 se je na 1. konstitutivni seji sestal varnostni sosvet, kjer se je za predsednika sosveta imenoval župan Občine Beltinci, za namestnika predsednika sosveta pa Janko Bežjak.

Na 1. konstitutivni seji si je sosvet zadal program dela za leto 2004:

I. PODROČJE KRIMINALITETE:

1. Obravnava in predlogi za reševanje problematike z zasvojenostjo z drogami (preventivne aktivnosti: predavanja, okrogle mize, oddaje na CATV, informativno glasilo Mali Rijtar, društvo »Korak naprej« Beltinci).
2. Opozarjanje občanov na samozaščitniško ravnanje (vlomi, ropi, izsiljevanje, nasilniško obnašanje, tatvine).

II. PROMET:

1. Dajanje pobud za izboljšanje varnosti otrok v okolici šole (prevozi otrok).
2. Dajanje pobud za večjo varnost v cestnem prometu v občini Beltinci (cestne ovire, večja kontrola z radarji).

III. POŽARNA VARNOST:

1. V bivalnem in naravnem prostoru.

IV. PODROČJE JAVNEGA REDA IN MIRU:

1. Nasilniško vedenje v šoli, lokalni pretepi po ulicah, nasilje v družini, Romi.
2. Vključevanje Centra za socialno delo Murska Sobota.

V. SEZNANJANJE JAVNOSTI O AKTIVNOSTIH VARNOSTNEGA SOSVETA

1. Priprava poročil (občinski svet, CATV, informativno glasilo).

Kot prva naloga v okviru plana dela je bila izpostavljena varnost prevoza otrok v osnovno šolo. Pobuda za to rešitev se je dala na 15. redno sejo občinskega sveta Občine Beltinci. Prav tako je bila izpostavljena problematika zavijanja v levo pri silosih v kraj Lipovci iz smeri Murske Sobotote. Varnostni sosvet predlaga občinskemu svetu, da podpre pobudo o prepovedi tega zavijanja. Tudi ta pobuda je bila dana na 15. redno sejo občinskega sveta Občine Beltinci.

Komandir Policijske postaje Murska Sobota, gospod Jože Prša, je prisotne seznanil še z oceno varnosti v Občini Beltinci.

Milan Kerman, župan

OSNOVNA ŠOLA BELTINCI
(ravnateljica, mag. Marica Horvat,
pomočnik, Alojz Škerget, socialna
delavka, Angelca Svenšek)

8.a razred - razredničarka Marija POREDOŠ

1. JERNEJ ČINČ, Traviška 16, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je priznanje in nagrado za večletno sodelovanje v pevskem zboru, za uspešno sodelovanje na eko kvizih, za sodelovanje na državnem tekmovanju Knjižni molj. Osvojil je tudi angleško bralno značko, bronasto in srebrno Vegovo priznanje, bronasto in srebrno Štefanovo priznanje, bronasto in zlato priznanje iz zgodovine, bronasto in srebrno Preglovo priznanje, bronasto in srebrno Cankarjevo priznanje, bronasto in srebrno priznanje iz Vesele šole. Prejel je srebrno priznanje iz logike in zasedel drugo mesto na državnem EKO KVIZU.

2. GREGOR SRAKA, Ravenska 42, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je priznanje za večletno aktivno sodelovanje v razredni skupnosti, za sodelovanje na državnem tekmovanju Knjižni molj, za večletno sodelovanje pri pevskem zboru in za večle-

tno sodelovanje pri folklorni skupini. Osvojil je angleško bralno značko, aktivno sodeloval na šolskih eko kvizih. Osvojil je bronasto Vegovo priznanje, bronasto in srebrno priznanje iz Vesele šole, bronasto in zlato priznanje iz zgodovine, zlato priznanje na 8. folklorni državni reviji v Rogaški Slatini, kjer so postali šampioni revije.

3. KLEMEN SUŠEC, Panonska 8, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je priznanje in nagrado za sodelovanje na državnem tekmovanju Knjižni molj, za sodelovanje na šolskih eko kvizih. Osvojil je bronasto priznanje iz geografije, bronasto in srebrno Vegovo priznanje ter bronasto in srebrno Štefanovo priznanje.

4. BLAŽ ŠČAVNIČAR, Ravenska c. 67, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je priznanje za sodelovanje na eko kvizih, za sodelovanje na državnem tekmovanju Knjižni molj, za večletno sodelovanje pri pevskem zboru, za večletno aktivno in prizadevno ter uspešno delo na kulturnem področju. Osvojil je bronasto priznanje iz geografije, bronasto in srebrno priznanje iz Vesele šole, bronasto Štefanovo in Vegovo priznanje.

5. SABINA BRUNEC, Kmečka 18, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje in nagrado za sodelovanje na državnem tekmovanju Knjižni molj. Osvojila je angleško bralno značko. Prejela je priznanje in nagrado za sodelovanje na šolskih eko kvizih, za aktivno sodelovanje v razredni skupnosti, za večletno sodelovanje pri pevskem zboru, za večletno, aktivno, prizadevno in uspešno delo na kulturnem področju. Osvojila je bronasto priznanje iz slovenskega in angleškega jezika.

6. MOJCA ZVER, Panonska ul. 95, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje za sodelovanje na državnem tekmovanju Knjižni molj, osvojila je angleško bralno značko. Prejela je priznanje in nagrade za osemletno sodelovanje v bralni znački iz slovenskega jezika, za sodelovanje na šolskih eko kvizih ter za večletno sodelovanje pri folklorni skupini. Osvojila je bronasto in srebrno Štefanovo priznanje, bronasto Vegovo in Cankarjevo priznanje, bronasto in srebrno priznanje iz zgodovine, bronasto priznanje iz angleškega jezika, bronasto, srebrno in zlato priznanje iz Vesele šole, zlato priznanje na 8. državni folklorni reviji v Rogaški Slatini, kjer so postali šampioni revije.

7. TADEJA SUŠEC, Panonska 60, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje za večletno sodelovanje pri pevskem zboru.

8. JERNEJA GJURA, Kocljevo naselje 15, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Osvojila je bronasto in srebrno priznanje iz Vesele šole.

9. MARIO MARIČ, Gančani 46

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole.

10. LEA DOMINKO, Melinci 184

Dosegla je odličen uspeh v osmem razredu osnovne šole. Osvojila je angleško bralno značko, bronasto in srebrno priznanje iz Vesele šole ter bronasto priznanje iz zgodovine.

11. DAVOR MESARIČ, Ravenska 60, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v 8. razredu, prejel je tudi priznanje za sodelovanje na šolskih eko kvizih.

8.b razred, razredničarka Lilijana FUJS-KOJEK**12. TADEJ PETEK, Cankarjeva 17, Beltinci**

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Osvojil je srebrno Vegovo priznanje, bronasto Vegovo priznanje, bronasto Štefanovo priznanje, priznanje za uspešno sodelovanje pri angleški bralni znački ter prejel pohvalo za triletno uspešno sodelovanje na eko kvizih.

13. PAVEL ŠIPOŠ, Ul. Štefana Kovača 16b, Beltinci

Prejel je priznanje in nagrado za izjemne dosežke na računalniškem področju ter za delo v skupini »Energija«. Osvojil je srebrno priznanje iz računalništva Pascal in Logo, bronasto Štefanovo in Vegovo priznanje. Prejel je priznanje za sodelovanje na državnem tekmovanju iz računalništva, pohvalo za triletno uspešno sodelovanje na eko kvizu in pohvalo za odličen uspeh.

14. MATEJ TKALEC, Kocljevo naselje 20, Beltinci

Prejel je priznanje in nagrado za izjemne dosežke na športnem področju: triletno sodelovanje v nogometni reprezentanci na občinski in medobčinski ravni ter dvoletno sodelovanje v odbojcarski reprezentanci.

15. DANIJEL JEREBIĆ, Melinci 73

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Osvojil je priznanje za uspešno sodelovanje pri angleški bralni znački, priznanje za uspešno sodelovanje pri Knjižnem molju iz angleškega jezika ter pohvalo za triletno uspešno sodelovanje pri eko kvizu.

16. NATAŠA OZMEC, Melinci 72b

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje za uspešno sodelovanje pri pevskem zboru. Osvojila je bronasto Vegovo priznanje, priznanje za uspešno sodelovanje pri angleški bralni znački ter priznanje za uspešno sodelovanje pri Knjižnem molju iz angleškega jezika.

17. TADEJA VÖRÖŠ, Cankarjeva 29, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje za uspešno sodelovanje pri angleški bralni znački, pohvalo za sodelovanje v podjetniškem krožku ter bronasto Vegovo priznanje.

18. DANIJEL LEBAR, Gregorčičeva 1, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v 8. razredu osnovne šole. Prejel je bronasto Štefanovo priznanje ter priznanje za uspešno sodelovanje pri angleški bralni znački.

19. PETRA LOVŠIN, Vrtna ul. 7, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v 8. razredu osnovne šole. Prejela je pohvalo za uspešno sodelovanje pri pevskem zboru. Osvojila je bronasto Vegovo in Štefanovo priznanje.

20. KRISTJAN MAJCEN, Melinci 94a

Dosegel je odličen uspeh v 8. razredu osnovne šole. Osvojil je priznanje za uspešno sodelovanje pri angleški bralni znački.

8.c razred, razredničarka Nada FORJAN**21. NATAŠA BUKOVEC, Lipa 1c**

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje in nagrado za delo pri pevskem zboru, za delo pri podjetniškem krožku, za delo na področju biologije in ekologije, za delo v razredni skupnosti, za delo na kulturnem področju ter za dosežke na športnem področju. Osvojila je bronasto priznanje iz zgodovine, bronasto in srebrno Cankarjevo priznanje, priznanje pri nemški bralni znački ter priznanje pri nemški bralni znački Bücherwurm.

22. DENIS ZVER, Panonska 62b, Beltinci

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je priznanje za osemletno sodelovanje pri slovenski bralni znački, za delo na področju biologije in ekologije ter za delo na kulturnem področju. Osvojil je bronasto in srebrno Štefanovo priznanje, bronasto priznanje iz zemljepisa, srebrno priznanje iz računalništva, priznanje pri nemški bralni znački in priznanje pri nemški bralni znački Bücherwurm.

23. KATJA HORVAT, Melinci 58, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje in nagrado za delo na področju biologije in ekologije, za dosežke na športnem, kulturnem področju. Prejela je priznanje za delo v razredni skupnosti, za delo pri podjetniškem krožku ter za delo in dosežke na likovnem področju. Osvojila je bronasto in srebrno Vegovo priznanje, bronasto Štefanovo priznanje, priznanje pri nemški bralni znački in priznanje pri nemški bralni znački Bücherwurm.

24. LIDIJA ŠARKANJ, Lipovci 158

Dosegla je odličen uspeh v 7. in 8. razredu osnovne šole. Prejela je priznanje pri nemški bralni znački, priznanje pri nemški bralni znački Bücherwurm, osvojila je bronasto in srebrno priznanje iz nemškega jezika ter prejela priznanje za delo v razredni skupnosti.

25. SARA PINTARIČ, Mladinska 27a, Beltinci

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje za delo pri podjetniškem krožku ter za delo na kulturnem področju. Osvojila je bronasto in srebrno priznanje iz Vesele šole, bronasto Štefanovo priznanje, priznanje pri nemški bralni znački in priznanje pri nemški bralni znački Bücherwurm.

26. PETRA ERJAVEC, Lipovci 90

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje pri nemški bralni znački, za delo pri podjetniškem krožku ter za delo pri Rdečem križu.

27. MATEJ TIVADAR, Gančani 222

Prejel je priznanje za izjemne športne dosežke, in sicer kot član ekipe, ki se je uvrstila v republiški polfinale v malem nogometu 2002/2003 in osvojila 3. mesto v šolskem letu 2003/2004. Ekipno je na medobčinskem prvenstvu v atletiki 2002-2003 dosegel 1. mesto. Prav tako je v Dnevnikovi šolski ekipi kros 2001-2002 osvojila ekipa 3. mesto. Bil je enkrat 1. in enkrat 2. na uličnem štafetnem teku v Murski Soboti.

28. KARMEN ZVER, Lipa 94

Dosegla je odličen uspeh v osmem razredu osnovne šole. Prejela je pohvalo za delo pri podjetniškem krožku, priznanje pri nemški bralni znački in priznanje pri nemški bralni znački Bücherwurm.

8.d razred, razrednik Mileva KRALJ-BUZETI**29. IZTOK MAUČEC, Ravenska 3, Beltinci**

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je priznanje za osvojeno nemško bralno značko. Postal je prvak šolskega eko kviza, prejel je priznanje za sodelovanje na državnem

eko kvizu ter priznanje za nemško bralno značko Bücherwurm. Osvojil je bronasto Štefanovo in Vegovo priznanje ter bronasto in srebrno Preglovo priznanje.

30. BARBARA ŽUŽEK, Ižakovci 180

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je priznanje EPI LESEPREIS in priznanje za nemško bralno značko Bücherwurm. Osvojila je bronasto Vegovo in bronasto Preglovo priznanje.

31. DAMJAN ŠALIKA, Ižakovci 10

Prejel je priznanje za izjemne dosežke na športnem področju – kot član šolske ekipe v atletiki 2002/2003 je osvojil ekipno 1. mesto, sodeloval je v občinski reprezentanci na republiškem prvenstvu v krosu 2001 in 2002. Na uličnem štafetnem teku v Murski Soboti je dosegel 2. mesto. Bil je tudi član ekipe v malem nogometu v šolskem letu 2003-2004.

32. MOJCA ŠČAP, Gančani 41b

Dosegla je odličen uspeh v 8. razredu osnovne šole. Osvojila je bralno značko iz nemškega jezika, prejela priznanje Bücherwurm ter prejela priznanje za požrtvovalno delo v razredni skupnosti. Osvojila je bronasto Vegovo priznanje, bronasto Preglovo priznanje in bronasto priznanje iz nemškega jezika.

OSNOVNA ŠOLA BAKOVCI - ENOTA DOKLEŽOVJE

(ravnatelj, Janko Rožman; socialna delavka, razredničarka Nada

HORVAT; vodja enote Dokležovje, Metka Behek)

33. KRISTA BALAŽIC, Murska ul. 16, Dokležovje

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je bronasto in srebrno priznanje iz znanja zgodovine, bronasto Cankarjevo priznanje, bronasto Vegovo priznanje, bronasto priznanje iz znanja nemščine, bronasto priznanje iz Vesele šole, srebrno priznanje za raziskovalno nalogo pri zemljepisnem krožku, bronasto priznanje pri planinskem krožku, priznanje za 4-letno sodelovanje pri pevskem zboru. Vseh osem let je osvojila bralno značko iz slovenskega in nemškega jezika ter prejela pohvalo za uspešno delo v razredni skupnosti.

34. TADEJA HAJDINJAK,

Nova ul. 33, Dokležovje

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je bronasto priznanje iz znanja zgodovine, bronasto Cankarjevo priznanje, srebrno priznanje za raziskovalno nalogo pri zemljepisnem krožku. Prejela je priznanje za 4-letno sodelovanje pri pevskem zboru, osvojila je bralno značko iz slovenskega jezika v vseh osmih letih ter osvojila bralno značko tudi iz nemškega jezika.

35. ROK BALAŽIC, Narcisna 22, Dokležovje

Dosegel je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejel je bronasto Cankarjevo priznanje, bronasto medaljo na področju atletskega tekmovanja, osvojil je bralno značko iz slovenskega jezika

vseh osem let, prav tako je osvojil bralno značko iz nemškega jezika.

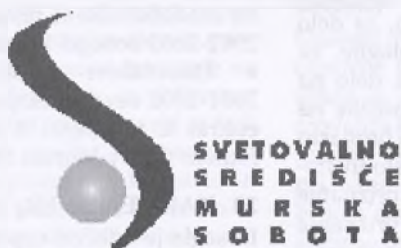
36. MONIKA HAMLER, Trate 28, Dokležovje

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je srebrno in bronasto Vegovo priznanje, srebrno in bronasto priznanje iz znanja zgodovine, prejela je srebrno in bronasto priznanje iz Vesele šole, srebrno in bronasto priznanje iz raziskovalne naloge pri zemljepisnem krožku, bronasto Cankarjevo priznanje, bronasto priznanje na planinskem tekmovanju. Bila je šolska prvakinja v eko kvizu. Prejela je priznanje za 4-letno sodelovanje pri pevskem zboru, vseh osem let je osvojila bralno značko iz slovenskega jezika, osvojila bralno značko iz nemškega jezika ter prejela priznanje za uspešno delo v razredni skupnosti.

37. MAJA FRAS, Severna 15, Dokležovje

Dosegla je odličen uspeh v vseh razredih osnovne šole. Prejela je zlato priznanje iz znanja nemškega jezika, srebrno in bronasto Vegovo priznanje, srebrno in bronasto priznanje iz znanja zgodovine, srebrno in bronasto priznanje iz Vesele šole, srebrno priznanje iz logike, srebrno in bronasto priznanje iz raziskovalne naloge pri zemljepisnem krožku, bronasto Cankarjevo in bronasto Štefanovo priznanje, priznanje za 4-letno sodelovanje pri pevskem zboru. Vseh osem let je osvojila bralno značko iz slovenskega jezika. Prav tako je osvojila bralno značko iz nemškega jezika ter prejela priznanje za uspešno delo v razredni skupnosti.

INFORMIRANJE IN SVETOVANJE ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Svetovalno središče Murska Sobota je informacijsko in svetovalno središče, v katerem odraslim brezplačno ponujamo informacije o

- možnostih izobraževanja na osnovnih, srednjih, višjih in visokih šolah,
- programih usposabljanja in izpopolnjevanja za delo, poklic in prosti čas,
- vpisnih pogojev, trajanju izobraževanja, preverjanju znanja in učni pomoči,
- možnostih za prehajanje med programi in nadaljevanje izobraževanja,
- in svetujemo pri

- odločanju za izbiro primernega izobraževanja,
- premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem,
- načrtovanju in spremljanju vašega izobraževanja.

Svetovalno središče Murska Sobota je povezano v mrežo devetih slovenskih svetovalnih središč, v lokalnem okolju pa sodelujemo z ustanovami, ki izvajajo izobraževalno dejavnost. Projekt strokovno vodi Andragoški center Slovenije, financira pa ga Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport.

NA SEDEŽU OBČINE BELTINCI nudimo brezplačne informacije in svetujemo VSAKO 1. SREDO V MESECU od 14.00 do 16.00 ure.

Svetovalno središče Murska Sobota, Slomškova 33 (nasproti avtobusne postaje), vsak delovni dan od 8.00 do 16.00 ure, ob sredah od 10.00 do 18.00 ure, telefon 02 536 15 76, elektronska pošta svetovalno.sredisce@lu-murskasobota.si.

SKUPAJ ZMOREMO

»Ljudje, prižgimo luč!

Najprej za naše male.

Ko nam preveč bo let in njihov bo ta svet,

naj vrt jim bo, ne skale.

Prižgimo luč, ljudje!

Frane Milčinski Ježek

V neverjetni naglici se je zaključilo šolsko leto. To je čas, ki je pomemben za slehernega učenca, saj bolj ali manj zadovoljen odhaja na težko pričakovane počitnice. Za zaposlene pa je to čas evalvacije opravljenega dela. In sreča je, če je delo dobro opravljeno.

Vsako leto me vedno znova preseneča neverjeten intelektualni potencial učencev osnovne šole Beltinci: številna priznanja na tekmovanjih znanja, dosežena mesta na srečanjih interesnih skupin, kvizih, literarnih tečajih... To svojo izredno intelektualno moč, prizadevnost in pridnost potrjujejo z uspehi v nadaljnjem šolanju. Verjamem vanje in vem, da zmorejo veliko, tudi ponesti malo beltinsko občino v svet... Zaslужijo si vsa našo pozornost, podporo in pomoč.

in v lastno promocijo ali korist. Le malokrat je, žal, ta slogan v življenju udejanjen. In kot pravi dr. A. Trstenjak: »Besede izgubijo ves pomen, če niso podkrepjene z dejanji.«

Če bomo ostajali le pri besedah, nam mladi ne bodo več verjeli in sledili. Zato je posebej vzpodbudna podpora, ki jo šola dobiva s strani staršev in okolice. Tu mislim na občino, župana in svetovalca za družbene dejavnosti. Tudi z njihovo pomočjo nam je uspelo polepsati zgradbo šole in njene prostore. Res je, prostor in avdiovizualna tehnologija nista garancija za uspešnost naših otrok. Gotovo pa k temu pripomre. Naj naštejemo le nekaj zadnjih, nujno potrebnih sanacij na osnovni šoli Beltinci, ki bo kmalu stara 28 let:

- zamenjana so vsa okna, ki so bila v celoti preperela,
- v celoti so sanirana stranišča na predmetni stopnji,
- v kuhinji je bilo potrebno zamenjati vso vodovodno napeljavo, zamenjane so vse talne obloge in dotrajana posoda,
- cevi centralne napeljave so zaradi dotrajanosti pokale, zato je bilo nujno zamenjati centralno napeljavo v južnem delu in v predelu telova-

Gotovo smo kaj izpustili, a to ni pomembno. Pomembno je, da se pogovarjamo, dogovarjamo in poslušamo. S skupnimi močmi lahko dosežemo več. Tako smo s skupnim nastopom šole in občine dosegli in pridobili težko dosegljiva **intervencijska sredstva na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport**. Ta denar je namenjen obnovi strehe, ki je preperela in prepušča vodo. Tako ob nalivih voda curlja, najbolj v telovadnico. Nujna je tudi sanacija centralne napeljave v severnem delu, kjer kljub vsem naporom in porabljenemu kurivu ne greje, kot bi moralo.

Z ministrstvom smo v dogovoru za večjo investicijo - športno dvorano v letu 2005/2006.

Zavedamo se, da je v občini Beltinci veliko potreb in da je proračunskega denarja vedno premalo. Zato se trudimo, da tudi sami pridemo do denarja, predvsem na različnih razpisih.

Tako je osnovna šola Beltinci pridobila na razpisih Ministrstva za šolstvo, znanost in šport računalnike za računalniško učilnico, za učilnice 9-letne osnovne šole, za kabine, kjer nudijo učitelji dodatno strokovno pomoč učencem in računalnik za brskanje po informacijah v knjižnično-informacijskem centru. Šola je pridobila dva LCD projektorja, dva prenosna računalnika, digitalno kamero in fotoaparati. Uspeli smo na razpisu za izgradnjo računalniškega omrežja, kar danes pomeni dostop do internetne povezave v vsaki učilnici. Trenutno je šola bogato opremljena z avdiovizualnimi sredstvi in omogoča spremljanje določenega dogajanja v knjižnici ali v vsaki učilnici. Vse to pripomore h kvaliteti vzgojno-izobraževalnega dela, predvsem pa omogoča učencem, da si pridobijo nujno potrebne spretnosti za novo nastalo informacijsko družbo.

Ta eksplozija znanja zahteva pač drugačne spretnosti kot v času, ko smo sami hodili v šoli. Če je to dobro? Ne vem. Vem pa, da je potrebno.

V današnji šoli mora vsak imeti enake možnosti. Tudi učenci, ki imajo drugačne, posebne potrebe. Z

Ničkolikokrat so bile zapisane ali izrečene besede: »V slogi je moč.«

Vendar so zgolj metafora, ki jo tako ali drugače vsi izrabljajo. Od tod pa pogosto gredo poti individualistično, solistično, egocentrično

dnice,

- jedilnica ima nove stole, kjer udobno sedijo učenci in obiskovalci različnih prireditelj,
- za naše najmlajše smo namestili zunanjo igrala.

dobrodelnimi koncerti, z izdelovanjem čestitk in z donatorskimi sredstvi smo zgradili vhod za gibalno ovirane učence. Iz Nemčije je prispela

posebna, prilagojena tipkovnica za našo učenko s cerebralno paralizo. Tako bo tudi njej omogočeno, da piše. Za nekoga mogoče nepomemben podatek, zanjo, njene starše in za nas pa ogromno.

Vse, kar na šoli počnemo sami ali v konstruktivnem sodelovanju z občino in krajanji, je za učence.

Včasih so bolj kot denar vredni razumevanje, konstruktivna kritika in podpora ljudi, ki kakor koli vplivajo na delo v šoli. Zato smo veseli empatije, ki jo ima občina za naša prizadevanja. Včasih je odobravanje v očeh vredno več kot vsi milijoni. To nam daje elan, občutek, da zmoremo in da smo na pravi poti. Da bi tako tudi ostalo. Verjamemo, da skupaj zmoremo več in veliko, ne zase, ampak za naše mlade.

mag. Marica HORVAT

NOVA KUHINJA V VRTCU BELTINCI

Na zaključni prireditvi Vrtca Beltinci BIBE PRAZNUJEJO smo 23. junija 2004 uradno in svečano predali namenu novo pridobitev – sodobno opremljeno kuhinjo, z najnovejšo, zdravju prijazno tehnologijo. V odsotnosti župana je kuhinjo predal namenu svetovalec župana za družbene dejavnosti občine Beltinci, Janko Bezjak. Ob tej priložnosti smo posebno pozornost namenili ge. Mariji Gostan - prvi kuharici vrtca Beltinci še iz časov, ko je vrtec deloval v beltinskem gradu. Del prerezanega traku je shranil g. Bezjak, predstavnik ustanoviteljice Občine Beltinci ob izraženi želji, da bi tudi v bodoče s skrbnostjo dobrega gospodarja skrbeli za nujna investicijska vzdrževanja, ki jih v šestih stavbah nikoli ne zmanjka. Drugi del je ravnateljica predala pridnim rokam kuharskega osebja Mariji Sraka, Borutu Kolarju, Maji Antolin in Roziki Ulen z željo, da bi za najmlajše še naprej kuhali tako dobro in zdravo.

Od 1. marca 2004, ko smo v preurejeni kuhinji začeli z delom, smo spremenili tudi organizacijo. Kuhinja deluje kot centralna, kar pomeni, da v njej pripravljamo obroke za 220 otrok in 40 zaposlenih. Hrano v termoportih dnevno razvažamo še na pet lokacij.

Adaptirane prostore kuhinje, opremo in drage stroje je blagoslovil župnik Alojz Benkovič, ki pri ogledu ni skrival zanimanja za uporabnost strojev in kapaciteto kuhinje. Za povabilo se je zahvalil z vatikanskim denarjem in nam vsem razložil, kaj to je.

Vsi prisotni so bili navdušeni, prejeli smo veliko čestitk in dobrih želja, nekaj tudi zapisanih v knjigi vtisov:

... "Novo opremljena kuhinja, ki smo jo uradno predali svojemu namenu, naj nudi zadovoljstvo delu kuharskega osebja. Hvala in čestitke!" - Janko Bezjak

... "Iskrene čestitke ob vaši pridobitvi - posodobitvi kuhinje. Iskrena hvala vam tudi za prijazno povabilo in pogostitev. Pustil sem delo, vzel sem si čas in ni mi žal. Še

lep čas bo z mano prijeten občutek doživetega ..." - Venčeslav Smodiš.

Čestitk smo bili veseli. Ponosni smo na novo kuhinjo, ki je terjala kar 16 milijonov sredstev občinskega proračuna za investicije in investicijska vzdrževanja. Dolgo smo čakali nanjo, saj smo že davnega leta 1997 v LDN zavoda načrtovali sanacijo. Kdor ima sanje, jih želi uresničiti in to je vodilo k napredku.

TUDI MAJHNI KORAKI KAŽEJO SMER in mi jim bomo sledili. V imenu otrok, kolektiva in v svojem imenu se zahvaljujem županu Milanu Kermanu in vsem svetnikom Občine Beltinci za odobrena sredstva.

Naj velja prijazno povabilo: PRIDITE KDAJ K NAM NA KOSILO!

Miroslava ŠOMEN

HETEROGENI IN KOMBINIRANI ODDELKI V VRTCU

V šoli imajo razrede, v vrtcih pa imamo oddelke ali bolj skupine, kot jim rečemo po domače.

"V kateri skupini je tvoj otrok? Pri malih? Kako pa to, saj sta bila z našim rojena istega leta, le nekaj mesecev razlike je med njima?"

"Ne vem", odgovarja mama. "Saj sem se že pritožila, ker so ga vključili v oddelk eno leto mlajših otrok. Tukaj bo gotovo nazadoval in se ne bo naučil vsega, kot bi se pri starejših vrstnikih."

"To še ni tako strašno", pravi tretja mama. "V vrtcu kamor hodi moja hčerka, ki je stara pet let, imajo v skupini štiri malčke, od katerih eden niti ne hodi."

Taki in podobni razgovori se plečejo med starši, ki si največkrat ne vedo razlagati, zakaj so v enih vrtcih otroci iste starosti v istem oddelku (npr. vsi so rojeni l. 1998). V drugih vrtcih obstajajo oddelki, v katere so vključeni otroci, stari eno, dve in tri leta, ali štiri, pet in šest let.

V enih pa so v oddelk vključeni otroci stari od ena do šest let. Predvsem pa starše zanima, kaj od tega je za otroka dobro in če kaj ni? Dovolite mi, da vam to dilemo skušam pojasniti.

Najprej je tukaj zakonska podlaga. 16. člen Zakona o vrtcih, ki opredeljuje oddelke in navaja:

Vzgojno delo v vrtcu poteka v oddelkih. Otroci so razporejeni v starostno homogene, heterogene in kombinirane oddelke.

V homogene oddelke so vključeni otroci v starostnem razponu enega leta.

V heterogene oddelke so vključeni otroci prvega ali drugega starostnega obdobja.

V kombinirane oddelke so vključeni otroci prvega in drugega starostnega obdobja.

V vrtcu je torej dovoljeno organiziranje oddelkov, kot jih opredeljuje zakon.

Homogeni oddelki - vanje so vključeni otroci, ki so rojeni istega leta. Taki oddelki so s prehodom na 9-letno OŠ in ukinitvijo programa obvezne priprave na šolo, imenovane mala šole zelo redki. Tvorimo jih lahko le v velikih enotah z več oddelki (mestna urbana okolja), kjer število vpisanih otrok omogoča formiranje celega oddelka po normativu.

Heterogeni oddelki so tisti, v katere vključujemo otroke prvega starostnega obdobja - stare

1 - 2 let, 1 - 3 let ali drugega starostnega obdobja 3 - 5 let, 4 - 6 let. Ti so najpogostejši in jih zaradi malih enot z dvema oddelkoma najpogosteje formiramo. Po strokovni plati jih tudi najbolj priporočajo. Otroci v teh oddelkih so ločeni po tisti starostni črti, ki je najopaznejša, to so gibalne - motorične sposobnosti, samostojnost pri negi in hranjenju. Pa vendar so po starosti med seboj toliko povezani, da upoštevamo njihovo različnost in potrebo po individualizaciji (pristop k posamezniku) ter različne razvojne stopnje, ne glede na starost.

Kombinirani oddelki so tisti, v katere so vključeni otroci stari 1 - 4, 1 - 5, 1 - 6 let, ali 2 - 4, 2 - 5 in 2 - 6 let. Za kombinirani oddelk se šteje oddelk, v katerega so vključeni vsaj trije otroci prvega starostnega obdobja. S prehodom na 9-letno OŠ, z odhodom otrok starih 6 - 7 let, povečanjem števila vpisanih malčkov in razdrobljenostjo malih enot, o katerih sem že govorila, se število kombiniranih oddelkov v Vrtcu Beltinci povečuje.

To so torej razlogi formiranja takih ali drugačnih oddelkov v posameznem vrtcu. Vsak vrtec oz. ravnatelj ali svetovalni delavec oblikujeta oddelke na podlagi vpisanih otrok. Koliko so otroci stari in koliko jih je, je merilo oblikovanja oddelkov. Na to vpliva še faktor, koliko obstoječih otrok v posameznem oddelku oz. enoti vrta ostane in koliko jih odide v šolo.

Naj odgovorim še na vprašanje, v čem so prednosti heterogenih in kombiniranih oddelkov:

- približati se želimo otrokovim potrebam,
- heterogena in kombinirana skupina v vrtcu je bližja družinskemu modelu, saj pridobimo na moči čustvene izmenjave, večjem okviru otrokove izkušnje, posebni kvaliteti in vlogi avtoritete, prenosu otrokove domače izkušnje na vrčevsko,
- v teh oddelkih je nujno, da se otroci različne starosti sprejmejo med seboj, se prilagodijo in se spoznavajo, kar vse spodbuja zorenje in razvoj večplastnosti osebnosti,
- mlajši otroci pridobijo s tem, ko odraščajo v okolju, ki je na višji razvojni stopnji, kot so sami, kar jih potegne naprej. V starejših vidijo vzornike,
- starejši otroci pridobijo, ko postanejo strpnejši in bolj razumevajoči do mlajših. Ob malčkih in manj sposobnih se čutijo zrelejše, kar poveča njihovo pozitivno samopodobo,
- v skupini se bistveno poveča nivo medsebojne komunikacije na vseh nivojih. Na naraven način se razvija sposobnost razumevanja, upoštevanja in spoštovanja različnosti in enkratnosti vsakega posameznika,
- strokovni delavki se lažje posvetita posamezniku, mlajšim v skupini, njihovim željam in potrebam.

Ene strokovne delavke v takih oddelkih delajo že leta, druge se skupaj z otroci in starši prilagajajo in učijo. Verjemite mi, da je največkrat najtežje odraslim. Predvsem zato, ker nosijo v glavah "sličice" (po M. Kejžar), ki jim govorijo, da to ni v redu, ker PREJ ni bilo tako in tega niso navajeni. Kdo? Starši? Vzgojitelji, ki takih skupin še niso vodili? Otroci teh izkušenj in "sličic" nimajo. Za njih obstaja danes in zdaj. Če se bodo dobro počutili, če jih bomo imeli radi, jim nudili dovolj pozornosti, jim omogočali igro in dejavnost, bodo radi prihajali v vrtec. Čisto vseeno jim bo, če bodo v družbi mlajših ali starejših vrstnikov.

Kaj v teh oddelkih vidimo tisti, ki smo v njih delali in njihov razvoj spremljamo že leta?

V SOCIALNEM razvoju je viden napredek. Med otroci je bistveno več socialnih stikov, predvsem pogovorov, kot v homogenih oddelkih. Manj je agresivnosti in več dobrega obojestranskega reševanja konfliktov, tudi brez posredovanja odraslih. Skupina je v socialnem smislu mnogo bolj povezana, posameznik je opažen, čuti podporo in skrb drugih.

Pri ČUSTVENEM razvoju je opazno neposredno izražanje različnih čustev. Vzdušje je bolj čustveno, sproščeno in živahnije. Mnogo je smeha in drobnih gest prijaznosti in naklonjenosti. Starejši tolažijo mlajše in jih vzpodbujajo. Sami si dovolijo jokati in biti žalostni ali užaljeni. Vsi se učijo izražanja svojih občutij do drugih. Otroci so sposobni mnogo večje strpnosti, razumevanja drugačnih in naklonjenosti.

Pri KOGNITIVNEM razvoju je opazna bistveno kvalitetnejša igra oziroma učenje otrok. Mlajši otroci spremljajo aktivnosti starejši in jih posnemajo. Imajo zelo močno voljo. Poizkušajo, raziskujejo, ponavljajo. Imajo vzor, ki ga želijo posnemati. Starejše otroke pa pritegneta žar in želja po odkrivanju sveta, ki ju nosijo v sebi mlajši. Mlajši starejše otroke nekako vzpodbudijo, da s svojimi izkušnjami, predstavami, domišljijo in načrtom sooblikujejo bogatejšo igro. S posredovanjem svojih izkušenj mlajšim si starejši razvijajo pozitivno samopodobo. Tudi motiviranost za igro in učenje je večja. Ko jih opazuješ, dobiš vtis, da so drug drugemu darilo. Zatorej toplo priporočilo: **NE BOJMO SE VKLJUČITI OTROK V HETEROGENE IN KOMBINIRANE ODDELKE.**

Miroslava ŠOMEN

UTRINKI IZ ENOT VRTCA BELTINCI

ENOTA "SONČEK" DOKLEŽOVJE

Vzpodbudno okolje s primernimi sredstvi in načrtovanje otrokove igre otrokom omogoča dejavno vlogo, preko katere se učijo in razvijajo.

Ladja iz kock, kapa iz papirja in pravi gusarji so že pripravljeni.

Na morje odplujejo in nove dogodivščine opisujejo.

ENOTA LIPOVCI

Delo v vrtcu je dobra dopolnitev družinske vzgoje. Zato je potrebno dobro sodelovanje staršev in vzgojiteljic. Uresničujemo ga s strokovnim sodelovanjem. Danes predstavljamo vključevanje staršev in vzgojno delo s predstavitvijo poklicev - kuhar in medicinska sestra.

Ko se zunaj sneg topi, se nam iz peči kadi in očka z našo pomočjo slastno pecivo naredi.

"Medvedek ni zaspal, medvedek je bolan." Pomagajmo mu vsi, da hitro ozdravi.

Milena BALAŽIC

Metka SOBOČAN

ENOTA MELINCI

V okviru sodelovanja s starši smo povabili v vrtec policistke. Predstavile so nam svoj poklic, pokazale pripomočke, ki jih uporabljajo pri svojem delu ter pokazale način uporabe le-teh. S čustvenim pristopom do otrok in primernim načinom predstavitve so v veliki meri pripomogle pri premagovanju strahu pred uniformirano osebo. Policijska postaja je podarila vsakemu otroku v vrtec CD za računalnik s fotografijami, pobarvankami in propagandnim materialom.

Marija ZADRAVEC

V enoti Melinci živimo s krajem. Sodelujemo in povezujemo se z vsemi društvi, ki v vasi delujejo: turističnim, kulturnim društvom in nogometnim klubom.

V okviru turističnega društva smo si na Škafarjevi domačiji ogledali, kako so nekoč delali opeko. Po nazornem prikazu dela smo bili pogoščeni z domačimi dobrotami. Nekaj materiala smo odnesli tudi s sabo v vrtec. Otroci so merili, spoznavali lastnosti in uživali ob ustvarjanju in oblikovanju iz blata.

Jožica MAUČEC

ENOTA "SODČEK" GANČANI

V naši enoti dajemo velik poudarek GIBANJU.

GIBANJE je prioriteta naloga celega zavoda. Uresničujemo ga na različne načine. Ena izmed njih so različne igre s padalom.

V organizaciji sveta staršev smo izvedli kolesarjenje v Beltince. Tudi na takšne načine negujemo strpnost, prijateljstvo in pristne odnose med otroki, starši in nami - vzgojitelji.

Ko smo prikolesarili na cilj, smo izvedli orientacijski pohod okrog beltinskega gradu in poiskali "skriti zaklad", ki so ga prispevali člani sveta staršev. "Ku - ku, kaj je v njem?"

RAZLOŽI MI - in pozabil bom, POKAŽI MI - in zapomnil si bom, DOPUSTI MI, DA NAREDIM SAM - in znal bom.

Vesna HORVAT

ENOTA IŽAKOVCI

Pri nas poteka vzgojno izobraževalno delo, kjer se spontano prepletata igra otrok s strokovno pripravljenimi dejavnostmi. Vzgojiteljice poskrbijo za ureditev prostora, pripravo materiala in sredstev. Upoštevajo otrokov razvoj in potrebe, s tem omogočajo otrokom ustvarjanje, sproščanje domišljije, raziskovanje in preizkušanje.

Priprava in praznovanje rojstnega dne v igri.

Na temo o spoznavanju drugih ras - Indijancev, smo si pripravili šotore in se oblekli v indijanska oblačila.

Nepogrešljivi sestavni del vzgoje za življenje so javni nastopi otrok, kjer krepimo samozavest in samopodobo

Pa stopite vi na oder pred množico ljudi na prireditvi Zavoda za zdravstveno varstvo ob svetovnem dnevu zdravja 2004: Prometna varnost ni naključje.

Občinska očiščevalna akcija, ki je potekala v vrtcu, je bila dobro obiskana. Udeležilo se je kar precej staršev z otroki. Po akciji smo si privoščili malo počitka in se okrepčali.

posameznika.

Sveti staršev v posameznih enotah so zelo delavni. Letno oblikujejo program dela, ki ga v celoti uresničijo. V

Ob veliki noči so starši pripravili presenečenje otrokom - zajčke, ki so jih otroci iskali po igrišču.

enoti Ižakovci so ob veliki noči otrokom pripravili presenečenje.

Kako smo bili veseli, ko smo na igrišču vrtca našli vsak svojega zajčka - tudi Tinka, Simona in Snežana.

PROTESTNA ZAPORA CESTE V BELTINCIH, 01.07.2004

Civilna iniciativa deluje v Beltincih že od leta 2000. Od takrat se trudimo urediti prometne razmere, prevečkrat smo se zanašali na razne obljube pristojnih. Dovolj nam je tega. Uspeli smo se dogovoriti z ostalimi civilnimi odbori na relaciji od Gornje Radgone do Lendave, da bomo v bodoče usklajevali naše zahteve in dejanja in državi dokazali, da smo lahko enotni.

Nekateri nam očitajo, da je to državna nepokorščina. Kaj pa država dela z nami?

Država nam govori, kako je pomemben 5. prometni koridor. S tem se mogoče strinjamo, ne strinjamo se pa, da ceno tega tovornega prometa plačujemo prav mi, Pomurci. Če je za Slovenijo res tako pomemben, potem je potrebno urediti ustrezno infrastrukturo in razbremeniti življenje živečih ob tej cesti. Že dalj časa opozarjamo, da je promet vedno gostejši, pa nam niso verjeli. Sedaj nam je dovolj neposlušnosti države, saj smo tudi mi, »Pomurci«, državljani Slovenije in naj nam omogočijo dostojno življenje. Ministri nam ponujajo rešitve, a take obljube poznamo že iz preteklosti, sedaj je pa čas, da tudi nekaj naredijo.

Promet, ki se vsakodnevno vali preko omenjene ceste, nam onemogoča dostojno življenje:

- hrup, tresljaji in vibracije nam jemljejo spanec ter nam uničujejo težko prigarane hiše;
- pogovori z normalno glasnostjo niso možni;

- izpušni plini uničujejo naše zdravje;
- zelenjava z vrtov je neužitna;
- rastlinstvo ob cesti odmira;
- število nesreč se je povečalo;
- prehodi čez cesto so smrtno nevarni, še posebej za starejše in otroke;
- večina šol in vrtcev na omenjeni trasi stoji prav ob tej cesti;
- občanom, kateri še imajo službo, se je čas vožnje na delo in iz dela podvojil, v nekaterih primerih celo potrojil;
- kmetje so ogorčeni, saj se s traktorji zaradi prehitre vožnje tovornjakov ne morejo vključevati v promet.

Civilni iniciativni odbori smo postavili kratkoročne in dolgoročne zahteve do države, katere so nujno potrebne, in sicer:

Takoj zahtevamo:

- prepoved prometa za tovorna vozila med 22.00 uro zvečer in 6.00 uro zjutraj,
- prepoved prometa za tovorna vozila ob sobotah, nedeljah ter praznikih,
- polovico tovornega prometa naj se preusmeri na vlak.

Kratkoročne zahteve:

- izgradnja manjkajočih pločnikov, kolesarskih in traktorskih poti ob magistralni cesti, katere financer je država,

- sanacija vozišča glavne ceste med Gornjo Radgono in Lendavo,
- izgradnja krožišč in križišč,
- postavitve signalizacije in hitrostnih ovir.

Dolgoročne zahteve:

- izgradnja hitre ceste (dvopasovnice) do konca leta 2006, ki bi jo dogradili v avtocesto do konca leta 2008,
- izplačilo odškodnin za škodo na objektih prizadetim občanom.

Država naj nam določi pristojnega koordinatorja, s katerim se bomo lahko dogovarjali.

V samostojni Sloveniji se je menjalo že nekaj prometnih ministrov, vsi so samo obljubljali, da bodo zgradili avtocesto do Lendave oziroma Pinc. Upamo, da gospod Pavliha, zdajšnji minister, ne bo eden izmed njih, ampak bo nekaj naredil za Prekmurce in Štajerce, kateri smo tudi državljani Slovenije.

Naj poudarimo, da iniciativni odbori delamo v dobrobit vseh občanov, na lastno odgovornost, ne glede na politično pripadnost, čeprav nam nekateri že mečejo polena pod nogo.

Polena zaenkrat še uspešno preskakujemo, protesti se bodo nadaljevali, in sicer vsak mesec, dokler ne bodo izpolnjene naše zahteve.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim na prvi zapori. Želimo in pričakujemo še večjo podporo vseh občanov pri nadaljnjih aktivnostih.

Uspeh ni odvisen le od članov civilne iniciative, temveč tudi od vaše množične podpore, dragi občani!
Za iniciativni odbor Beltinci

Robert LETNAR

V DOKLEŽOVJU ZAKONSKO UREDILI DELOVANJE KABELSKEGA SISTEMA

Kot po večini krajev po Sloveniji smo tudi v Dokležovju v letu 1992 začeli z izgradnjo kableskega sistema. Oblikovan je bil petčlanski gradbeni odbor, ki je vodil aktivnosti v zvezi z izborom najugodnejšega izvajalca. Odločili smo se za podjetje, ki nam je zgradilo sistem

»na ključ«, kar pomeni, da so sami pridobili vsa potrebna soglasja in dovoljenja, vključno s projektom izvedenih del, ki so nam jih pri predaji sistema tudi vse izročili. Naročniki in lastniki sistema so imeli možnost odplačila na dvanajst mesečnih obrokov. In kar je najbolj pomembno, vsak naročnik je plačeval mesečne obroke direktno izvajalcu, tako da nobena plačila pri gradnji niso potekala preko računa KS. Za ta način smo se odločili v glavnem zato, ker smo poznali različne primere v okolici, kjer je denar od naročnikov pritekal na takratne žiro račune KS, naročniki pa nikoli niso izvedeli, koliko so potem KS plačale izvajalcem in koliko je ostalo KS.

Ves čas po zaključeni izgradnji je potekalo plačevanje vzdrževanja in vse ostale transakcije preko takratnega žiro računa KS, kjer je bil odprt poseben konto. Finančne storitve nam je opravljalo računovodstvo občine Beltinci. Lahko se pohvalimo, da kableski sistem v Dokležovju deluje izredno dobro, saj v vseh teh letih skoraj ni bilo izpada, razen nekaj posame-

znih napak na posameznih odsekih. Sigurno je to odraz kvalitetnega in strokovnega vzdrževanja, ki ga vsa leta izvaja Drago Gjerek, s.p.

V preteklih letih so se pojavljali zelo močni pritiski s strani občine Beltinci in nekaterih predsednikov drugih KS v občini, da je potrebno kableski sistem Dokležovje priključiti na beltinski sistem. Vse te pritiske smo zavračali s konkretnimi obrazložitvami. Naj jih navedem le nekaj.

Lastniki in plačniki izgradnje sistema tega niso želeli, saj so bili prepričani, da se v privatno lastnino nima pravice vmešavati nekdo, ki pri investiciji sploh ni sodeloval. Kot pomemben razlog je bil tudi kvalitetni signal po celotni vasi, kar po nekaterih vaseh v občini še danes ni urejeno, nenazadnje je bila pomembna pri našem vztrajanju tudi cena vzdrževanja, ki je bila daleč najmanjša od vseh v bližnji in daljni okolici. Vsa leta imamo tudi svoj interni kanal, na katerem krajanji lahko preberejo vse informacije, spremljajo vse prireditve, ki se dogajajo v vasi. To je le nekaj argumentov, ki smo jih navajali. Po nekaj letih pogovorov smo vključili v naš sistem tudi beltinski interni kanal K-3, tako da so krajanom Dokležovja dostopne tudi informacije internega kanala Beltinci, ki jih je pa zadnji čas zelo malo in so zelo neažurne.

V letu 2002 smo začeli aktivno delati na področju reševanja pravno lastniške oblike kableskega sistema Dokležovje. Nekaj »vrljih« Dokležovčarjev je začelo hoditi po vsemogočih inšpekcijskih službah v Murski Soboti, ki so nam začele izdajati razna opozorila. Pika na »i« pa so bile volitve v svet KS Dokležovje, saj so nekateri novoizvoljeni člani sveta KS zahtevali, da se konto za kableski sistem zapre in se več ne dovoli, da finančne transakcije potekajo preko transakcijskega računa KS Dokležovje, kljub temu, da je davčna inšpekcija pregledala poslovanje KS Dokležovje in v odločbi navedla, da na kontu CATV ni bilo ugotovljenih nobenih finančnih nepravilnosti.

Začeli smo iskati najugodnejšo rešitev za lastnike. Po mnogih posvetovanjih na najrazličnejših ustanovah smo dobili ogromno koristnih nasvetov. Zavedali smo se, da bo vsaka oblika neprimerno dražja za naročnike, kot pa je bila dotedanja, vendar drugega izhoda nismo imeli. Vedeli smo, da bi bilo enkrat stvari potrebno urediti, vendar smo vztrajali pri prejšnji obliki delovanja sistema samo zato, da smo lahko omogočili lastnikom tako nizko ceno, saj smo plačevali izključno vzdrževanje in interni kanal (približno 500,00 SIT mesečno na naročnika vse do 1. 6. 2004). Skoraj vsi kableski sistemi, ki so imeli dosti

večjo ceno vzdrževanja, ne plačujejo obveznosti, določene z zakonom, pa obratujejo še danes. Mi pač po zaslugi nekaterih vaščanov te sreče nimamo več.

Ugotovili smo, da je najcenejša in najprimernejša oblika društvo, v katerem bodo včlanjeni vsi lastniki, ki imajo podpisano pogodbo za izgradnjo kablanskega priključka. 27. aprila 2003 smo povabili vse lastnike na ustanovno skupščino društva, kjer smo izvolili vse organe društva. Za predsednika je bil izvoljen Srečko Horvat, ki je vodil že prej gradbeni odbor in po zaključeni organizirani gradnji upravni odbor CATV. Že pred registracijo društva smo bili seznanjeni z dejstvom, da se društvo po zakonu o društvih ne more ukvarjati z upravljanjem sistema, kakor tudi ne KS, niti občina, ampak to mora biti podjetje, ki je za to registrirano. Takoj smo začeli z aktivnostmi za izbor najugodnejšega upravljavca. V povabilu za oddajo ponudbe smo navedli naše želje in tudi pogoje. Med zelo pomembnimi pogoji smo zahtevali, da bodoči upravljavec v celoti na novo zgradi sistem in to izključno v zemlji in v sistem »zvezda«, kar pomeni, da bo vsak naročnik imel v hišo svoj kabel iz omarice, kar bo tudi omogočalo izklop vsakega naročnika posebej v primeru neplačevanja obveznosti ali v primeru, da ne želi prejemati signala, ki ga je po zakonu o medijih dolžan plačevati.

S 1. 6. 2004 je tako prevzel v upravljanje kablanski sistem Dokležovje Drago Gjerek, s. p., ki bo prevzel tudi vse zakonske obveznosti. Prav tako bo naročnikom izstavljal račune – položnice. Upravni odbor društva pa bo ves čas nadzoroval izvajanje pogodbe. Upravljavec bo društvu na rednih

letnih skupščinah podal finančno poročilo za preteklo leto. Tudi o spremembi cene vzdrževanja in ostalih plačilih se bo dogovarjal z upravnim odborom društva.

Naloga upravnega odbora pa je, da vedno zagovarja interese investitorjev (lastnikov) seveda v skladu z veljavno zakonodajo.

Ker tudi ostale občine in KS nimajo teh stvari urejenih, so prihajali k nam po različne nasvete

in pomoč. Tako so se za obliko društva odločili v občinah Veržej, Križevci pri Ljutomeru, Tišina, na področju Slovenije pa naj naštejem še nekaj večjih kablanskih sistemov, ki so prav tako organizirani v društva lastnikov – uporabnikov, upravljanje pa so predali pooblaščenim podjetjem: to so CATV društvo Prevalje, Društvo CATV Selnica – Ruše, Društvo KRS Lovrenc na Dravskem polju, Društvo uporabnikov CATV Slivnica, Društvo za razvoj kab. sistema Lenart, ...

Naj kot pojasnilo navedem nekaj pomembnih členov Zakona o telekomunikacijah, Zakona o medijih, Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, Agencije za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije, ki pokrivajo področje delovanja kablanskih sistemov.

Operater (upravljavec) po zakonu ne more biti KS ali občina (primer občine Razkrižje, ki je preko tako imenovanega režijskega obrata upravljala s kablanskim sistemom in je na pritožbo lastnikov Ustavno sodišče RS to razveljavilo – članek v časopisu Večer, 13. 1. 2004).

Zakon o medijih

111. člen

»Operater po tem zakonu je

pravna oseba, ki prenaša ali oddaja radiodifuzne programe preko

kablansko distribucijskih ali kablansko komunikacijskih sistemov.

Operater izvaja storitve na podlagi dovoljenja ali drugega pravnega akta v skladu z zakonom, ki ureja telekomunikacije.

113. člen

Operater lahko prenaša in oddaja programe le na podlagi pisne pogodbe ali drugega dokumenta, iz katerega je razvidna urejenost avtorsko pravnih razmerij z imetniki pravic do teh programov, če ni drugače določeno z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo, ali z zakonom.

Kopijo vsake veljavne pogodbe ali drugega dokumenta iz prejšnjega odstavka pošlje operater pristojnemu ministrstvu najpozneje v petnajstih dneh od njene sklenitve.

114. člen

Operater oblikuje programski svet

Če operater ne ravna v skladu z določbami, lahko pristojno ministrstvo predlaga organu, pristojnemu za telekomunikacije, da operaterju odvzame dovoljenje iz drugega odstavka 111. člena tega zakona.

Agencija za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto RS

Operater – upravljavec mora pridobiti od zgoraj omenjene agencije dovoljenje za opravljanje dejavnosti za vsak sistem ki ga upravlja posebej.

Tako smo v Dokležovju na področju Pomurja med prvimi, ki smo problem kablanske televizije uredili v skladu z zakonodajo.

Srečko HORVAT

UTRIP KRAJEVNE SKUPNOSTI GANČANI

V zadnjem prispevku za občinsko glasilo sem opisal nekaj nalog, ki čakajo našo krajevno skupnost v prihodnje. Med drugim sem omenil, da želimo po vasi postaviti koše za smeti in odpadke, da bomo poskušali urediti kurjavo v večnamenski dvorani v ŠRC Gančani, da nas čaka asfaltiranje še nekaterih cest in parkirišč, ki so še makedamska, itd.

Tako lahko v začetku leta 2004 ugotovimo, da smo kar precej planiranih stvari uspeli tudi uresničiti, nekatere tudi ob izdatni pomoči občine. Slednje seveda najbolj velja za

ureditev in asfaltiranje kolesarske steze od Gančan do Beltinec. Na tem mestu bi še enkrat rad izrazil zahvalo občini Beltinci in županu Milanu Kermanu. Da je bila odločitev za omenjeno investicijo pravilna, dokazujejo številni pešci in kolesarji, ki jih dnevno srečujemo na stezi.

Hkrati z izgradnjo steze smo uspeli asfaltirati tudi celotno parkirišče pri stari šoli; z asfaltiranjem ceste skozi Brišče pa smo za nekaj sto metrov zmanjšali makedamske poti v krajevni skupnosti. S postavitvijo košev za smeti smo, vsaj tako upamo, pri-

spevali majhen delež k bolj čistemu in urejenemu okolju. Z ureditvijo ogrevanja in montažo dodatnih vhodnih vrat v dvorani v ŠRC, je le-ta postala večnamenska v pravem pomenu besede. Tako lahko sedaj v njej potekajo aktivnosti čez celo leto.

Ker je od postavitve mrliške vežice poteklo že precej časa, smo se odločili, da polepšamo njeno notranjost. Tako je bilo izvedeno pleskanje notranjosti, poleg tega pa smo nabavili nekaj novih klopi, stare klopi pa so mojstri preuredili z novimi prevlekami.

Poleg tega smo uspeli tudi nape-
ljati elektriko v vaško tehcnico in po-
staviti ograjo za rokometnim igriščem.
Poskrbeli pa smo tudi za večjo varnost
naših otrok, saj smo uspeli urediti, da
šolski avtobus vozi vse do gornjega
konca vasi.

Ob koncu bi rad pohvalil vsa dru-
štva v vasi, ki poleg uspešnega uresni-
čevanja svojih primarnih ciljev, zaradi
katerih so nastala, zelo uspešno so-
delujejo tudi pri projektih, ki so po-

membni za celotno krajevno skup-
nost.

Zahvala gre seveda tudi vsem
krajanom za uspešno sodelovanje in
pomoč pri mnogih projektih. Le s sku-
pnimi močmi vseh krajanov, društev
in sveta krajevne skupnosti bomo tudi
v prihodnje lahko s ponosom gledali
na dosežene rezultate. Hvala še enkrat
vsem, ki prispevate k vsesplošnemu
razvoju krajevne skupnosti Gančani.

Štefan ŽIŽEK

ŠTORKLJE V DOKLEŽOVJU

*» V življenju je malo takih krajev,
malo štorkelej, ki se vračajo vanje
in v gnezdih razpredajo sanje
mladih ljudi in mesecev majev.«*

(Branko Šömen)

V našo vas se vsako leto znova
vračata štorkelej, ki imata domovanje
na starem dimniku Balažičeve (Spol-
larjeve) hiše. Vaščani so po dogo-
voru s sosedovimi (Ropoševimi) in
skupaj s podjetjem Elektro iz Mur-
ske Sobote na novem drogu pripra-
vili zasnovo za novo gnezdo. Toda
štorkelej sta se spomladi vrnili v staro
gnezdo in ga skrbno obnovili. Pri-
dno sta nosili veje, cunje in ga po-
pravljali. Nekajkrat sta se sicer
ustavili na drogu, vendar sta hitro
odleteli. Njuno gnezdo je bilo pri-
pravljeno za velik dogodek, ko je
mama štorkelej znesla jajca in pridno
sedela na njih. Samec ji je prinašal
hrano in čez nekaj časa (približno 30
dni) se je v gnezdu zbudilo novo ži-
vljenje. Skozi jajčno lupino sta pri-
kljuvala nebogljen mladiča, ki sta
tako odpirala lačne kljune. Za ma-
mo štorkelejo in očeta štrka je bil dan
prekratek, toliko dela sta imela. V
začetku je vedno eden od staršev
stražil pri gnezdu – ponavadi je to
bila samica, eden pa je šel na lov.
Plen, ki ga starša odložita na rob
gnezda, si mladiči jemljejo sami. V
vročih dneh jima starša prinašata v
raztegljivi vratni vreči tudi pitno
vodo, ki jo brizgata mladim v kljune.
V hudi pripeki delata starša mla-
dičem senco s perutmi. Mladiči
ostanejo v gnezdu kakšna dva
mesece.

Jeseni se bodo štorkelej odselile v
Afriko, saj pri nas za njih ne bo več
hrane, ker se hranijo z žabami, s
polži, kuščarji in z drugimi drobnimi
živalmi. Zdaj pa smo vsi veseli, ko
prisluhnemo veselemu klopotanju
naših štorkelej. Samo želimo si lahko,
da bi se še dolgo rade vračale nazaj v
svoje staro gnezdo, v naše lepo
Dokležovje.

USTANOVITEV KO LDS LIPA

Izvršni odbor Občinskega odbora
Liberalne demokracije Slovenije Bel-
tinci je že pred časom sprejel sklep o
ustanovitvi Krajevnega odbora LDS
Lipa, saj smo ugotovili, da je zaradi
kvalitetnejšega dela našega članstva iz
KS Lipa smiselno ustanoviti Krajevni
odbor LDS. K realizaciji tega sklepa
smo pristopili 8. 5. 2004.

Predsednik novoizvoljenega KO
LDS Lipa je postal Štefan Olaj, ki je
obenem tudi član IO OO LDS Beltinci.

Sicer pa smo na sestanku
spregovorili tudi o dogajanju v naši
občini in o delu naših svetnikov, ki
delujejo v občinskem svetu.

Štefan Ferenčak je dejal, da je cilj
svetnikov LDS podpirati pozitivne
projekte za občino in njen napredek.
Omenil pa je, da se v občini žal še
vedno vodi premalo aktivnih proje-
ktov, premalo je predlogov in pobud
za boljše delo.

Alojz Škerget, ki je tudi pomočnik
ravnateljice na šoli v Beltincih, je

rekel, da je šola v zadnjem obdobju
sicer veliko pridobila, a je veliko stvari
začela realizirati tudi sama in ne čaka
na občino.

Srečko Horvat je spregovoril o na-
grajevanju študentov v občini, za kar
se zavzema že od začetka mandata.

Prisotni člani OO LDS pa so
kritično spregovorili še o :

- zaposlovanju na komunalnem
podjetju in njegovem direktorju,
- prodaji skladišča v Lipovcih in
- pravnici, ki sodeluje na občinskih
sejah in ne opozarja na očitne
napake.

Želja vseh nas, članov OO LDS
Beltinci namreč je, da bi naša občina
že enkrat napravila korak naprej, da bi
začela dajati prednost gospodarstvu in
obrtništvu, zaposlovanju mladih in
brezposelnih, izkoriščati naravne
danosti in tako prispevati k razvoju
občine.

Celiakija je bolezen začetnega dela tankega črevesa in je posledica preobčutljivosti na gluten. Gluten je v vodi netopen protein v pšenici, njemu podobne proteine pa najdemo tudi v drugih žitaricah (ječmenu, rži, ovsu). Gluten povzroča poškodbo sluznice tankega črevesa, kar ima za posledico močno zmanjšano funkcijo črevesa. To pa se kaže z različnimi simptomi in znaki.

Celiakija nekoč in danes

Preteklost: Človek sprva ni užival glutena. Pridelava žit se je razvila šele pred 10000 leti. Prva žita niso vsebovala beljakovine gluten. Šele ob koncu ledene dobe so na JV Azije začeli pridelovati žitarice, ki so vsebovale gluten.

Pridelava pšenice in ječmena je povezana s širjenjem poljedelskih ljudstev čez Sredozemlje in Panonsko nižino. Sčasoma se selekcionirajo nove vrste žit, ki vsebujejo več glutena in drugih beljakovin v zrnju. Kruh počasi postaja osnovna vsakdanja hrana.

V 16. stoletju se pridelava testenin in drugih izdelkov iz moke širi iz južne Italije po vsej Evropi. Pomemben odstotek prebivalstva ni nikoli razvil tolerance na beljakovino gluten, ampak je reagiral z imunološko netoleranco, kar je privedlo do razvoja celiakije.

Sedanost: V 20. stoletju se pojavlja celiakija v različnih oblikah, bolnike pa lahko razvrstimo v tri velike skupine. Prvo predstavljajo bolniki s celiakijo rojeni pred prvo svetovno vojno. Otroci s celiakijo so imeli majhne možnosti za preživetje, zato je v tem obdobju zelo malo odraslih bolnikov. Drugo skupino predstavljajo otroci s celiakijo, rojeni po drugi svetovni vojni. Bolniki razvijajo tipične, klasične simptome bolezni. Tretjo skupino bolnikov predstavljajo bolniki v zadnjih tridesetih letih, ko so se zaradi sprememb v načinu prehrane otrok znatno zmanjšali sprožilni dejavniki celiakalne krize. Vse pogosteje se diagnosticira atipična celiakija. Otrokom je omogočeno popolno preživetje.

Prihodnost: Pričakujemo lahko, da se bomo v prihodnje srečevali z zelo

velikim številom bolnikov. Trenutno vidimo le vrh ledene gore.

Kako pogosta je celiakija?

Celiakijo po svetu poznajo povsod tam, kjer ljudje uživajo žitarice pšenice, rži, ječmen, oves. Bolezen se pojavlja s pogostostjo 1 primer na 1000–3000 rojstev. V Sloveniji smo leta 1976 ugotovili 1 primer na 2000 rojstev, leta 1999 pa 1 primer 550 rojstev. Verjetno pa je celiakija še pogostejša.

Zakaj nastane celiakija?

Vzrok za nastanek celiakije je posledica spleta okoliščin, ki nastanejo z vnosom glutena v prehrano, z odzivom organizma nanj in dednim zapisom. Odločilno vlogo igrajo dnevni faktorji. Bolezen se ponavlja pri 5–10 % vseh ožjih družinskih članov, obolelih s celiakijo.

Kakšni so simptomi celiakije?

Značilna slika celiakije se pojavlja v zgodnjem otroštvu (6–24 mesecev starosti) in se kaže z značilnimi simptomi:

- kronična driska z odvajanjem obilice bledega, mehkega in smrdečega blata,
- povečan in napet trebuh,
- izguba apetita,
- bruhanje,
- slabokrvnost,
- spremembe razpoloženja,
- zaostajanje v rasti in izguba teže.

Pri otrocih po drugem letu starosti in pri odraslih se celiakija kaže z neznačilnimi simptomi, kot so:

- bolečine v trebuhu,
- slabo počutje,
- nizka rast,
- deformacije zob,
- osteoporoza,
- nevrološke motnje,
- zaprtje,
- izpadanje las,
- slabokrvnost.

Celiakija se lahko pojavi tudi v tihi obliki, brez izraženih simptomov, črevesna sluznica pa je kljub temu okvarjena.

Latentna celiakija je značilna za ljudi, pri katerih je bila črevesna sluz-

nica okvarjena in se je po ustrezni brezglutenski dieti normalizirala. Ti bolniki imajo prisotna, za celiakijo, značilna protitelesa.

Potencialna celiakija je oblika bolezni pri ljudeh, ki še niso imeli okvarjene črevesne sluznice. V njihovi krvi pa so kljub temu prisotna, za celiakijo, značilna protitelesa.

Kako potrdimo, da gre za celiakijo?

Če na podlagi bolnikovih težav posumimo na celiakijo, mu odvzamemo kri za določitev za celiakijo značilnih protiteles. Če so ta pozitivna, moramo opraviti biopsijo sluznice tankega črevesja. To pomeni, da z endoskopom odščipnemo delček sluznice tankega črevesja in ga pogledamo pod mikroskopom.

Zdravljenje

Osnova zdravljenja je popolna odstranitev glutena iz prehrane, se pravi nič živil, ki vsebujejo pšenico, rži, ječmen, piro in oves. Cilj te diete, ki je doživljenska, je obnova okvarjene sluznice črevesja in preprečevanje zapletov bolezni. Dokler se oboleli za celiakijo prehranjuje z brezglutenskimi živili, nima težav in se smatra, da je zdrav.

Četudi prekrški pri uživanju dietne prehrane ne privedejo do takojšnjega poslabšanja bolezni, to še ne pomeni, da se oboleli lahko normalno prehranjujejo. Težave po prekinitvi diete lahko vodijo v hujšo obliko bolezni, ki jo je težje pozdraviti. Maligne (rakaste) bolezni prebavil so pogostejše pri obolelih za celiakijo, ki ne izvajajo stroge brezglutenske diete.

Slovensko društvo za celiakijo

V Sloveniji so bolniki s celiakijo združeni v Slovensko društvo za celiakijo, ki je humanitarna organizacija, organizirana po podružnicah. Prizadeva si za izboljšanje kakovosti življenja obolelih za celiakijo, vključno z ureditvijo statusa obolelih. O vseh aktivnostih društvo člane obvešča tudi na spletni strani <http://www.drustvo-celiakija.si>.

Marjeta MAROŠA MEOLIC, dr. med.
specialist pediater

ZDRAVI NA POT IN NAZAJ ALI »SKUHAJ, OLUPI ALI PUSTI!«

Poletje je čas počitnic. Po svetu se vsako leto odpravi na pot okoli 600 milijonov ljudi.

Na potovanju največ potnikov zboli zaradi uživanja kontaminirane vode ali hrane. Najpogostejša zdravstvena težava je driska, ki se pojavi pri 20-50% potnikov, še posebej pri tistih, ki potujejo iz razvitih v slabo razvite države. Bolezen se navadno začne nenadno, z bolečinami v trebuhu, s siljenjem na bruhanje in z bruhanjem. Bolnik 3 do 10-krat na dan odvaja tekoče blato. Nekateri bolniki imajo vročino. Bolezen lahko

traja nekaj dni, redko več. Vseeno dovolj, da nam pokvari počitnice.

Kot smo rekli, okužimo se z vodo in hrano, s katerima v naše telo vnesemo bakterijske povzročitelje boleznih, viruse in parazite. Pri preprečevanju potovalne driske je najpomembnejše upoštevanje splošnih higienskih ukrepov ter skrbna izbira hrane in ustekleničenih pijač. Najbolj velja pravilo: *Skuhaj, olupi ali pusti.*

Ne jejmo hrane, ki je stala več ur na sobni temperaturi, izogibajmo se sadju in zelenjavi, ki je ni možno

lupiti, sladoledu, nepasteriziranemu mleku, kremam na osnovi jajc in izdelkom iz jajc ... Pijmo ustekleničeno vodo in pijače oziroma vodo razkužimo.

Pri potovalni driski ali bruhanju moramo nadomestiti izgubljeno tekočino in elektrolite. Bolnik lahko je ali pije po želji, izogibati se mora le zelo sladkim, gaziranim pijačam ali mastni hrani.

Jadranka JOVANOVIĆ, prof.

(Viri: Zdravi na pot in nazaj, IVZ RS, ZZV Ljubljana, 2003)

»ŽIVIMO ZDRAVO« IZ POMURJA – ZA POMURJE IN SLOVENIJO

Pridružimo se projektu promocije zdravja »ŽIVIMO ZDRAVO«!

V mirnih, dolgih jesenskih popoldnevih se je začela dogajati promocija zdravja s svojo pestro vsebino. Začelo se je jeseni 2001 v Beltincih.

Jesen 2002 - dogajanja v Pomurju v 10-tih lokalnih skupnostih in eni na Madžarskem.

Jesen 2003 - nadaljuje se zgodba o uspehu - širitev projekta promocije zdravja »ŽIVIMO ZDRAVO« na celotno Slovenijo in na novih 10 pomurskih občin: Puconci, Tišina, Radenci, Lendava, Veržej, Sveti Jurij ob Ščavnici, Ljutomer, Gornja Radgona, KU Apače, M.Sobota. Projekt pokriva kar nekaj najpomembnejših področij človekovega življenja - zdravo prehrano, gibanje, družabnost, duševnost ...

Vsako novo jesen prinašamo še več znanja in smernice za izboljšanje, ohranjanje in krepitev zdravja. Naši strokovnjaki, sodelavci in partnerji v projektu promocije zdravja so se tega lotili na resnično nov in zanimiv način: številne edukativne in praktične delavnice po lokalnih skupnostih, svetovanja in predavanja o zdravi prehrani in zdravem življenjskem slogu, kuhanje in priprava zdravih jed z degusta-

cijo, določanje in kontrola dejavnih tveganj, pohodi, testiranja telesne zmogljivosti ... Ne pozabimo, da so srečanja priložnost za druženje, ki je tudi del zdravega življenja.

Ali se vam ne zdi, da je naš odnos do zdravja preveč sproščen?

Značilno zanj je mnenje večine zdravih ljudi, da se bolezen dogaja drugim. Samodestruktivnost je postala del sodobnega življenjskega ritma zaradi nepravilne prehrane, premalo gibanja, zaradi stresa, naglice, premalo prostega časa. Splošno poslabšanje zdravstvenega stanja je rezultat nezdravega življenjskega sloga.

Seveda, to se ne zgodi takoj, danes ali jutri. Leta, ki jih preživimo na tak način, nam v prihodnosti prinesejo vse drugo kot zdravje, brezskrbnost in življenjsko radost.

Nezdrav življenjski slog se žal skoraj vedno potrdi z zbolevanjem za kroničnimi boleznimi. Ali se jim in kako se jim lahko izognemo?

Nastanek in razvoj večine teh boleznih res lahko preprečimo ali že nastale težave omilimo z zdravim življenjskim slogom.

Naš optimizem je zelo nalezljiv. Ozrmo se malo naokrog - po vsakem vremenu lahko opazimo sose-

de, prijatelje, someščane in sovaščane, kako s hitrim in lahkotnim korakom hitijo naprej - krepijo svoje zdravje. Čudovito! In vse več nas je.

Zato je odločilno vprašanje, ali boste tudi vi ukrenili nekaj sami zase. Postanite del našega prijaznejšega sveta. Vedno znova poudarjamo, da se je za spremembe pomembno odločiti. Za začetek je dovolj, da začnemo spreminjati stare navade in opustimo škodljive razvade. Za najboljši učinek upoštevajmo prehranske nasvete in navodila za aktivno preživljanje prostega časa. Dan začnimo z zajtrkom, uživajmo veliko sadja in zelenjave, pijmo dovolj vode in gibajmo se, gibajmo se, gibajmo se.

Recept za uspeh: dobra volja in vztrajnost. Odzovite se vabilom na dogajanja v vaših skupnostih. Naredimo nekaj koristnega zase in svojo družino, nekaj, kar se najbolj obrestuje - vlaganje v zdravje, kar pomeni v prihodnosti več življenjske radosti, aktivna in razgibana zreła leta, srečne trenutke z družino, ker jih ne bomo zapravljali v čakalnicah pri zdravniku.

Veliko zdravja!

Jadranka JOVANOVIĆ, prof.

ŠOLA »S PRAVILNO PREHRANO IN GIBANJEM DO ZDRAVE TELESNE TEŽE!«

Udeleženci šole

Kako pomembna je pravilna prehrana in redna telesna aktivnost za zdravje in dobro počutje vsakega posameznika, smo spoznali udeleženci šole, ki smo jo obiskovali štiri mesece v okviru projekta Živimo zdravo, vodje dr. Erike Peterka Zelg, v Zdravstveni postaji Beltinci.

Pod budnim očesom dveh izjemnih strokovnjakinj, naših učiteljic Mojce Nemeč, dipl. medicinske sestre in Nataše Sraka, dipl. fizioterapevtke, smo se učili, kako oblikovati zdrave obroke, kako postati in ostati zdrav.

Na predavanjih, razgovorih in telovadbi smo se srečevali ob četrtkih. Mojca in Nataša sta nas vzpodbujali

in motivirali, da nam je na koncu uspelo. Vsi skupaj (bilo nas je 14) smo shujšali za kar 67 kilogramov. Ob zaključku smo prejeli diplome in se dogovorili, da se bomo enkrat mesečno srečevali in kontrolirali telesno težo.

Ob tej priložnosti se še enkrat iskreno zahvaljujem Mojci in Nataši, da sta verjeli v naš uspeh, da sta nam znali prislusniti, da sta nas naučili, da je potrebno »sebe postaviti na prvo mesto« in da morajo zdrave prehranjevalne navade in redna telesna vadba postati in ostati del našega življenja.

Lilijana ŽIŽEK

PROJEKT »OHRANIMO ZDRAVJE OTROK« USPEŠNO ZAKLJUČEN

Namen projekta »Ohranimo zdravje otrok« je bil prispevati k izboljšanju prehrabnih navad predšolskih in šolskih otrok preko promocije zdrave prehrane v predšolskih ustanovah, osnovnih in srednjih šolah ter preko medijev med splošno populacijo. Nosilec projekta, Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, je na novinarski konferenci, dne 11. 06. 2004, predstavil potek in izvedbo projekta ter dosežene rezultate. Uspešno izvedbo projekta so s tesnim sodelovanjem omogočili Zavod za zdravstveno varstvo Zalaegerseg, Pomursko društvo za boj proti raku, Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci. Zahvala za uspešno sodelovanje gre ravnateljem in mentorjem pomurskih šol ter ravnateljem in vzgojiteljem v vrtcih.

Med najbolj odmevne in številčno

obiskane dejavnosti štejemo:

- interaktivne delavnice za učence 7. razreda osnovnih šol o pravilnem prehranjevanju s pomočjo zdravega krožnika in prehrabne piramide (vključenih 21 šol, sodelovalo 430 učencev);
- delavnice na temo »Zdrava prehrana – sadje in zelenjava« za učence 3. in 4. razredov (vključeno 20 šol, sodelovalo 1130 učencev);
- natečaj »Med v prehrani« in zaključna prireditev na Srednji kmetijski šoli Rakičan (sodelovalo 18 šol, več kot 500 učencev);
- mednarodno raziskavo o prehrabnih navadah med mladostniki, vključene 4 OŠ iz Pomurja, OŠ iz Bad Radkesburga, OŠ Štrigova, OŠ Alsonemesapati (sodelovalo 280 učencev);
- delavnice za učence srednjih šol

»Prehrana športnika« in »Prehranujmo se zdravo« (sodelovalo več kot 400 učencev);

- izobraževanje za učitelje, vzgojitelje, organizatorje prehrane in kuharje v šolah (več kot 200 poslušalcev);
- 2-dnevno usposabljanje za madžarsko skupino prehrabnih strokovnjakov, ki bodo programe promocije zdrave prehrane in primere dobre prakse prenesli v Zalsko in Železno županijo;
- delavnice na temo »Zdrava prehrana otroka« za starše predšolskih otrok (več kot 300 poslušalcev);
- mladinska radijska oddaja o zdravi prehrani na radiu Viva (8000 poslušalcev).

Na novinarski konferenci ob zaključku je vodja projekta »Ohranimo zdravje otrok«, mag. Tatjana Buzeti, univ. dipl. inž. živil. tehn., poudarila, da je glavni cilj vzbuditi pri mladih zanimanje za zdravo prehrano, dosežen.

Jadranka JOVANOVIĆ, prof.

OBVLADUJMO STRES

Lanski projekt Pomurskega društva za boj proti raku SKUPAJ DO ZDRAVJA je pustil v našem kraju pozitivne posledice:

- druženje krajanov,
- gibanje (sprehodi brez pred-sodkov),
- spreminjanje prehrabnih navad,
- spoznavanje zdravstvenih pravic posameznika.

Letos nas je presenetilo Območno združenje rdečega križa Murska Sobota z novim projektom KAKO OBVLADATI STRES. Življenje brez stresa je nemogoče. Zato smo bili v našem kraju (Odranci) takoj za novi izziv. Pričakovali smo, da se bo delavnic

udeleževalo več mlajših ljudi. Okrog 40 udeležencev, ki smo bili prisotni na delavnicah, pa smo vedno odšli z novimi spoznanji, kako lahko obvladaš stres ali ga vsaj omiliš, če te o tem nekdo pouči.

Zelo prav nam je prišlo znanje iz prve pomoči, ki smo ga nekateri imeli priložnost obnoviti in nadgraditi z novimi metodami in spoznanji. Domačina – zdravstvena delavca iz Odranc sta vsem udeležencem izmerila krvni tlak. Ker pa vsi želimo biti zdravi, smo zaprosili Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota, da opravi še meritev holesterola našim udeležencem.

Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota je prispeval učno delavnico o pripravi zdravih jedi

na osnovi testenin. Udeleženci ne bomo pozabili simpatičnega kuharja, ki nas je med kuhanjem zdravih in obenem okusnih jedi, nasmejal do solz. Sicer pa je itak zaželeno čim več smeha, ki je obenem dobra masaža za telo in tudi stres omili ali ga celo »odžene«.

Tako smo končali drugi projekt za bolj kakovostno življenje.

Ljudje se bodo v bodoče zavestno gibal, ker vedo, da je to del zdravja. V zimskem času hodijo tudi k telovadbi. Vse to je ozaveščenost, ki ostane. Zdravo bomo kuhali naprej in z vrtnarjenjem doprinesli k izboljšanju družinskega proračuna. Splača se!

Ivanka TOMPA

MALI RIJTAR

Naše novice, zato pišite vanje tudi vi!

Prispevke (članke, pesmi, zgodbe, slikovni material, strokovne spise, ...) pošljite SPROTI - po možnosti na disketah ali CD-jih. Slike opremite z ustreznimi podnapisi.

Tudi podpišite se!

Naslov:

**Občina Beltinci,
Mladinska 2, 9231 Beltinci.**

Informacije

telefon: (02) 541 35 35 (ga. Liljana)

e-mail: obcina@beltinci.si

Na podlagi Poslovnega načrta Garancijske sheme za Pomurje in Poslovnega načrta Razvojnega sklada »Sinergija« ter Poslovnega načrta Razvojne agencije Sinergija za leto 2004, objavljajo RRA Mura, Murska Sobota, Garancijska shema za Pomurje, v sodelovanju z Razvojno agencijo Sinergija ter Novo Ljubljansko banko d.d., Podružnica Pomurje; Raiffeisen Krekovo banko d.d. Maribor, PE Murska Sobota; SKB Banko d.d. Ljubljana, PE Murska Sobota; Banko Koper d.d., PE Murska Sobota; Novo KBM d.d., Podružnica Pomurje-LLT

RAZPIS ZA DOLGOROČNE KREDITE TER GARANCIJE NAMENJENE POSPEŠEVANJU RAZVOJA PODJETNIŠTVA

na območju občin RAZVOJNE AGENCIJE SINERGIJA za leto 2004

- za občine Beltinci, Moravske Toplice, Puconci, Hodoš, Kuzma, Cankova in Tišina -

Predmet razpisa

Predmet tega razpisa je kreditiranje pospeševanja razvoja malega gospodarstva na območju Razvojne agencije Sinergija v skupni višini 60.000.000,00 SIT z možnostjo povečanja potenciala, za katere bo lahko RRA Mura Garancijska shema za Pomurje dodeljevala garancije v višini 50 – 70 %, vendar garancija ne more presežati 5.000.000,00 SIT.

Delež sredstev za prosilce iz posamezne občine je odvisen od višine sredstev, ki jih je prispevala občina za zagotovitev skupnega kreditnega (garancijskega) potenciala.

Pogoji za dodeljevanje:

2.1. Krediti:

- prosilec lahko vloži vlogo za kredit v višini od najmanj 1.000.000,00 SIT do največ 10.000.000,00 SIT;
- obrestna mera za kredite znaša 5,5 %, letno nominalno;
- doba vračanja kredita je do največ 5 let;
- kredit se lahko zavaruje z garancijo RRA Mura in/ali drugim za banko sprejemljivim zavarovanjem.

Garancije:

- prosilec vloži vlogo za garancijo hkrati z vlogo za kredit;
- garancija ne more presežati zneska 5.000.000,00 SIT, oziroma 50–70 % poročstva odobrenega kredita;
- prosilec zavaruje prejeto garancijo RRA Mura GS za Pomurje s poroki na podlagi notarskega sporazuma.

Nameni, za katere se dodeljujejo dolgoročni krediti in garancije:

Kreditni in garancijski nameni se dodeljujejo za naslednje namene:

- nakup, urejanje in opremljanje zemljišč in pridobivanja projektne dokumentacije za gradnjo poslovnih prostorov;
- nakup, gradnja ali prenova poslovnih prostorov;
- nakup opreme-osnovnih sredstev.

Splošni pogoji za prijavo na razpis:

Na razpis se lahko prijavijo pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo naslednje kriterije:

- gospodarske družbe, ki se po 52. členu Zakona o gospodarskih družbah štejejo za majhno družbo;
- samostojni podjetniki posamezniki;
- imajo sedež dejavnosti na območju občin Razvojne agencije Sinergija v občinah Beltinci, Moravske Toplice, Puconci, Hodoš, Kuzma, Cankova in Tišina;

- med viri financiranja imajo zagotovljenih najmanj 30% lastnih sredstev;
- v primeru zavarovanja kredita z garancijo, morajo imeti/pridobiti status člana Garancijske sheme za Pomurje.

Prednostni kriteriji za dodelitev kredita in garancije:

Prednost pri dodelitvi kreditov in garancij bodo imeli projekti, ki bodo poleg kriterijev banke izpolnili še naslednje prednostne kriterije:

- ustanavljanje oz. soustanavljanje podjetij, katerih ustanovitev bo doprinesla k lokalnemu razvoju;
- dejavnosti, ki zagotavljajo uvajanje sodobnih tehnološko in ekološko neoporečnih procesov;
- pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti in inovativnosti v podjetništvu;
- razširitev poslovanja obstoječih enot malega gospodarstva;
- razširitev poslovanja zasebnikov, ki opravljajo propulzivne storitvene dejavnosti;
- povečanje zaposlovanja in ohranjanje delovnih mest;
- dejavnosti, ki so izvozno usmerjene in ki nadomeščajo uvoz;
- dejavnosti, ki sovpadajo z razvojnimi usmeritvami matičnih občin.

Do sredstev po tem razpisu niso upravičena:

- majhna podjetja s področja kmetijstva, ribištva in jeklarstva;
- podjetja v težavah;
- podjetja v sektorju transporta, premogovništva, ladjedelništva, motornih vozil in sintetičnih vlaken.

Vsebina vloge za dodelitev kredita in garancije:

Vsebina vloge za dodelitev kredita in garancije je razvidna iz obrazca »Kredit / Garancije – vloga - 2004«, ki ga prosilci dobijo na naslednjih mestih:

Razvojna agencija Sinergija, Kranjčeva 3, Moravske Toplice, tel. 02/ 538-13-50;

RRA Mura, Murska Sobota, Lendavska 5/a, tel. 02/ 536-14-61.

Vloge z vso zahtevano dokumentacijo se oddajo na Razvojno agencijo Sinergija, Kranjčeva ulica 3, M. Toplice.

Rok za prijavo:

- rok za prijavo je odprt do porabe sredstev oziroma najpozneje do 15.12.2004.

Obravnava vlog:

- obravnava prispelih vlog bo praviloma vsak mesec;
- nepopolnih vlog komisija ne bo obravnavala;
- o odločitvi bodo prosilci obveščeni predvidoma v 15 dneh od obravnave na komisiji in sklepa kreditnega odbora poslovne banke;
- sklep o odobritvi ali zavrnitvi je dokončen.

Ostale informacije:

- vse ostale informacije dobijo prosilci na Razvojni agenciji Sinergija, Moravske Toplice, Kranjčeva 3, telefon 02/ 538-13-52 oziroma e-mail sinergija.info@moj.net. Kontaktni osebi sta Renata Stanko in Mojca Breščak.

Razvojna agencija Sinergija
Razvojni sklad 'SINERGIJA' Moravske Toplice
Regionalna razvojna agencija Mura, Murska Sobota
Garancijska shema za Pomurje

ZLATA IN SANJSKA SEZONA HOKEJSKEGA KLUBA »LEK« LIPOVCI

V nedeljo 13. junija se je z osvojitvijo naslova državnega prvaka končala najuspešnejša sezona lipovskih hokejistov. Omenjeni naslov prvaka je bil le pika na i v sanjski sezoni, v kateri so Lipovčarji osvojili vsa tekmovanja, v katerih so nastopili.

Prvo lovoriko so osvojili sredi meseca maja, ko so prepričljivo zmagali v novoustanovljenem mednarodnem tekmovanju, v Interligi. V konkurenci slovaških, madžarskih in slovenskih klubov so imeli 100% izkupiček in s samimi zmagami osvojili sploh prvo uradno mednarodno lovoriko v hokeju na travi za Slovenijo. Omenjeno tekmovanje se je pokazalo kot zadetek v polno in klubu se obeta lepa prihodnost. V naslednji sezoni naj bi se pridružili hrvaški ekipi, kar bo gotovo pomenilo tudi dvig kvalitete.

Hokejisti LEKA pred prvo tekmo na evropskem prvenstvu v Belorusiji proti državnemu prvaku Belorusije – v ozadju polne tribune gledalcev.

Da je močna liga predpogoj za kvalitetni napredek, je najboljši dokaz evropsko klubsko prvenstvo skupine C v Belorusiji. Lipovčarji, ki so na prvenstvo odpotovali s ciljem obstanka v tretjem kakovostnem razredu evropskega hokeja, so presenetili tako sebe kot tudi hokejsko Evropo. Belorusko mesto Brest bo namreč z zlatimi črkami zapisano v zgodovini slovenskega in lipovskega hokeja na travi.

Prisrčen in nepozaben sprejem HK LEK Lipovci v domačem kraju Lipovci

Osvojeno prvo mesto ter napredovanje v skupino B za naslednjo sezono je nedvomno težko ponovljiv dosežek. Kljub temu pa lipovski hokejisti obljublajo resen pristop in trening za prihajajočo sezono, v kateri bi bil obstanek med najboljšimi šestnajstimi klubi v Evropi še večji podvig.

Da so fantje prava ekipa, ki ne spi na lovorikah, so dokazali tudi z osvojenim slovenskim pokalom ter tudi naslovom državnih prvakov za sezono 2003/04.

Da je prihodnost lipovskega hokeja zelo svetla, pa potrjujejo tudi mladinci z osvojitvijo državnega mladinskega prvaka. Nekateri izmed njih pa imajo kljub mladosti velike zasluge za zgoraj naštete članske lovorike.

Za nagrado in dodaten napredek bo sedem mladincev v mesecu juliju odpotovalo v mednarodni hokejski kamp v Zagreb. Le-ta je pod okriljem evropske hokejske zveze in ga vodijo trenerji iz Nizozemske, Španije, Irske, Hrvaške in Slovenije. V kampu bodo poleg hokejskega znanja izpopolnjevali tudi znanje angleščine, ki jim bo prišla prav pri srečanju s hokejskimi vrstniki iz vse Evrope.

Na koncu bi še dodali besedo zahvale vsem tistim, ki podpirajo naš klub in mu stojijo ob strani, vsem starešem igralcev, vsem sponzorjem in donatorjem, KS Lipovci, občini Beltinci in vsem, ki nam na kakršen koli način pomagajo pri našem prizadevnem in uspešnem delovanju in pri uresničevanju naših ciljev.

Lipovski hokejisti po finalni tekmi z zlato medaljo na evropskem prvenstvu

Slavnostni sprejem pri županu

VOŽNJA S 7-SEDEŽNIM KOLESOM

Člani KK TIM MLIN smo se odločili, da bomo vstop Slovenije v Evropsko unijo obeležili z vožnjo s 7-sedežnim kolesom (t.i. Conference Bike) od Gornje Radgone do Lendave. Vožnjo smo izvedli v sodelovanju s Sergejem Kaučevičem iz Renkovec, lastnikom 7-sedežnega kolesa. Conference Bike je 250 kg težko 7-sedežno kolo, ki stane nič manj kot 2.300.000,00 SIT. Po širini in dolžini ga lahko primerjamo z manjšim avtomobilom. Sedeži so postavljeni v krogu, na sredini je mizica. Kolo upravlja šofer z volanom, ročno zavoro in stopalko, s katero zaustavlja vozilo. Povprečna hitrost kolesa je 15-20 km/h.

Člani KK TIM MLIN Beltinci smo tako na poseben način pospremili Slovenijo v Evropsko unijo. Vožnja s Conference Bikeom je bila nepozabna izkušnja. Vsem, ki smo sodelovali, bo ostala v lepem spominu. Kar je bilo najbolj navdušujoče, so bili presenečeni in navdušeni pogledi naključnih gledalcev, ki smo jih srečevali ob progi našega malega potovanja. Nekateri so kar obstali sredi tistega, kar so počeli in nas kot okameneli opazovali, najprej z nejevernostjo, potem z navdušenjem.

Kolesarski navdušenci, člani KK TIM MLIN Beltinci, smo svojo pot začeli v petek, 30. 04. 2004, ob 22.00 v Sieldorfu v sosednji Avstriji, na predvečer vstopa Slovenije v EU. V spremstvu dveh avtomobilov smo prečkali mejni prehod v Gederovcih, kjer smo presenetili številne udeležence praznovanja ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Tudi cariniki in policisti so začudeno opazovali naše vozilo, nakar so ga, tako kot tudi drugi prisotni, začeli fotografirati.

V Sloveniji je sledila 13 km dolga vožnja do Gornje Radgone. Med vožnjo smo se večkrat ustavili tam, kjer je bilo kaj ljudi in poželi val navdušenja in radovednosti. V Gornjo Radgono smo prispeli točno ob polnoči, ob pričetku slovesnega ognjemeta na osrednji prireditvi ob vstopu Slovenije v EU. Pripeljali smo se na most, kjer smo sedeč na kolesu, ki ima v sredini zelo praktično mizico, odprli šampanjec in nazdravili z mimoidočimi. Za okroglo mizo kolesa smo privabili tudi prve evropske goste - Italijane ter Avstrijce. Konferenčno kolo je tako doseglo svoj pravi evropski namen. Ob 01.30 zjutraj smo z mosta v Gornji Radgoni krenili

proti Radencem na 8 km dolgo vožnjo, kjer smo si privoščili kratek počitek.

V soboto, 01. 05. 2004, ob 9.00 zjutraj, na praznik dela in prvi dan Slovenije v EU, smo iz Radencev krenili proti Murski Soboti. To je bila naša prva vožnja ob dnevni svetlobi in odzivi naključnih gledalcev so bili še številčnejši kot ob nočni vožnji. Prvi večji postanek smo imeli v Beltincih pri starem mlinu, kjer smo iz hiš privabili številne radovedne Beltince. Tam smo se spočili in okrepčali, mimoidoči pa so lahko preizkusili vožnjo s Conference Bikeom.

Člani KK TIM MLIN Beltinci smo tako na poseben način pospremili Slovenijo v Evropsko unijo. Vožnja s Conference Bikeom je bila nepozabna izkušnja. Vsem, ki smo sodelovali, bo ostala v lepem spominu. Kar je bilo najbolj navdušujoče, so bili presenečeni in navdušeni pogledi naključnih gledalcev, ki smo jih srečevali ob progi našega malega potovanja. Nekateri so kar obstali sredi tistega, kar so počeli in nas kot okameneli opazovali, najprej z nejevernostjo, potem z navdušenjem.

Po naših ocenah je vožnjo s Conference Bikeom videlo več tisoč ljudi, bežno pa nas je opazilo še toliko več. Medijsko smo bili zelo opazni (dvakrat javljanje na Murski val, velik transparent v Beltincih, oglas na Idea TV in Kanalu 3, številni manjši plakati ter 3-minutni posnetek vožnje na Idea TV v petkovi oddaji Zerjavica). Član KK TIM MLIN Rajko Balantič je bil jutranji gost na Murskem valu (ponedeljek, 5. maj od 6.00 - 6.45), kjer je opisal vožnjo in naš klub.

Trenutno se v klubu pripravljamo na avgustovsko prireditev »Večer pri starem mlinu«, ko bomo v okviru občinskih prireditev organizirali nastop prekmurskih godcev z Andijem Sobočanom s cimbalami na čelu. Večer bomo popestrili z videoprojeksijo izbranih mlinov v Prekmurju. Vabljeni v soboto, 21. avgusta ob 20.00 k staremu beltinskemu mlinu!

Aktualno:

Trenutno se v klubu pripravljamo na avgustovsko prireditev »Večer pri starem mlinu«, ko bomo v okviru občinskih prireditev organizirali nastop prekmurskih godcev z Andijem Sobočanom s cimbalami na čelu. Večer bomo popestrili z videoprojeksijo izbranih mlinov v Prekmurju. Vabljeni v soboto, 21. avgusta ob 20.00 k staremu beltinskemu mlinu!

Poleg številnih maratonov, ki se jih udeležujemo, smo bili 12. junija prisotni tudi na triatlonu Slovenske vojske v Murski Soboti. Ekipa v zasedbi Urška Sreš, Sebastjan Antolin in Leon Mihalič je v kategoriji civilna štafeta s časom 1:11:01 zasedla 1. mesto. Član našega kluba Horvat Borut pa je v kategoriji civilisti s časom 1:13:15 zasedel prav tako odlično 10. mesto. Državni prvak in zmagovalac Erih Pečnik je dosegel čas 58:26:03.

Leon MIHALIČ

FOLKLORISTI OTROŠKE FOLKLORNE SKUPINE NA MADŽARSKEM

Konec maja je na OŠ iz Zavoda za šolstvo OE M. Sobota in slovenske ambasade na Madžarskem prišlo nepričakovano vabilo na 3-dnevno gostovanje v madžarskem mestu Mosonmagyaróvár na festivalu Katica.

škkih iger. Tudi pozvačina, dožnjeka in bosmana nismo pozabili vključiti v naš program. V treh dneh bivanja na Madžarskem smo imeli 5 nastopov, ki so trajali od 10 do 30 minut, in sodelovali v 2 povorkah. Bilo je zelo

ki je bil hkrati tudi naš prevajalec. Brez njega enostavno ne bi zmogli, zato je postal naš velik prijatelj.

Brez naših muzikantov ne bi šlo. Bili so posebnost, saj so Anja, Rok in Miha bili edini muzikanti, ki so igrali v »živo«. Madžarske, slovaške in romunske skupine so namreč plesale s pomočjo posnetkov. Prav zato smo hitro pozabili, da je bilo potrebno cimbele, ki so »težji« instrument, kar veliko nositi sem in tja, pri tem pa je rad pomagal Primož.

Veselo so plesali, peli in se igrali: Nives Z., Matjaž, Patricija, Lea, Luka, Katja, Nives M. Laura, Aljoša, Niki, Doris, Tea, Mojca, Špela, Grega, Marko. Zanimiv za občinstvo, še posebej za otroke, je bil pozvačin Tadej. Nihče se ga ni bal, vsi so prihajali in držali rokice za bonbončke.

Doživeli smo veliko lepega, česar se bomo še dolgo spominjali.

Naši utrinki:

- ostal bo spomin na lepo madžarsko mesto, prijazne gostitelje, s katerimi smo izmenjali naslove ter jih povabili na naš festival;
- uspešne nastope;
- na gospoda Jožefa, ki je porabski Slovenec iz Verice, vendar že 42 leti živi v Mosonmagyaróváru, ki je le uro pred našim prihodom izvedel, da prihajamo, nas poiskal in spremljal ves dan, vesel, da lahko govori slovensko, povedal marsikaj zanimivega, poslovil pa se je s CD-jem naše bande in rosnimi očesom, ko smo zaigrali in zapeli »Slovenija od kod lepote tvoje«....nas pa je še dolgo v noč spremljal prijeten občutek;
- na zanimivo športno srečanje sodelujočih skupin, kjer smo spoznali nam še neznan različico »kriketa«, obe naši ekipi sta se dobro odrezali, še posebej »MRKI«, kot so gostitelji preimenovali naše MARKE, tudi ČEBELICE preimenovali v »CBELICE« so častno zastopale barve Slovenije, Prekmurja in seveda najbolj Beltince;
- lepi spomini ostajajo na druženje s slovaško skupino iz Bratislave, s katero smo se najbolj spoprijateljili in razumeli. Telefonske linije v tej smeri so zato zelo obremenjene, da o elektronski pošti sploh ne govorimo;
- spominjamo se prizadevnih organizatorjev, še posebej gospoda Jožefa, ki se je trudil na vsakem koraku;

Slovenska zastava in mladi folkloristi v povorki po ulici madžarskega mesta Mosonmagyaróvár

Najprej se nas je polotilo zadovoljstvo, čast in priznanje, hkrati pa tudi strah in odgovornost zastopati Slovenijo v tujini. Mrzlično smo se lotili priprav, s ciljem kar najbolje izkoristiti zaupanje. Največ časa smo namenili vajam, pripravam različnih spletov prekmurskih plesov, pesmi in otro-

naporno. Tega se šele zdaj dobro zavedamo, saj smo se morali kar dvakrat dnevno preoblačiti v kostume, splezati kite, učiteljica Nada je likala dolgo v noč, učiteljica Jelka pa šivala in sproti sestavljala splete.

Za organizacijske zadeve sta poskrbela g. Stanko in naš šofer Boštjan,

Mladi beltinski folkloristi v Bratislavi

- spoznali smo tudi, da standard na Madžarskem še ni tako visok kot pri nas, mogoče bomo ravno zato znali bolj ceniti to, kar imamo;
- prečudoviti spomini ostajajo na izlet v glavno mesto Slovaške - Bratislavo;
- ne vemo točno, kaj pomeni: harum-harum, ampak nas spominja na Mosonmagyaróvár;
- da bi nakupovali ponoči ob 23. uri? Ja, mi pa smo, ker drugače ni bilo časa. Darila, drobne pozornosti za domače so zelo pomembna, TESSKO - nakupovalni center pa je odprt 24 ur na dan.

Hvala vsem, ki ste nam na kakršen koli način pomagali, nam zaželeli srečo in nam stiskali pesti ter mislili na nas.

POVSOD JE LEPO, A DOMA...

Začenjamo s pripravami za avgustovsko gostovanje v Mandoku na Madžarskem, ki bo trajalo še dlje, še prej pa folklorni festival v Beltincih, srečanje upokojencev, pa še se bo našlo kaj.

Jelka BREZNIK

USPEŠNO ŠOLSKO LETO MLADIH FOLKLORISTOV

V zadnjih mesecih se veliko piše in govori o preobremenjenosti učencev v devetletni OS. Morda res! Vendar so učenci, ki s svojimi starši poskušajo te obremenitve uskladiti z veliko potrpežljivosti in odrekanja. Med temi so tudi otroci, »mladi« folkloristi, ki poleg vseh obveznosti v šoli, glasbenih šo-

lah, jezikovnih tečajih in drugih interesnih dejavnostih, najdejo veliko časa za »svojo« folkloro. Teh učencev je okrog 40, organizirani pa so v 2 skupini:

- 1. skupino sestavljajo učenci 3. in 4. razredov,
- 2. skupino pa učenci 8/9 in 8/8.

Vadijo eno do dve uri na teden, pred nastopi pa še večkrat, čeprav je zaradi obveznosti otrok težko uskladiti čas za vaje.

Resno, odgovorno, prizadevno delo se je letos bogato obrestovalo in bilo nagrajeno, tako da je bil ves trud poplačan, čakajo pa nas novi izzivi.

»Starejša« skupina je opravila veliko uspešnih nastopov. Obe skupini sta se udeležili območne revije pod okriljem JSKD v M. Soboti in si po mnenju selektorice, Malči Možine priplesali uvrstitev na medobmočno revijo v Veržehu. »Mlajša« skupina pa je bila tam izbrana med 9 najboljših skupin v Sloveniji in se udeležila državnega srečanja v Novem mestu, kjer je bila deležna simpatij ostalih skupin, strokovnjakov in publike.

Obe skupini sta bili izbrani za sodelovanje na 8. državni reviji Ministrstva za šolstvo, OE Celje, v Rogaški Slatini, obe sta osvojili zlato priznanje, »starejša« skupina pa je bila šampion revije med 32 sodelujočimi skupinami.

Aktivni bomo tudi v počitniškem času, kajti čakajo nas nove vaje in novi nastopi.

Vsega tega pa ne bi bilo, če folkloristi ne bi imeli folklorne iskreno radi, uživali pri spoznavanju dediščine, prihajali točno in redno na vaje, če jim pri tem tudi starši ne bi bili v oporo, če ne bi bili deležni veliko razumevanja in pomoči s strani KUD-a Beltinci, če ne bi pridno skrbeli za noše in rekvizite.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali na kakršen koli način. Ker vas je veliko, se vam poimensko ne moremo zahvaliti. Hvala tistim, ki ste naše nastope spremljali s simpatijami in nasmehom. To nam veliko pomeni, daje novih moči in idej za delo vnaprej.

Želimo si in s svojim pridnim delom in prijateljstvom si bomo še naprej prizadevali, da bi bili še bolj uspešni.

Jelka BREZNIK

Starejša folklorna skupina na medobmočni reviji v Veržehu

Mlajša folklorna skupina KUD Beltinci v Novem mestu

MoPZ LIPOVCI JE PEL NA AVSTRIJSKEM IN SLOVENSKEM KOROŠKEM

Moški pevski zbor Lipovci (KUD LIPOVCI), ki ga vodi Gorazd Tivadar, je 8. in 9. maja 2004 uspešno opravil že drugo evropsko gostovanje (1. je bilo lansko leto v Rimu in Vatikanu); tokrat pa na slovenskem in avstrijskem Koroškem s projektom *Pesem brez meja - prekmurska pesem na avstrijskem in slovenskem Koroškem*. Za prihodnje leto pa načrtujemo gostovanje na Madžarskem pri porabskih Slovencih. Tako bomo nadaljevali svoj kulturni prispevek k novi združenosti Evropi ob vstopu Slovenije v EU, saj se zavedamo biserov slovenske kulturne dediščine, s katerimi lahko ponosno oplemenitimo evropsko kulturno zakladnico. To pa je tudi tisto, kar lahko v tem trenutku poleg svojih pridnih rok prinesemo Evropi, kot se je slikovito izrazil predsednik zbora Alojz Sraka, ki je organiziral ta projekt skupaj s soprogo Dominiko, ki je rojena na Prevaljah.

Sobotno deževno jutro ni zmotilo našega razpoloženja. Očarani od lepot koroške pokrajine smo prispeli na Prevalje in opravili zajtrk kar na Dominikini domačiji, kjer so nas gostoljubno sprejeli njeni domači. Seveda brez pesmi ni šlo, mimoidoči so pogledovali na dvorišče, kjer so donele naše pesmi.

Po simboličnem prečkanju meje smo slovensko Koroško združili z avstrijsko in prispeli na Gosposvetsko polje, ki je zibelka Slovenije. Ogledali smo si vojvodski prestol in cerkev Gospe Svete, v kateri smo zapeli nekaj pesmi. Vožnjo smo nadaljevali ob Vrbskem jezeru in si na obrobju Celovca ogledali Minimundus - teater okrog 200 najznamenitejših svetovnih stavb oziroma znamenitosti (Eiflov stolp, Trg svetega Petra, kip svobode...).

Vrhunec dogajanja je bil vsekakor koncert na Tinjah v slovenskem katoliškem domu duhovnosti Sodalitas, ki ga uspešno vodi Jože Kopejnik, kjer smo tudi prenočili. Počlašeni smo, da smo v tem domu lahko izvedli koncert v čast enemu izmed najbolj cenjenih kardinalov dr. Tomašu Špidliku, ki je imel ta večer predavanje na temo *Duhovnost, ki jo Evropi prinašajo nove članice* (del te duhovnosti je bil ta večer tudi Moški pevski zbor Lipovci).

Kardinal dr. Tomaš Špidlik, po rodu Ceh, je velik prijatelj Slovencev, osebni prijatelj patra dr. Marka Rupnika, ki je umetniško ovekovečil zidove papeževe zasebne kapele v Vatikanu. O patru je simbolično izjavil: "Dr. Rupnik je moja glava!". Kardinal Špidlik je prejel več častnih doktoratov različnih univerz, izdal je več knjig (tudi skupaj z dr. Rupnikom), prejel je številna priznanja. Zagotovo gre izpostaviti, da je leta 1990 prejel priznanje za najbolj cenjeno

MoPZ Lipovci s kardinalom dr. Tomašem Špidlikom na Tinjah na avstrijskem Koroškem

osebnost desetletja v ZDA. Nam pa bo ostal v večnem spominu po sproščenem in neformalnem polurnem druženju po predavanju; z njim smo se tudi fotografirali. Najbrž je k temu pripomogla posebej njemu zapeta in prirejena pesem Rasti, rasti rožmarin, ki mu je še posebej pri srcu (to smo zvedeli iz zanesljivih "rimskih" virov) in katero je za to priložnost posebej harmoniziral prof. dr. Ivan Florjanc, sicer prijatelj Jožefa Tivadarja, predsednika KUD Lipovci.

Preživeli smo prijeten in nepozaben večer v družbi koroških Slovencev na avstrijskem Koroškem.

Drugi dan, v nedeljo 9. maja 2004, smo s petjem sodelovali pri sveti maši v cerkvi Svete Device Marije na Prevaljah, po maši pa smo izvedli krajši koncert, ki so ga poslušalci pristrčno sprejeli in nagradili z ovacijami.

Člani KUD Mohorjan so nam pripravili lep sprejem. Jožko Kert, zborovodja mešanega cerkvenega zbora Prevalje, nam je v slikoviti besedi predstavil zgodovino Koroške in pestro koroško kulturno življenje. Iz njegovih besed smo spoznali, da so Korošci izjemno ponosni na slovenske korenine, ki so začele svojo rast ravno v tem delu naše čudovite domovine.

MoPZ Lipovci skupaj s soprogami pred cerkijo Svete Device Marije na Prevaljah

Kosili smo v gostišču Brančurnik, kjer je bilo polno avstrijskih gostov, ki so pozorno prisluhnili našemu petju, katerega je s klavirjem spremljal naš zborovodja.

V Mežici smo obiskali rudnik, ki več ne obratuje, ampak je turistična atrakcija. Ob poti domov smo se ustavili v kraju Legen, kjer smo si v cerkvi ogledali okostja najstarejših slovanskih krščanskih grobov.

Projekt je bil izveden s pomočjo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in donatorjev; prav tako pa je vsak izmed nas udeležencev prostovoljno prispeval 5000 SIT. Z nami so bile tudi naše soproge, ki jim izrekamo zahvalo za razumevanje in moralno podporo našega kulturnega poslanstva.

Spoznanje, da delamo nekaj, kar nas veseli, da osrečujemo tudi druge ljudi, da navezujemo in sklepamo nove stike ter prijateljstva, odtehta ves čas, ki ga nesebično namenamo pevskim vajam.

V Moškem pevskem zboru Lipovci smo prepričani, da nas taki projekti notranje bogatijo, utrjujejo našo povezanost in pripadnost zboru ter dajejo zagon za uspešno delo tudi v prihodnje.

Za nami je še ena zanimiva, odmevna in kvalitetna kulturna prireditve. V Lipovcih je namreč od 20.6. do 27.6.2004 potekala že dvanajsta kolonija, ki se od lanskega leta naprej imenuje Likovna kolonija Izak Lipovci.

Kolonija, ki jo organizira Društvo za napredek umetnosti Aquila Lipovci, privabi vsako leto v Lipovce 10 priznanih umetnikov - akademskih slikarjev. Tako je bilo tudi letos.

Lanska kolonija, ki je bila prva pod novim vodstvom in z novim konceptom na temeljih že uveljavljene kolonije in ki se je nekako zaključila jeseni z razstavo in izdajo kataloga, je v javnosti naletela na ugoden odziv in pohvale. Že prej pa smo bili odločeni, da se tradicija kolonije v Lipovcih mora nadaljevati, zato so se z zaključkom lanske kolonije že začele priprave na letošnjo. Pogovori s sodelujočimi umetniki so nam dali usmeritve za novo kolonijo in upravni odbor društva je začel s tistimi prvimi aktivnostmi v zvezi z organizacijo. Poiskati je bilo namreč potrebno dovolj sredstev in dobrih ljudi za izvedbo kolonije, nabaviti slikarski material ter pripraviti spremljajoče prireditve. Umetniški svet društva, ki skrbi za strokovne zadeve, je znotraj svojih, umetniških krogov poiskal oz. izbral ter povabil tiste, ki so sodelovali na koloniji. Lahko se pohvalimo, da pri tem umetniški svet ni imel težkega dela, saj je naša kolonija znotraj umetniških krogov postala že tako priznana, da jo le-ti zelo cenijo in se je radi udeležujejo.

V nedeljo, 20.6.2004, so se tako na domačiji Hoheger, ki je bila tudi kasneje ves čas eden od centrov dogajanja, zbrali sodelujoči umetniki. Člani umetniškega sveta društva, in sicer v Ljubljani živeči Prekmurec Igor Banfi, Goce Kaladžiski, makedonski slikar, ki že nekaj desetletij živi in ustvarja v Šentjurju ter slikar in oblikovalec Peter Vernik iz Maribora, ki so bili tudi aktivni udeleženci kolonije, so v našo sredo povabili in skupaj z nami sprejeli še ostale udeležence. Iz Ljubljane sta prišla Lucijan Bratuš in Gorazd Šimenko, iz Krškega je umetniška pot k nam zanesla Martino Koritnik Fajt, iz Maribora sta prišla še Lučka Falk in Rado Jerič, iz Kamnice Zdravko Jerkovič, najdaljšo pot k nam pa je premagal Martin Bizjak, po rodu Slovenec, ki pa živi in dela v Puli na Hrvaškem. Ob tej sestavi samih akademskih slikarjev lahko torej dodamo še to, da je kolonija zopet postala mednarodna. V prejšnjih letih je kolonija že

privabljala udeležence iz tujine, saj je gostila slikarje iz Madžarske, Slovaške in Avstrije.

Zasluge in zahvale, da je kolonija dosegla takšno tradicijo, pa gredo pobudniku in ustanovitelju kolonije, žal prerano preminulemu Izidorju Horvatu Izaku. Člani društva ter sodelujoči umetniki so to zahvalo izrazili s položivijo cvetja na njegov grob, ob deklaraciji pesmi ene od domačih pesnic.

Sledila je otvoritev razstave del treh članov umetniškega sveta društva. V prostorih gradu v Beltincih je svoje ikone postavil na ogled Goce Kaladžiski, z motiviko zadnje večerje se je predstavil Igor Banfi, s svojimi realističnimi podobami pa Peter Vernik. Razstava je bila odprta v času kolonije in po njej.

V času kolonije so bili umetniki nastanjeni pri domačinih po lipovskih domačijah, kar je posebnost lipovske kolonije, za katero celo sodelujoči umetniki zahtevajo, da se ohrani. Med umetniki in vaščani se tako v pristnem kontaktu stkejo nove vezi, ki ostanejo še dolgo po koncu kolonije in se jih trudimo negovati in ohranjati.

Center dogajanja ves teden je bila že prej omenjena domačija Hoheger. Tu so se umetniki srečevali, sestankovali in prehranjevali. Z domačimi in malo manj domačimi specialitetami jih je ob asistenci mame Pepce in brata Tomaža razvajala kar sama predsednica društva Jožica, pri tem pa so jim na pomoč priskočili še drugi člani in članice društva ter nekateri domačini. Ob prijetnem kramljanju se je marsikateri večer znal prevesiti pozno v noč.

Umetniki so se po načinu dela, tehniki, motiviki in kraju ustvarjanja med seboj zelo razlikovali. Zdravko se je odločil za nam nekoliko nepoznano tehniko. Svoj varilni aparat je postavil kar pri Hohegerjevih na gumno in pod njegovimi rokami so nastajali kovinski reliefi. V šali je nekdo znal pripomniti, da imajo še v času kolonije delavce na dvorišču. Goce je delal v svojem ateljeju pri Lukovih, v katerem dela oz. prebiva že osem kolonij. Peter in Martin sta si poiskala malo miru in sta delala na domačijah, kjer sta tudi prebivala. Svoj košček miru si je ob Vučji jami znala poiskati tudi Lučka, ki najraje dela na samem in v naravi. Vsi drugi, torej Rado, Martina, Gorazd, Lucijan in Igor, slednji se tam tudi že zelo dobro znajde, pa so ustvarjali v gozdičku za domačijo Luk, kjer je bil drugi center dogajanja. Do-

daten komfort in včasih tudi zatočišče jim je nudila lesena baraka, za kaj drugega pa sta že znala poskrbeti domačina Silvo in Lujzika. Pa tudi vsi umetniki so hitro postali domači in so se v Lipovcih sami kaj hitro znašli.

Društvo je pripravilo tudi nekaj spremljajočih prireditev. Tako smo en dan umetnike popeljali k Bukovniškemu jezeru, kjer so si lahko ogledali jezelo, kapelico sv. Vida in občutili moč energijskih točk. Zelo odmevno pa je bilo družabno srečanje za sponzorje, donatorje in vaščane, ki so pomagali pri koloniji. Vse, ki so se odzvali našemu povabilu, smo skromno pogostili ter jih prepustili medsebojnemu kramljanju in druženju. Za zabavo so najprej poskrbeli fantje obevstavne domače skupine Feeling, za vse prisotne pa je bil pravo doživetje nastop skupine Orlek. Izakov prijatelj Vlado je skupaj z ostalimi člani skupine najprej poskrbel za čustven uvod, saj so premierno predstavili prav Izaku posvečeno skladbo »Zbogom, Izak«, ki jo bodo izdali tudi na svoji novi zgoščenki, kasneje pa so s svojimi starimi in nekaterimi novimi komadi občinstvo do konca razvneli. Večer se je iztekel ob zvokih mešane zasedbe članov obeh skupin in s plesom tistih, ki so vztrajali do konca.

Umetniki so v času kolonije ustvarili čez 30 umetniških del, ki so jih tudi postavili na ogled javnosti. Priložnostne razstave v gozdičku za domačijo Luk, kar je še ena zanimiva posebnost naše kolonije, se je udeležilo lepo število krajanov in drugih ljubiteljev umetnosti, kar je umetnike navdalo s prijetnim zadovoljstvom, saj mnogi med njimi v svojih sredinah tega niso vajeni. Razstavo so, tik pred izdajo zbornika, s predstavitev svojih del obogatili nekateri amaterski pesniki iz občine Beltinci.

S skupnim nedeljskim kosilom, z iskrenimi zahvalami z ene in z druge strani, se je teden dni našega druženja z umetniki, za marsikoga prehitro, izteklo. S tem pa letošnje kolonije še ni konec, saj nas v jesenskem času čaka še postavitve razstave del, nastalih v koloniji in izdaja kataloga. Z zbirko del Likovne kolonije Izak Lipovci pa bomo gostovali tudi v drugih galerijah po Sloveniji, saj imamo dogovore o tem že sklenjene. Pa tudi sodelovanja z udeleženci letošnje kolonije ni konec, saj stiki in prijetni spomini ostajajo.

NAJDEVANJA - PRVA PESNIŠKA ZBIRKA KUD LIPOVCI

Mesec februar, mesec poezije, lahko bi rekli tudi mesec kulture, saj so vsa dogajanja v naši občini in širom Slovenije posvečena našemu največjemu poetu Francetu Prešernu.

V naši krajevni skupnosti smo to dogajanje izpeljali letos nekoliko drugače, in sicer na 2. kulturnem vikendu v Lipovcih.

6. februar 2004 – petek:

Dvorana vaškega doma Lipovci je dobila novo podobo. Z domiselnostjo smo pričarali pravo romantično vzdušje. Predstavilo se nam je osem pesnikov amaterjev: Vera Bezjak, Franc Cigan, Janja Žalik, Mojca Jerebic, Renata Fickovski iz Lipovec; Miroslav Lebar iz Melinca, Valentina Novak iz Beltincev in Tadej Jerebic iz Lipe. Za poslasticco tega večera se nam je pridružil gost večera Tine Mlinarič iz Ižakovca.

Prijetno druženje je obrodilo nove sadove: idejo o pesniški zbirki in preko javnega razpisa smo prejeli dela še petih ljubiteljskih pesnikov iz ostalih krajevnih skupnosti.

Naše delo se počasi zaključuje in predstavitev našega »novorojenca«, pesniške zbirke ljubiteljskih pesnikov beltinske občine, ki smo jo poimenovali Najdevanja, predvidevamo v sklopu občinskega praznika v mesecu avgustu.

7. februar – sobota

Popoldan smo poimenovali kar »Prosto po Prešernu«. Š koordinacijo KS, TD in KUD Lipovci smo izvedli rekreacijski pohod za vse krajanje.

8. februar – nedelja

Popoldan smo zopet preživel v dvorani vaškega doma, na prijetni in všečni kulturni prireditvi, kjer so poleg mladih ustvarjalcev sodelovali še MoPZ Lipovci, Lipovski pesmarji in ljudske pevke.

2. KULTURNI VIKEND nam je prinesel veliko hrane za duha. Predvsem pa je združil ustvarjalce literarnih zapisov. Delček te zakladnice smo predstavili tudi ob zaključku Likovne kolonije Izak Lipovci 2004.

Ob tej priložnosti bi vzpodbudila ustvarjalce literarnih zapisov, da se nam pridružite. Naj vam zaupam, da razmišljamo o ustanovitvi nove sekcije KUD Lipovci, ki bi se pretežno ukvarjala z literarnimi zapisi.

Obenem zahvala vsem, ki nas podpirate ob snovanju naših idej, vse člane mladinske in dramsko-recitatorske sekcije pa pozivam, da začnejo snovati ideje za 2. festivalček mladih ustvarjalcev Lipovci 2004, ki bo v mesecu avgustu.

Renata FICKO

LJUDSKE PEVKE IZ LIPOVEC V PRVI POLOVICI 2004

V mesecu marcu smo skupaj s Turističnim društvom Lipovci pripravljale velikonočno razstavo. Barvale smo jajčka, izdelovale različne ročnodelske izdelke oziroma aranžmaje. Pekle smo pecivo za otvoritev razstave, ki so se je na naše povabilo udeležile tudi naše prijateljice, ljudske pevke iz Poljčan. Oboje smo zapele v otvoritvenem programu.

Čez leto pojemo pri mašah v domači kapeli in včasih tudi v cerkvi sv. Ladislava v Beltincih. Na sejmu turizma Alpe-Adria v Ljubljani smo navezale stike z upokojenskim ljubljanskim društvom in jim ob obisku v Prekmurju zapele naše ljudske pesmi. Na željo letošnjih lipovskih "rekrutov" smo zapele v kulturnem programu ob tradicionalnem postavljanju mlaja. Veliki dogodek za nas je bil vstop Slovenije v Evropsko unijo, ko smo skupaj z lipovskim moškim pevskim zborom, z zborom iz Gančan ter mešanim zborom iz Melinca zapele na občinski proslavi slovensko himno. V mesecu maju smo v mariborskem studiu RTV posnale četrto kaseto (zgoščenko) ljudskih pesmi. Na kaseti je novih dvajset ljudskih pesmi iz naše bogate zbirke. Velika škoda za narodovo bogastvo bi bila, če bi šle v pozabo. Tako pa bodo ohranjene za mlajše rodove. Javna predstavitev kasete bo v drugem polletju tega leta.

Naslovnica naše nove, četrte kasete

Naši prijatelji, ljudski pevci iz Male Nedelje, so nas ob praznovanju 15. obletnice delovanja svoje skupine povabili na slavo. S prekmurskimi vižami smo sodelovale v slovesnem programu prireditve v Mali Nedelji.

V maju je bilo srečanje ljudskih pevcev in godcev za leto 2004 v M. Soboti. Sodelujoče skupine so strokovno ocenjevali. Strokovna ocena naše skupine je bila visoka, zato smo bile izbrane za območno srečanje, ki je bilo letos v Rušah. Tudi tega smo se udeležile.

Na teh številnih srečanjih je velikokrat prisotna tudi Jasna Vidakovič iz RTV Ljubljana, ki je vodja popularne oddaje *Slovenska zemlja v pesmi in besedi*. Že pred leti je voditeljica želela, da bi pri nas, v Lipovcih, posneli oddajo o ljudskem izročilu. To se je zgodilo 9. junija 2004 v vaškem domu v Lipovcih, kjer je bila kompletna ekipa z mobilnim RTV studijem. K sodelovanju smo povabili veliko ljudi, da bi oddaja bila čimbolj pestra.

Predsednik KS Lipovci Janko Bezjak je predstavil celotno KS, naša delujoča društva in na kratko tudi občino Beltinci.

V oddaji smo z večjim številom pesmi sodelovale ljudske pevke, pa tudi lipovski pesmarji in beltinski tamburaši, ljudski godec Šalika iz Ižakovca in mlada lipovska pevka Damjana Zver. Zapeli smo pesmi iz ljudske zbirke za različne priložnosti: žalostne, vesele, svatovske, kolednice in druge.

Predstavili smo tudi našega pozvničarja, ki je veselo cingljal z zvončki. Povedal je, kaj je njegova naloga na gostovanju. Predstavili smo še kolone nekoč in danes, kar je znala lepo povedati naša Srakova mamca.

Roza Erjavec, Marija Sraka, Ana Košar, Nada Žižek, Franc Bakan, Matija Mlinarič, Regina Pivar, Marija Špari in Vera Bezjak smo predstavili štrikanje, heklanje, našivanje prtičkov, rožic, izdelovanje izdelkov iz sla-

me, pletenje vrvi in vrvarskih izdelkov, pletenje košar iz šibja, domačo kulinariko, barvanje in izdelovanje remenk in raznih okraskov.

Vse zgoraj navedeno zna narediti še veliko Lipovčarov, vendar vsi niso imeli možnosti, da bi prišli na srečanje. Bo pa priložnost drugič.

Na mizah ni manjkalo peciva, kot so prekmurska gibanica, potica, kiflini, ocvirkove pogačice in še kaj. Ljubljanska ekipa RTV z voditeljico snemanja je bila navdušena nad dobrotami. Na koncu peturnega snemanja je zadonela pesem Marija skoz življenje. In prilegel se je bograč.

Oddajo smo posneli tudi na video kaseto za interni kanal. Ko bo pripravljena za predvajanje, bo objavljena. Na programu Radia Ljubljana bo pa oddaja v jesenskem času.

Zahvaljujemo se vsem, ki vam je ljudsko petje pri srcu, nas poslušate, bodrite in podpirate.

Vera BEZJAK

SREČANJE S PISATELJICO KAROLINO KOLMANIČ

«Lepote se globoko zarežejo v dušo»

Pisateljica, prevajalka in nekdanja učiteljica Karolina Kolmanič se je v marcu na povabilo DMP Dokležovje udeležila srečanja z vaščani. Kulturni program so pripravili člani DPM, zapele so tudi domače pevke. Za predstavitev njenega plodnega dela sta poskrbela gosta večera, Ludvik Sočič, nekdanji urednik Pomurske založbe in Robert Titan Feliks, urednik edicij Separatio. Predstavila sta njeni zadnji

knjigi: *Zarja upanja* in *Povejmo in se nasmejmo*.

S krajšim prizorčkom iz nove knjige dramskih tekstov so se predstavili člani gledališkega krožka OS Bakovci pod mentorstvom učiteljice Marije Antolin.

Srečanja se je udeležilo veliko

Seveda tudi brez cvetja in darila ni šlo.

Pisateljica je veselo podpisovala knjige svojim zvestim bralcem.

upokojenih učiteljic iz Bakovec, prišli so tudi poslušalci iz Murske Sobote. Oba gosta sta s pisateljico ustvarila zanimivo razpoloženje, v katerem so uživali starejši in mlajši. Karolina Kolmanič, ki se s pisateljevanjem ukvarja že več kot tri desetletja, s svojimi deli uživa med bralci velik ugled, saj so v knjižnici njene knjige vedno izposojene. Večina njenih del je napisanih o ženskah in za ženske. Poudarila je, da s svojimi knjigami noče učiti ali vzgajati, pač pa ljudi pripraviti k razmišljanju. Z velikim veseljem je podpisovala tudi knjige in se pogovarjala z obiskovalci. Ob tej priložnosti smo pripravili tudi knjižno razstavo njenih del, obenem pa se s pisateljico pogovarjali o njenem

Pisateljici je za izid njenih knjig čestital tudi naš predsednik, g. Simon.

Ga. Kohnanič v spremstvu g. župana in g. Bezjaka

bogatem pisateljskem delu, ob koncu pa smo jo presenetili še z darilom. Tudi za gosta, nastopajoče in mentorico smo pripravili majhne pozornosti. Vsi udeleženci pa so po kulturnem programu poklepetali ob lepo pripravljeni pogostitvi, za katero je primaknila del sredstev tudi naša KS

Marija ZVER

UTRINKI IZ KUD-a DOKLEŽOVJE

MPZ Dokležovje je 24. aprila 2004 priredil ob šesti obletnici ustanovitve zbora koncert. Nastopila sta tudi moški pevski zbor iz Odranec in pevski zbor medicinskih sester Pomurja. Povabilu na koncert se je odzvalo ogromno ljubiteljev petja, kar jim je bilo v ponos in zahvala za njihovo požrtvovalno delo v zboru. V vseh teh letih se lahko pohvalijo s številnimi nastopi doma in v tujini, saj sodelujejo na vseh prireditvah v krajevni skupnosti, na številnih revijah in v drugih krajih ob določenih prireditvah v Sloveniji. Nepozabni spomini so na nastope v Stuttgartu, Prevalju, Slovenj Gradcu, Stični in drugih krajih.

Moški pevski zbor je bil ustanovljen marca 1998 na pobudo današnjih pevcev. Zbor vodi dolgoletni organist Alojz Balažic. Število članov zbora se je med leti spreminjalo, danes pa zbor šteje dvanajst članov. To so Branko Zver, Janez Balažic in Jože Marinič (prvi tenor), Stanko Marin in Vilko Balažic (drugi tenor), Drago Fras, Alojz Vohar in Alojz Lopert (prvi bas), Jože Vohar, Andrej Panker, Janez Miholič in Alojz Balažic (drugi bas). S svojim petjem so bili vsa leta središče kulturnega življenja v vasi.

V letošnjem letu smo uspeli ustanoviti mlado folklorno skupino, ki šteje trenutno 9 parov. Z vajami so začeli v februarju pod vodstvom mladega mentorja Primoža Srake. Z vztrajnostjo in voljo do plesa jim je uspelo v mesecu maju že nastopati na reviji folklornih skupin, ki je bila v Murski Soboti. Z uvrstitvijo so bili zelo zadovoljni.

Majda ZVER

Nastop dokležovskih pevcev, godcev in plesalcev prejšnjo nedeljo v soboški kinodvorani

Parada folklorne ustvarjalnosti v soboški kinodvorani

Predstavilo se je 16 folklornih skupin, ljudskih pevcev in godcev iz Prekmurja

Dvorana kina Park v Murski Soboti je bila preteklo nedeljo (16. maja) prizorišče območnega srečanja odraslih folklornih skupin, ljudskih pevcev in godcev iz Prekmurja. Organizator srečanja je bila soboška območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Godli, peli in/sli plesali so člani 16 prijavljenih skupin. Najprej je nastopil kvartet ljudskih pevcev iz Kuda Jožefa Košiča, za njimi so se s pesmijo Po zeleni trati in plesi Po zeleni trati, Točak in Marko skače predstavili člani folklorne skupine Kud Dokležovje (na posnetku). Sledili so nastopi ljudskih pevcev iz Kuda Melinci, ljudskih pevcev in godcev iz turističnega društva Vrtnak Gomji Petrovci, ljudskih pevcev iz Melincev, ljudskih pevcev kulturnega

društva Mura, članov folklorne skupine Rjitar iz Tešanovcev in ljudskih pevcev iz Beltincev.

V drugem delu že tradicionalnega srečanja so nastopili ljudski pevci in pevke iz Lipovcev, Grada, Selca, Dokležovja ter društvo ljudskih pevcev in godcev Gorički Lajkosi. Zaplesali so tudi člani folklornih skupin iz Bogojine in Beltincev. Vseh nastopajočih je bilo okrog 240. Folklorne skupine je strokovno ocenjeval Vasja Samec, ljudske pevke in pevce pa Neva Trampuš, oboja iz Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Najbolje uvrščeni se bodo udeležili medobmočnega srečanja, ki bo 28. maja v Šentljudi (za folklorne skupine) in 6. junija v Šmartnem na Pohorju (za ljudske pevke in pevce).

(bž)

V Lipovcih je postavljenih 8 velikih križev: križ pri vaškem domu, Bakanov križ, Bašov križ, Bernardijev križ, Forjanov križ na domačiji Melmauer, križ pri križišču magistralke; v predsobi svoje domačije pa imajo križ pri Štefanu Križaniču, na domačiji Alojza Srake, Lipovci 221 in morda še kje.

Vsak izmed teh križev ima svojo zgodbo. Posebno zgodbo pa ima to nebesno znamenje na domačiji Srakovega Lujzeka, kjer imajo v predsobi na hrastovem križu Jezusa Kristusa v naravni velikosti in dve Devici Mariji (velikost 60 cm), vse te svetosti je izdelal gospodar kar sam iz lipovega lesa pred več kot 50 leti, zato Lipovčarji in okoličani Srakovemu Lujzecu umetniško rečemo kar "Bougec majster".

Srakov Lujzek - Bougec majster

Alojz Sraka, "Bougec majster", samouk, je bil rojen leta 1927 v Lipovcih; izučil se je za zidarja. Po težavnem delavniku pa si je omislil zelo zanimiv in hvale vreden hobi, za katerega ga je navdušil slikar Karel Žižek, ki je živel na domačiji Jakob preko Križaničevih, zaposlen pa je bil v muzeju v Murski Soboti in večkrat je nanese, da je bilo potrebno v muzeju kaj popraviti na bazi lesa in Lujzek je to vedel. S takimi drobnimi popravili je zorela v njem umetniška žilica, tako da je začel izdelovati iz lipovega lesa pobožne podobe - predvsem Jezusa,

Marijo, angele, Davida in Goljata, kače in še kaj. Za potrebe muzeja na Ptuju je izdelal miniaturni mlin na Muri; po naročilu pa je zanj opravljal drobna popravila. Pravi, da je izdelek najprej narisal na papir in ga potem začel v svoji delavnici izrezovati iz lipovega lesa, ki so mu ga ponujali predvsem iz Beltincev. Delovni pribor, ki ga je uporabljal pri svojem umetniškem delu, je bil vsakdanji in skromen: sekira, žaga, dleta, nož, brusilni papir in oljne barve. Njegov talent so opazili tudi gospodje v Ljubljani, zato so ga vabili v prestolnico, kjer bi mu omogočili šolanje, vendar Lujzek povabila ni sprejel, saj je že takrat bil navezan na svoje Lipovce, pa tudi starši so ga potrebovali na kmetiji.

Posebej pa je ponosen na svoje življenjsko delo - na že prej omenjeni križ z Jezusom v naravni velikosti, ki ga je izdelal okrog leta 1952; njegovo življenjsko delo pa je leta 1955 blagoslovil pokojni beltinski župnik Janko Škraban. Križ so hoteli postaviti pred hišo, a tedanja oblast takrat ni imela razumevanja za to in je postavitvev pogojevala in omejevala z različnimi administrativnimi zahtevami in soglasji; med drugim je bilo potrebno pridobiti posebno dovoljenje iz Beograda, za kar pa zakonca Sraka nista imela več volje in je tako križ ostal v predsobi, kjer je zavarovan pred vremenskimi vplivi.

Dva podobna križa z Jezusom in Marijo je naredil tudi za dva župnika iz Avstrije; izdelal je že prej omenjeni križ na domačiji Križaničevih, "njegova" Jezus in Marija pa sta tudi na neki domačiji pod Lipo. Obnovil je: večino križev v Lipovcih, več podob v beltinski cerkvi, svetega Antona v Beltincih; naročila pa je dobival tudi od drugod - predvsem s Štajerske in Goriškega. Veliko dela je imel pred praznikom vseh svetih, saj je bilo potrebno na pokopališču obnoviti "lesenega Jezusa" na križih grobov.

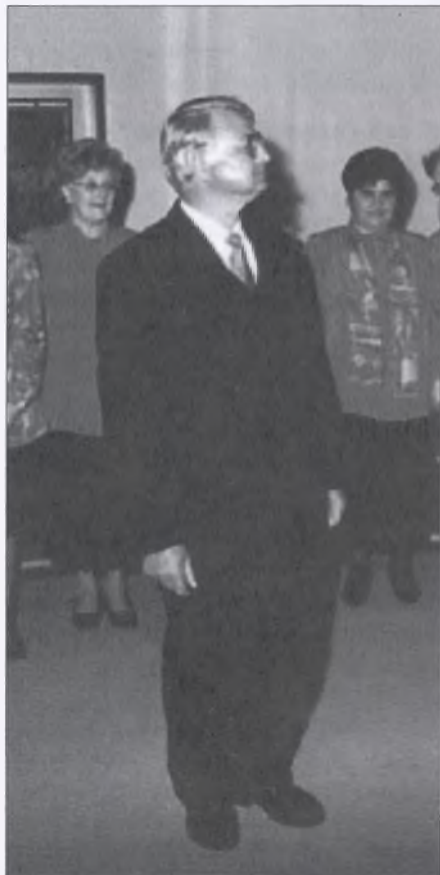
Na vprašanje, kako mu je vse to uspevalo, je odgovoril, da z veliko volje in veseljem do dela, predvsem pa je bil za to odločilen tisti neizmerni občutek sreče, ko je bil izdelek končan. Zaradi tega pravi, da je srečen in zadovoljen s svojim življenjem. Z nostalgijo v očeh se spominja prijetnih zimskih večerov v svoji delavnici, v kateri so se zbirali tudi njegovi prijatelji in si s šaljivo besedo ter z veselo pesmijo krajšali zimski čas. Pri 77 letih mu tudi ne manjka humorja, ko pravi: "Toliko Jezusov sem pribil na križ, da sigurno ne bom prišel v nebesa!"

Brez skrbi Lujzek, opravljal ste božje delo, za katero boste prejeli božje plačilo.

Zdaj na jesen življenja bi še delal in ustvarjal kot ves čas, a mu nagaja nepridiprava revma, zato raje poseda v molitvi ob svojem križu z vnučkinjo Saro, ki prav tako lepo riše. Lepo pa rišeta tudi njegova soproga, ki veliko obšivava predvsem na namizne prte in njegov sin Slavko, ki živi in dela v Ljubljani. Je pač res, da jabolko ne pade daleč od drevesa, zato je odveč bojazen, da bi zob časa najel Lujzekovo življenjsko delo, katero bi moralo imeti mesto pod spomeniškim varstvom.

ANDREJ MAROŠA - SEDEMDE- SETLETNIK

Kdaj, se vprašam zdaj. Odkod in kam nas pelje pot življenja. Iz mladosti v zrelost in starost. Zapisana je knjiga Vašega življenja.

Dragi prijatelj, učitelj, organist, zborovodja Drašek!

Iz neskončnosti vsega stvarjenja, ljubezni na jadrnih življenja, v predanosti samega sebe pluješ do cilja. V služenju cerkvi in božjemu ljudstvu ter kulturi slovenske in prekmurske biti.

Skromnost je torej značaj. Kakor tihožitje se dan za dnem razdajaš za nas, za vse, za rod, ki prihaja.

Sedem krat deset, kako le? Hitro je minilo. Čas meri, se ne ustavlja. Niti za trenutek. Življenje teče, hkrati nas uči.

Ostanimo prijatelji. Starost, trpljenje, vse skrbi pustimo njemu, kot nas uči Jezus. Zato pa zdravja želimo ti. Ostani z nami še dolge, vesele dni.

VSE NAJBOLJŠE!!!

Miroslav LEBAR

Nežno hrepeni srce

*Raduj jesen se v mavrični lepoti.
Hrepeni srce, nežno v jesenski
zlati tej tihoti.
Objet s križi sedemdesetih let.*

*Začel z začetkom pisati si let.
Za tabo je ostala bogata knjiga,
popisana bera življenja let.
Bog plačaj mu še z vrsto zdravih
let.*

*V jeseni življenja že živiš,
v glavi bistrost, duh pojiš.
Bereš pesmi, not jim daš,
na klaviaturi s prsti se igraš.*

*Note izpod peresa kar letijo,
osminke do celinke,
se v notnem črtovju
spet lovijo.*

*Melodije nežne se vrstijo.
Sreče, skladatelj, ljudje vsi
iskreno ti želijo.
Odmev se sliši od povesod.*

*Iskreno rekel bi ti sam gospod.
V cerkvi z Jezusom si pel. Nebes
vseh duš.*

*Nebeški kor bi te sprejel. Poješ
drage melodije
nam. Kot zborovodja si
zaznamovan.*

Miroslav LEBAR

Andreju Maroši ob
70. letnici življenja

NOVICE IZ DOKLEŽOVJA

*»Ko je sonce posijalo,
se je dete nasmejalo
in razkrililo ročice.
V zrak, kjer plavale so ptice,
šum borovcev poslušalo!«
(Srečko Kosovel)*

Marec

V društvenih prostorih smo se z razstavo spomnili 100-letnice rojstva našega pesnika Srečka Kosovela, pesnika Krasa, ki je po krivici bil premalokrat upoštevan v našem slovenskem prostoru.

April

V predvelikonočnem času smo članice društva pripravile razstavo ročnih del in velikonočnih aranžmajev. Sodelovale so naše pevke, ki so se zelo potrudile. Seveda pa sta največ ročnih del razstavili naši člani Ana Hladen in Marjetka Balažic.

Ana Hladen je sodelovala tudi pri razstavi v Beltincih v sklopu z drugimi društvi.

Na letošnje razstavo, Likovni svet otrok, Šoštanj 2004, smo poslali izdelke naših otrok, ki so obiskovali likovne delavnice. Priznanje za razstavljeno delo je prejel Denis Meolic (društvo in mentorica Marija Zver).

Pevci mladinske skupine so se udeležili srečanja v Turnišču.

Maj

Pevke so se udeležile srečanja ljudskih pevcev in godcev v Murski Soboti in nastopile na srečanju bolnic, obolelih za rakom na dojki v Moravcih.

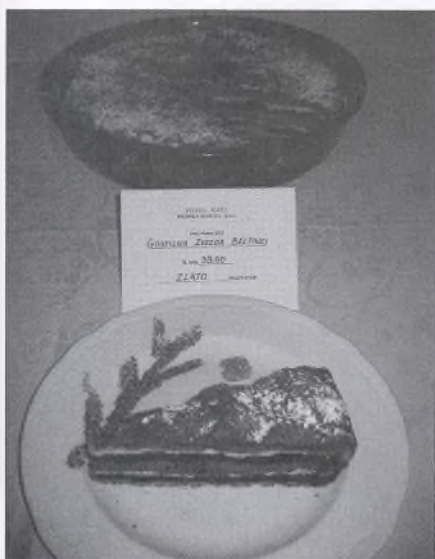
Junij

Naše pevke so se tudi tokrat udeležile že petintridesetega srečanja pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Seveda so se na to zahtevno srečanje skrbno pripravljale pod vodstvom dirigenta Leona Kuzme. O srečanju bomo podrobneje pisali v naslednji številki.

Marija ZVER

PREKMURSKA GIBANICA 2004

V okviru letošnje 8. Bogračijade v Murski Soboti je že sedmič zapovrstjo potekalo tudi tekmovanje v pripravi in razstavi prekmurske gibanice. Komisija v sestavi Zdenka Tompa, Ida Mir, Romana Karas, Slavko Adamlje in Ivanka Donko je po ocenitvi vseh 19 prekmurskih gibanic, ki so prispele na tekmovanje, le-te razstavila v manjši dvorani restavracije Zvezda v M. Soboti.

Kos gibanice Cvetke Časar (foto: Filip Matko)

V skladu s pravilnikom tekmovanja mora tekmovalka oz. tekmovalec pripraviti prekmursko gibanico za 16

oseb v (lončenem) glinastem pekaču okrogle oblike in pri tem upoštevati osnovna pravila za pripravo te sladice: vrste testa (krhko in vlečeno) ter vrste nadevov in število plasti. Komisija je prispele izdelke ocenjevala po naslednjih kriterijih:

- oblika rezine in videz njene površine;
- videz prereza: število in debelino plasti ter njihovo zaporedje;
- aroma;
- tekstura in
- skupni vtis.

Izmed 19 prekmurskih gibanic je komisija dve nagradila z zlato medaljo, tri s srebrno medaljo, šest z bronasto medaljo in osem s priznanjem.

Iz občine Beltinci je s prekmursko gibanico na letošnjem tekmovanju sodelovala Cvetka Casar (Gostilna Zvezda Beltinci) ter z oceno 39,60 točk osvojila zlato medaljo. Čestitamo!

Za konec pa naj dodamo, da je po besedah Romane Karas (ki je vodila poseben projekt) pred kratkim Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije oz. njihov Urad za zaščito živil izdal odločbo o zaščiti imena »prekmurska gibanica« z uradnim zaščitnim znakom za kakovost proizvodov slovenskega izvora, imenovanim »tradicionalni ugled«.

Filip MATKO

DOLG JE NAŠ ČLOVEŠKI ROD

Gospe, gospodje!

Stopinje vseh nas, mavrice je pot.

Iz sončnega vzhoda, ko krvi zarje zahoda.

Dolg je naš človeški rod.

Vsaka stopinja se v stezico utrdi,

milijoni njih so že prešli.

Srečni, vrli, ponosni

sinovi, hčere naše krajine vsi.

Upanje njih, nas so zbudile.

Misel mnogih. Greh je biti svoj.

Sanje v resnico so se zgodile,

jutri šteje Evropa nas.

Majhen ni velik.

Srce, razum vodi do evropskih vseh omik.

Enak med enakimi, beseda reče ti.

Blagostanje sam ustvari si.

Majhen že, pa vendar drag,

prijazen. Nikomur pa ne sovrag.

Smeh, srečo občuti telo. Pri koreninah

slovenstva, s seboj, pri kulturi ostanimo.

Danes pozdravljamo,

smo izmed vas, z vami, k vam.

Nova, naša Evropa -

Zgodovina; nova zgodovina.

Sanje so se zgodile,

nas vse pa spomnile na stopinje

davnih želja, želja, da nova Evropa

vsem enaka mati bi bila.

V zanosu prekmurstva rodovi

so trdno verjeli,

v vseh težavah hrepeneli, da

nekoč se to zgodi.

Da s tujci bomo bratje vsi.

Miroslav LEBAR

POHOD PO »SKRIVNI« POTI V GANČANIH

6. junija 2004 se nas je pri »Čarovih grabah« v Gančanih zbralo okrog 70 (člani TD, njihovi družinski člani, prijatelji, znanci tudi iz drugih krajev). Vreme sicer ni bilo najbolj ugodno, pot je bila blatna, rosa na veliki travi, vendar nas to ni oviralo. Eni smo se odločili za hojo, drugi za kolesa. Po poti smo obujali spomine, kako smo včasih ročno sušili seno, danes pa so žal zapuščeni, z drevjem in travo obrasli travniki ali pa preorani v njive. Zal je živine zelo malo in potrebe po travi ni več ali pa je minimalna.

Velika »pozitivna oaza« je 2 ha velik travnik »Tomašovih«, ki je že 100 let v enakem kosu in se ni razdelil pri dedovanju. Na njem stoji čez sto let stara lepo oblikovana tristebelna hruška. Na njenem debelu so »Tomašov« dedek sedeli in klepali koso, ko so seveda še ročno kosili.

Pot smo ob prijetnem klepetu nadaljevali do rastišč irisov (plavi in rumeni) in divjih rumenih tulpik.

Nato smo se ločili. Eni so šli k »Büzenskomu mlijni«, drugi pa po krajši poti do strelišča pri gramoznici, imenovani »Nouva graba«. Tam smo se odžejali in okrepčali.

Na pohod smo povabili predsednika društva »Slavček«, Ivana Maučeca, ki nam je spotoma predstavil za »Brišče«, »Pišnjače« in »Jelenšček« značilne ptičke. Ivan Maučec je namreč avtor knjige *Ptice pevke v Pomurju*, ki jo je leta 2001 izdal v samozaložbi. V njej je 55 slik ptic pevk iz Pomurja in opisi njihovih značilnosti. Posebej se mi zdi zanimivo, da so pri vsaki ptici opisani značilni pevski glasovi. Npr. ptica z imenom »upkač« (smrdokavra) se oglašja »up-up«. Povedal je tudi, da ptice pevke vidiš in najbolj slišiš zgodaj zjutraj.

Drugo leto se vidimo na čudoviti, skrivnostni poti v Gančanih.

Ana BUGAR

SEJEM POČITNIC (ALPE – ADRIA)

Letošnji Sejem počitnic, ki je potekal od 19. do 23. marca '04 pod okriljem Ljubljanskega sejma na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, je obiskalo približno 16.000 obiskovalcev, kar je precej več kot lansko leto.

Na sejmu so se obiskovalci seznanili s turistično ponudbo doma in v tujini, s ponudniki izdelkov in idej za kakovostno preživljanje prostega časa, med katerimi je bilo največ avtomobov in plovil, ter tudi s kulinariko in vinom.

Na približno 4000 m² razstavnih površin se je predstavilo 153 podjetij iz 15-ih držav. Sejem počitnic, ki se je razvil iz nekdanjih sejmov Alpe-Adria, Lov in ribolov, Kulinarika in vino, je letos potekal pod sloganom »Napolnite si baterije«. Z na novo začrtanim konceptom je želel zadovoljiti potrebe mnogih obiskovalcev, saj jim je predstavil možnosti ne samo daljših in eksotičnih počitnic temveč tudi krajšega oddiha.

Občina Beltinci je bila na sejmu prisotna s promocijskim materialom v okviru predstavitve Pomurske turistične zveze (razstavní prostor 9 m²) in s sobotnim programom.

Občino Beltinci smo na sejmu promovirali v petek, 19.03.2004, s promocijskim gradivom in podrobnimi informacijami. Celotno ponudbo občine Beltinci (prospekti, programi izletov, ceniki ponudbe) smo razdelili vsem lokalnim turističnim organizacijam, zavodom, občinam in nekaterim turističnim agencijam, ki so se predstavljali na sejmu.

Udeležili smo se posveta ob 10.00 uri Slovenija – dežela aktivnega oddiha, ki ga je organizirala Turistična zveza Slovenije, ob 13.30 uri pa uradne otvoritve sejma.

V soboto, 20.03.2004, so občino Beltinci na sejmu predstavljali člani TD Lipovci. Pripravili so bogat program s predstavitevjo pozvačinov, domače obrti – pletenje iz slame ter prekmursko kulinariko – prekmurska gibanica, kruh z zaseko ...

Elica HORVAT

PREDSTAVITEV OBČINE V CELOVCU V AVSTRIJI

V okviru Pomurske turistične zveze smo 17.06.2004 v Celovcu v Avstriji predstavili občino Beltinci. Koroškim Slovencem smo predstavili celovito turistično ponudbo naše regije. Obiskovalce smo z informacijami in promocijskim materialom vabili v našo občino. Navdušili smo jih s predstavitevjo domače obrti, izdelkov iz slame, folklorne s pozvačinom, Otoka ljubezni, naravnih lepot, kulturno-zgodovinskih in etnoloških zanimivosti, tradicionalnih pridelitev, s kulinaricnimi dobrotami, z domačo medico in s kvalitetnimi vini s področja Prekmurja in Prlekije.

Elica HORVAT

PREDSTAVITEV OBČINE V FELDBACHU V AVSTRIJI

Na povabilo Turistične zveze Feldbach smo v okviru Pomurske turistične zveze organizirali in izvedli predstavitev celovite turistične ponudbe Pomurja v petek 25.06.2004.

Na tradicionalni prireditvi »Lange Nacht der Wirtschaft« so se poleg naše občine predstavljale

Predstavitve občine Beltinci v Feldbachu s fotografom med pozvačinoma (foto: Janko Bezjak)

Množični obisk predstavitve Pomurja je trajal pozno v noč. (foto: Janko Bezjak)

Predstavniki občine Beltinci od leve proti desni: Ana Bugar, Vera Bezjak, Elica Horvat, Bernarda Žižek, pozvačnin 1-Stefan Koren, pozvačnin 2-Branko Novakovič (foto: Janko Bezjak)

vse pomurske Terme (Moravske Toplice, Lendava, Radenci, Banovci), LTO Prlekija Ljutomer, Krajinski park Goričko, Zavod za turizem Dobrovnik, lendavski vinarji, posamezni gostinci in obrtniki. Zvezda Diana je brezplačno vsem obiskovalcem ponujala prekmurski bograč iz kotla in pivo iz sodov.

Občino Beltinci smo predstavljali na samostojni stojnici z informacijami, s promocijskim materialom, z razstavo domače obrti (sodarstvo, izdelki iz slame, izdelki iz šibja, izdelki iz ličja, prtički...), s kulinarinimi dobrotami (prekmurska gibanica, koruzna torta, koruzne pogače, retaši, vrtanik in medica) in z dvema pozvačinoma, ki sta veselo vabila obiskovalce na naš prireditveni prostor.

Predstavitve je izredno uspela, kar so nam zagotavljali zadovoljni obiskovalci, ki so bili nad predstavitvijo navdušeni. Se posebej sta jih navduševala naša pozvačina. Predstavitve pomurskega turizma se je udeležilo cca. 3.000 obiskovalcev.

Organizatorji prireditve so nas že povabili na ponovno predstavitev v naslednjem letu.

OBIŠČITE OTOK LJUBEZNI V IŽAKOVCIH

Otok ljubezni v Ižakovcih predstavlja najpomembnejšo izletniško točko v občini Beltinci.

Plavajoči mlin na Muri, Bujraški muzej, vožnja z brodom čez reko Muro, neokrnjena narava z rastlinskim in živalskim bogastvom, sprehajalne in kolesarske poti, predstavitve preje lanu ali būjranja, »pajani kruj« idr. Prekmurske specialitete privabljajo v Ižakovce številne izletnike oz. turiste.

Na podlagi evidence, ki jo vodimo na Občini Beltinci in v KS Ižakovci, je v času od aprila do junija 2004 »Otok ljubezni« obiskalo cca. 5.000 izletnikov (skupine in individualni obiskovalci).

Ponudbo na Otoku ljubezni želimo v prihodnje še izboljšati in dopolniti.

Vse občane in občanke naše občine vabimo, da se tudi sami prepričajo o lepotah, ki nam jih ponuja reka Mura v Ižakovcih, da spoznajo tradicijo obmurskega življenja ter se prepustijo neizmernim užitkom, ki jih ponuja Otok ljubezni.

Povabilo še posebej velja v času tradicionalne prireditve »BUJRAŠKI DNEVI«, ki bo letos potekala 6.8. – 8.8.2004.

Elica HORVAT

(foto: David Horvat)

*Na roubi prekmurske ravnice,
ge Mijra se mijmo valij;
med njivami zlate pšenice,
melinčka vesnica ležij.*

*Doma tū bilij so ciglari,
šče nešteren izda živij;
po dobrome deli so znani
na deleč okouli bilij:*

(A. Maroša)

Že pred dvanajstimi leti so se vaščani Melinec odločili, da obudijo iz pozabe delo, ki je v preteklosti za našo vas odigralo pomembno vlogo – izdelavo opeke. S to dejavnostjo se je ukvarjalo veliko ljudi.

Ker pa je ciglarstvo sčasoma šlo v pozabo, smo se odločili, da obudimo spomin na to dejavnost, da jo ohranimo kot zgodovinsko vrednoto. Tako že leta nazaj prirejamo Ciglarske dneve, kjer prikazujemo izdelavo opeke, s katero se prepletajo še razni drugi običaji. Tako smo že prikazali zidanje kmečke hišice, poročni obred, sezidali smo pravo kmečko peč, kjer se peče domač kruh, koruzne tepke na zeljnem listu,

»grofica« je obiskala kosce in žanjice na pšeničnem polju in še marsikaj.

(foto: Robert Forjan)

Letošnja prireditev je potekala 3. in 4. julija. Kljub obilici vode nepredvidljive reke Mure nam je bilo naklonjeno vsaj vreme. Sobotni etno večer so popestrili tamburaši iz Beltinec, ljudske pevke in ljudski pevci iz Melinec. Po programu je zagorel ciglarski ogenj.

V nedeljo so po maši v programu sodelovali bistriški folkloristi, Mešani pevski zbor KUD Melinci in člani društva Dimek iz Beltinec, ki so se pripeljali s svojim starimi kolesi. Po prikazu izdelave opeke pa smo seveda posedeli v debeli senci zasanjanih vrh in jagnjedi, poslušali šumenje reke Mure, zvečer opazovali svetlikanje zvezdic na njeni gladini in zaplesali sotiš in šamarjanko. Bilo je lepo. Hvala vsem, ki ste bili z nami, hvala vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi ter vsem sponzorjem, ki so tako ali drugače podprli našo prireditev. Že zdaj pa vabljeni na 13. Ciglarske dneve leta 2005.

Robert FORJAN

OSREDNJA OBČINSKA PRIREDITEV OB VSTOPU SLOVENIJE V EVROPSKO UNIJO

Občina Beltinci je vstop Slovenije v Evropsko unijo proslavila s prireditvijo »NASA EVROPA« v soboto, 01. maja 2004, ob 18.00 uri na grajskem dvorišču v Beltincih.

V bogatem programu so sodelovale vse krajevne skupnosti, učenci osnovne šole in malčki iz vrtca, gasilci, Zveza borcev, lovci, čebelarji, skavti, Društvo starodobnikov-ljubiteljev starih koles »Dimek«, kvartet pozavn iz Ljutomera ter domači padalci, ki so iz višav prinesli zastavo EU na prireditveni oder.

Čudoviti ambient za prireditve nudi grajsko dvorišče. (foto: Zlatko Gnezda)

Prireditev ob vstopu Slovenije v EU sta zaznamovala pomembna moža naše občine. (foto: Zlatko Gnezda)

Udeleženci prireditve so ob zaključku programa nazdravili s šampanjcem, ki ga je prispevala restavracija Zvezda, ter se pozabavali ob veselih vižah »Veških dečkov« do jutranjih ur.

Elica HORVAT

RAZSTAVA ROČNIH IZDELKOV VAŠČANOV IN VAŠČANK IZ GANČAN

Člani TD Sodar Gančani smo se odločili, da ob 1. maju uredimo razstavo izdelkov iz različnih materialov, ki so nastali v prostem času naših ljudi.

Gospodinjstvom smo posredovali obvestila o možnostih sodelovanja na razstavi. Presenetljivo dober odziv med vaščani nam je bil v veliko zadovoljstvo. Zato smo se tudi potrudili in omenjeno razstavo

razlog, da je bil obisk na razstavi tako dober.

Razstavljalo je 35 izdelovalcev in izdelovalk ročnih del iz različnih naravnih materialov: slame, prejice, volne, stekla, lesa, svile, šibja, jajc, suhih rož, bilja in še morda česa. Med izdelki je bilo največ kvačkanja, obšivavanja, slamnatih izdelkov, slik iz suhih rož, koruznjak iz lesa, ptičja krmilnica, košare in drugo.

Na razstavi je bil tudi pozvačin, ki smo ga člani TD lani posebej skrbno in natančno izdelali pod vodstvom Edve Križanič, znane po izdelkih iz slame in krep papirja.

Pohvalimo se lahko, da imamo v Gančanih še izdelovalca »gobčanec« za krave.

Razstava je bila odprta tri dni in vsak dan jo je v povprečju obiskalo približno 100 ljudi, ne le iz naše vasi, temveč tudi iz sosednjih. Po vtisih sodeč je bila zelo od-

pomeni presenečenje, zelo dosti je pohval in vzpodbud za naprej, pohvale za ustvarjalnost, za lepo dekoriranje in še bi lahko naštevala.

Med mnogimi obiskovalci so bili tudi predsednik PTZ Štefan Dravec, župan

Milan Kerman in predsednik KS Gančani Štefan Žižek.

Uradno otvoritev so popestrile domače ljudske pevke in Anja Žižek z glasbo.

Ana BUGAR

SPOMINSKA SLOVESNOST BORCEV NOB V MONOŠTRU

Skupina članov Krajevnega odbora ZZB NOB Beltinci je 20. marca letos obiskala Monošter v Porabju na Madžarskem, kjer se je udeležila spominske slovesnosti na tamkajšnjem pokopališču.

19. marca 1945 ponoči je skupina 13 partizanov Prekmurske čete pri Čepincih na Goričkem prestopila trianonsko mejo med Kraljevino Jugoslavijo in Madžarsko ter se podala v najsevernejše kraje Slovencev, v Porabje. Pri domačiji Borovnjakovih, ki sicer katastrsko sodi k Sakalovcem, a je tik ob robu naselja Ritkarovci, je partizane na prvi pomladni dan, 21. marca, obkolilo madžarsko vojaštvo. Partizani so se odločili za preboj iz madžarskega obroča in v tem boju je padel takratni komandir Prekmurske čete, 22-letni Alojz Škrjanc Mirko.

Ob koncu 2. svetovne vojne je bil najprej pokopan na monoštrskem pokopališču v kotu,

določenem za brezverce. Pozneje so njegove posmrtno ostanke prenesli na redno monoštrsko pokopališče, kjer ima danes urejen grob z dvojezičnim napisom. In pri tem grobu so se po 59. letih zbrali 20. marca borci, bilo jih je 51, z radgonskega, ljutomerskega, lendavskega in soboškega področja, da počastijo spomin na soborca, ki je s svojo krvjo zaznamoval najsevernejši del slovenskega ozemlja v času 2. svetovne vojne.

Njemu v spomin, prisotnim živim pa v opomin, je spregovoril Matija Koren iz Lendave, sicer član Glavnega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilnega boja Slovenije ter predsednik Območnega združenja zveze borcev v Lendavi in koordinator štirih območnih odborov v Pomurju. Pesmi slovenskih partizanskih pesnikov, Karla Destovnika Kajuha in Mateja Bora, sta recitirala Darinka Zorec in Jože Vild. Slednji je

predstavil tudi pesem porabske Slovenke, Suzane Gouth, Pouk zgodovine. Delegacije borcev so ob prisotnosti generalnega konzula Republike Slovenije na Madžarskem, Marka Satlerja, ter štirih borcev Prekmurske čete (Jožko Gerenčer, Stefan Sreš, Ferdo Sešek in Maks Šiško) položile vence ter prižgale sveče.

Pozneje so si udeleženci slovesnosti ogledali še zgodovinske in turistične zanimivosti Monoštra, kulturnega, gospodarskega in političnega središča porabskih Slovencev. Udeleženci iz Murske Sobote, ki jih je vodil predsednik Območnega združenja ZZB NOB v M. Soboti, Stefan Žekš, pa so obiskali tudi Gornji Senik in tamkajšnjo najstarejšo slovensko gostilno, na povratku domov pa se ustavili še na krajši pogostitvi na Kuzmi ter na eni izmed turističnih kmetij v Nuskovi.

Filip MATKO

VIDELI BRIŽINSKE SPOMENIKE

Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje pri Ljud-

ski univerzi v Murski Soboti je v petek, 18. junija, organiziralo obisk

Ljubljane. Udeležila se ga je tudi četverica iz občine Beltinci (dvojica iz Gančan, po eden pa iz Dokležovja in Beltince).

V Narodni in univerzitetni knjižnici so si ogledali - tik pred zaprtjem! - znamenito razstavo s starimi rokopisi, izkaznico slovenstva (Brižinski spomeniki, Celovski rokopis, Stiški rokopis in Čedadski rokopis) ter se sprehodili po starem delu Ljubljane: od Zmajskega mostu preko tržnice, mimo stolnice, do magistrata z Robovim vodnjakom, skozi stare uličice do obrežja Ljubljanice, Ljubljanico prečkali na Plečnikovem Tromostovju, se poklonili Prešernu, zavili skozi park Zvezda do Univerze, ki jo prav sedaj obnavljajo, nato pa odšli še proti Križankam, vse do NUK-a.

Pomurci pred ljubljanskim magistratom (foto: Filip Matko)

Filip MATKO

ZAŠČITA, REŠEVANJE IN POMOČ V LETU 2004

13. aprila letos je v dvorani gasilskega doma M. Sobota potekal posvet, ki ga je sklical vodja izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje v Murski Soboti, Martin Smodiš, pod motom: »Nesreča nikoli ne počiva. Najbolj udari takrat, kadar je dolgo ni in nanjo pozabimo.« Zatorej je Martin Smodiš, istočasno v vlogi poveljnika regijskega štaba Civilne zaščite za Pomurje, predstavil novo organiziranost v okviru Uprave za zaščito in reševanje Republike Slovenije trinajstih regijskih izpostav; Janez Bošnjak oceno ogroženosti in načrtovanja zaščite, reševanja in pomoči; Slavko Jauk delavnice s tega področja; Primož Senčar Regijski center za obveščanje in Bojan Farič ugotovitve inšpekcijskih nadzorov.

Tako varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami obsega vse preventivne, zaščitne in reševalne, sanacijske in druge dejavnosti, ki prispevajo k večji varnosti ljudi, premoženja, kulturne dediščine in okolja pred nevarnostmi naravnih in drugih nesreč. Ta sistem varstva pomeni množico različnih, med seboj načrtno povezanih dejavnosti, ki sestavljajo zaključeno celoto dejav-

nosti, usmerjeno k skupnemu cilju, ti pa so: zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oziroma zmanjšanje števila žrtev in drugih posledic.

Po 38.členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ima lokalna skupnost naslednje pristojnosti: spremljanje nevarnosti ter obveščanje prebivalcev o njih; načrtovanje in izvajanje zaščitnih ukrepov; osebno in vzajemno pomoč; organiziranje, pripravljanje, opremljanje in vodenje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč; organizacijo in vzdrževanje sredstev za obveščanje in alarmiranje; odpravljanje posledic nesreč ter izdelavo ocen ogroženosti in občinskih aktov s področja zaščite in reševanja.

Prav slednje, izdelava teh ocen ogroženosti kot tudi aktov s področja zaščite in reševanja, je »rak rana« večine 26 občin na obeh bregovih reke Mure. Kajti posamezniki, ki se s tem ukvarjajo, bi pravzaprav morali imeti v mislih okrog 40 zakonov, 11 obveznih navodil, 85 pravilnikov ter še najmanj 241 drugih podzakonskih aktov (uredb, programov, navodil, odlo-

kov...). Poleg tega je na posvetu bilo opozorjeno, da kar 60 odstotkov vseh pomurskih občin sredstva za področje zaščite in reševanja, torej tudi sredstev za opremljanje enot Civilne zaščite, enostavno nameni kar področju gasilstva. Sicer pa še vse ni zamujeno, kajti enote civilne zaščite je v občinah treba v skladu z zakonom opremiti do leta 2009.

Regijski center za obveščanje s trenutno razpoložljivo tehnologijo, v dogovoru z občinami, lahko s »pritiskom na gumb« aktivira le 17 siren za alarmiranje v pokrajini na obeh bregovih reke Mure, a vseh naselij v Pomurju je 345. Omenjeno pa je bilo tudi nepravočasno obveščanje specialnih gasilskih enot ob prometnih nesrečah, zatorej bo že v najkrajšem času sklicano posvetovanje civilne zaščite, policije, gasilcev in drugih institucij civilne družbe (Rdeči križ, gasilci, radioamaterji, potapljači, kinologi, taborniki...), ki sodelujejo na področju zaščite, reševanja in nudenja pomoči, da se dogovorijo o prepotrebem pravočasnem medsebojnem obveščanju.

Filip MATKO

SREČANJE INVALIDOV V DOKLEŽOVJU

*Nekoč, tega je davno, davno –
So v mlado jutro češnje cvele
prav kakor zdaj.*

Saj bil je maj.

*Med belim cvetjem pa šumele so čebele
In sinji svit je bil čez svet razlit.*

*Nekoč, tega je davno, davno –
Je cvelo v meni tisoč rož.*

Saj bil je maj, prav kakor zdaj...

(Ivan Minatti)

Maj, mesec cvetja, mladosti in zaljubljenosti, za nekatere najlepši mesec v letu. Zato ni naključje, da je o maju nastalo toliko čudovitih pesmi. In prav takšne, ljubezenske, ki so nastale v času naše bogate in težke preteklosti, smo si izposodili za naš kulturni program, ki smo ga pripravili na medobčinskem srečanju delovnih invalidov v Murski Soboti, ki je potekalo v naši dvorani, 15. maja 2004. Naša dvorana je gostila člane društva iz vse bivše obci-

ne Murska Sobota. Za vse prihajajoče so naši domači člani, lepo poskrbeli in jim pripravili prijetno dobrodošlico. Lepo pogrnjene mize so krasile vazice z rožicami, cvetlične aranžmaje je pripravilo cvetličarstvo Jurič iz Beltinec, sceno pa člani DPM Dokležovje. Moto našega druženja je bil: »VEDROST IN VESELOST STA SONCE, POD KATERIM VSE USPEVA!«

Veliko, nasmejano sonce (lutka) je ves čas prijazno mežikalo publiko v dvorani in jih vzpodbujalo, da odložijo vsakodnevne skrbi. In prav to nam je po zaslugi vseh nas tudi uspelo. Program, ki je bil skrbno načrtovan in brezhibno izpeljan, je naredil na vse močan vtis. Naše pevke so s pesmijo osvojile srca poslušalcev in zato tudi aplavz ni izostal. Recitatorje je spremljal kitarist Danijel Kuzma, kar je dalo poeziji še poseben čar. Vse prisotne je pozdravil tudi predsednik medobčinskega

društva delovnih invalidov, gospod Külič, in v kratkih besedah predstavil program društva.

Navzoče so pozdravili še predstavnik občine, ki je nadomeščal župana, Janko Bezjak, ki je izrekel nekaj vzpodbudnih besed in zaželel vsem prisotnim prijetno dobrodošlico ter veliko uspehov pri nadaljnjem delu. Predstavnik KS, gospod Kos, ki je nadomeščal našega predsednika, se je vsem prisotnim in nastopajočim zahvalil za obisk in jim zaželel prijetno bivanje v našem kraju.

Za lačne želodčke so poskrbeli pridni kuharji in natararji Eureka iz Murske Sobotice, za prijetne zvoke pa sta skrbela Leon in Danijel Kuzma, ki sta obiskovalce zabavala pozno v noč. Ko so odhajali domov, so v en glas zagotavljali, da se še zagotovo vrnejo k nam.

Marija ZVER

LIKOVNA KOLONIJA IZAK LIPOVCI 2004

UŽIVAJMO MLADOST, 25. 5. 2004

Dan mladosti na OŠ Beltinci, 25. maj 2004

Ob vragolijah Jožeta Voroša, rekorderja v vožnji z monociklom, so učenci uživali.

Unikatni izdelki likovne delavnice so dokaz otroške domišljije.

Nostalgija šestdesetih v mladostni preobleki. COOL!

Simbolični pomen štafete mladosti na šolskem stadionu

Dobro razpoloženje ob zvokih skupine Feeling

Kdo je bil najboljši v štafetnem teku? Niliče drug kot zadnja generacija osemletkarjev! (foto: Matija Gabor)